

**CO MA EUROPOSEŁ
DO KIEROWCY?** \4

**CHCĄ REFERENDUM PRZECIW
ZIELONEMU ŁADOWI** \6

**NA TYM ODDZIALE CZAS
PŁYNIE WOLNIEJ** \8-9

**GROŻNE KLESZCZE
— TERAZ IDĄ Z AFRYKI** \16

PIĄTEK-NIEDZIELA
17-19|05|2024|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

PRĘDZEJ TRAFI CIĘ PIORUN NIŻ WYGRASZ

SPORT

**SZERSZEŃ ZOSTAJE
W OLSZTYNIE** \22

**CUD W CZĘSTOCHOWIE
MILE WIDZIANY** \23

**TRUDNY JEST POWRÓT
DO ELITY** \24

ISSN 0137-9127

20

91770137912057

METROPOLIA WARSZAWSKA • MAZOWSZE

wawa.info

**CODZIENNIE
NAJNOWSZE WIADOMOŚCI**

KALENDARIUM TYGODNIA

PAP/CK/Vladav Salak

Zamach na premiera Słowacji

Premier Słowacji Robert Fico został postrzelony wśród w miejscowości Handlova na zachodzie kraju, gdzie odbywało się wyjazdowe posiedzenie rządu. Rannego przewieziono do szpitala. Sprawcą zamachu był 71-let-

ni Juraj C. z Levic, który postrzelił premiera pięć razy. Policja natychmiast zatrzymała napastnika. Mężczyzna legalnie posiadał broń, z której strzelał do Roberta Fico.

Minister obrony Słowacji Robert Kaliniak poinformował w czwartek rano, że „w nocy lekarzom udało się ustabilizować stan premiera Roberta Ficy, ale jest on nadal poważny”.

Zamach na premiera Ficę będzie rozpatrywany jako usiłowanie zabójstwa z premedytacją drugiego stopnia. Sprawcy grozi od 25 lat więzienia do dożywocia.

PAP/Pavel Supinak

Protest rolników w Sejmie

9 maja grupa 11 rolników ze Związku Rolniczego „Orka” rozpoczęła protest w Sejmie, domagając się rozmowy z premierem Donaldem Tuskiem o unijnym Zielonym Ładzie. Na

poniedziałkowej konferencji prasowej w Sejmie Borowiak poinformował, że rolnicy zmieniają formę protestu i od poniedziałku zaczynają strajk głodowy – mają przyjmować tylko wodę.

Borowiak oświadczył, że protest będzie trwał aż do czasu, gdy spotkają się z premierem.

– Żądamy tego spotkania dlatego, że nikt tutaj nie reprezentuje interesów prawdziwych rolników, a my przyjechaliśmy oddolnie jako zwykli rolnicy, nie chcieliśmy tego naszego przyjazdu upolityczniać i nadal nie chcemy – powiedział.

Borowiak dodał, że według strajkujących szef rządu „otoczył się ludźmi, którzy za bardzo nie umieją” reprezentować rolników. W tym kontekście krytycznie wypowiedział się o wiceministrze rolnictwa Michale Kołodziejczaku, który – według niego – atakował i oczerniał w mediach protestujących rolników. – Uważamy, że pierwsza lepsza osoba z ulicy lepiej by reprezentowała interesy rolników niż Michał Kołodziejczak – powiedział.

Poinformował też, że zaproponowali politykom wszystkich opcji politycznych dołączenie do ich protestu. – Zaproponowaliśmy im, żeby noc ze środy na czwartek spędzili razem z nami, na korytarzu sejmowym – powiedział Borowiak.

Spotkanie protestującym w Sejmie rolnikom zaproponował minister rolnictwa Czesław Siekierski, ale odmówił, uzasadniając, że jeśli opuszczą budynek Sejmu, nie będą mogli do niego wrócić. Zapewnili, że jeśli rozmowa mogłaby się odbyć w Sejmie, to chcą „ze wszystkimi rozmawiać”.

Putin przyjęty z honorami

Władimir Putin został przyjęty w czwartek w Pekinie z pełnymi honorami wojskowymi na rozpoczęcie swojej dwudniowej wizyty w Chinach. Chiński przywódca Xi Jinping podkreślił, że oba państwa to „dobrzy sąsiedzi, przyjaciele i partnerzy”, którzy zacieśniają dwustronne relacje. – Stosunki te nie są wymierzone przeciw nikomu – dodał Putin.

„Kluczową wagę” ma fakt, że relacje między Pekinem i Moskwą „nie są oportunistyczne ani wymierzone przeciwko nikomu” – ocenił Putin. Dodał, że współpraca rosyjsko-chińska jest obecnie „głównym stabilizującym czynnikiem” na arenie międzynarodowej.

Moskwa i Pekin dysponują „solidnymi zasobami praktycznej współpracy” – powiedział Putin.

Xi zadeklarował współpracę z rosyjskim dyktatorem na rzecz „rozwoju i odnowy obu krajów”, a także „współpracy na rzecz sprawiedliwości (...) na świecie”. Chiny „zawsze będą dobrym partnerem” Rosji – podkreślił.

Wizyta Putina w Chinach to „pokaz jedności sojuszników” – ocenia agencja AP.

Joe Biden zagroził wetem ustawy dotyczącej pomocy Izraelowi

Prezydent USA Joe Biden zagroził, że zawetuje zgłoszoną przez Republikanów ustawę zmuszającą jego administrację do wykorzy-

stania wszystkich przewidzianych środków na pomoc wojskową dla Izraela. Jednocześnie administracja poinformowała Kongres o zaaprobowaniu sprzedaży sprzętu dla Izraela wartego miliard dolarów.

W wydanym oświadczeniu Białe Dobre skrytykował zgłoszony projekt m.in. potępiający jego politykę wobec Izraela, wzywający do zatrzymania funduszy dla resortów dyplomacji i obrony dopóki broń nie trafi do Izraela, a także zmuszający administrację do wykorzystania wszystkich uchwalonych środków na pomoc wojskową. Według Bidena projekt Republikanów jest „mylną reakcją na celowe zniekształcenie podejścia administracji do Izraela”, ograniczy jego konstytucyjne uprawnienia, zawęzi jego pole działania i może doprowadzić do niezamierzonych efektów ubocznych. Biden ponadto zapowiedział, że nadal będzie wysyłać Izraelowi broń przewidzianą w ogłoszonym w kwietniu pakiecie pomocowym.

ŹRÓDŁO: PAP

REKLAMA

przetarg**BURMISTRZ SUSZA**

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż niezabudowanej części nieruchomości gruntowej, składającej się z dwóch działek, stanowiącej własność Gminy Susz, z przeznaczeniem pod zabudowę usługową na rzecz osób fizycznych i prawnych.

1. Przedmiotem przetargu jest prawo własności części nieruchomości gruntowej składającej się z dwóch działek nr 23/22 o pow. 0,1842 ha i nr 23/24 o pow. 0,2135 ha, obr 0002 m. Susz, KW EL11/00035735/2, rodzaj użytku – zurbanizowane tereny zabudowane lub do zabudowy, klasa – Bp.
2. Cena wywoławcza nieruchomości: 387.350,00 zł netto. Do wylicytowanej ceny zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23%.
3. Termin i miejsce przetargu: 19 czerwca 2024 r. o godz. 12:00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suszu ul. Wybickiego 6 - sala nr 1 (parter).
4. Wadium: 38.735,00 zł; termin wpłacenia wadium do dnia 13 czerwca 2024 r. Za termin wniesienia wadium uważa się dzień wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy.
5. Pełna treść ogłoszenia o przetargu znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Susz: bip.susz.pl, zakładka Nieruchomości – Ogłoszenia, i na stronie www.susz.pl oraz wywieszona jest na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu przy ul. Wybickiego 6.
6. Szczegółowych informacji udziela Referat Nieruchomości i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suszu, pok. 208, tel. 55 2786 015 wew. 58 lub 54, w godzinach pracy urzędu.

9424lizi-a-M

przetarg

Wyciąg z ogłoszenia

BURMISTRZ SUSZA

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony

na zbycie niezabudowanej nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Susz, położonej w obrębie 0003 m. Susz, przy ul. Leśnej, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 73/1, z przeznaczeniem pod budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego na rzecz osób fizycznych i prawnych.

1. Przedmiotem przetargu jest prawo własności nieruchomości gruntowej nr 73/1 o pow. 0,0842 ha, obr 0003 m. Susz, KW EL11/00035320/0, rodzaj użytku – zurbanizowane tereny zabudowane lub do zabudowy, klasa – Bp.
2. Cena wywoławcza nieruchomości 46.350,00 zł netto. Do wylicytowanej ceny zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23%.
3. Termin i miejsce przetargu 19 czerwca 2024 r. o godz. 13:00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suszu, ul. Wybickiego 6, sala nr 1 (parter).
4. Wadium 4.635,00 zł; termin wpłacenia wadium: do dnia 13 czerwca 2024 r. Za termin wniesienia wadium uważa się dzień wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy.
5. Pełna treść ogłoszenia o przetargu znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Susz: bip.susz.pl, Nieruchomości – Ogłoszenia, i na stronie www.susz.pl oraz wywieszona jest na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu przy ul. Wybickiego 6.
6. Szczegółowych informacji udziela Referat Nieruchomości i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suszu, pok. 208, tel. 55 2786 015 wew. 58 lub 54, w godzinach pracy urzędu.

9524lizi-a-P

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzadz@gazetaolsztyńska.pl
DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Grygielewicz

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
wydawca@gazetaolsztyńska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztyńska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztyńska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikblaski.pl
gazeta@dziennikblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

ZDECYDUJĄ MIESZKAŃCY. ZNAMY PROJEKTY OBO

Blisko sto projektów wybrano do głosowania w ramach Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego. Dominują osiedlowe przedsięwzięcia.

Wydarzenia kulturalne, zajęcia sportowe, a może zmiana wyglądu najbliższego otoczenia? Każdego roku olsztyńskie zaskakują oryginalnymi pomysłami, które mają przysłużyć się mieszkańcom i gościom naszego miasta.

Na projekty „miękkie” zarezerwowana kwota na jedno zadanie to 100 tys. zł (zadania miejskie) i 50 tys. zł (zadania osiedlowe). Na zadania „twarde” zarezerwowano 1,2 mln zł.

Po przeanalizowaniu wszystkich wniosków do głosowania zakwalifikowano 99 projektów, w tym 77 osiedlowych i 22 miejskie – informuje Aneta Szpaderska, dyrektor Biura Prezydenta Miasta i Dialogu Obywatelskiego Urzędu Miasta Olsztyna.

Mieszkańcy chcą boiska

Jak zwykle projekty OBO mają różny charakter.

– Wymiana nawierzchni na ulicy Barcza od miejsca, na którym zostaną zakończone prace remontowe nawierzchni w ramach OBO 2024 (mniej więcej od Barcza 8b). Szacowana długość: 180-200 m. Głębokość układanej masy asfaltowej będzie zależała od tego, jak bardzo duże koleiny posiada aktualna nawierzchnia – to opis projektu numer 4.

Budowa boiska z nawierzchnią z trawy syntetycznej przy Szkole Podstawowej nr 12 w Olsztynie to kolejny projekt, który zostanie poddany pod głosowanie.

Na czym polega? – Projekt ma na celu przekształcenie istniejącego boiska w nowoczes-

Nowa edycja OBO. Przedstawiono projekty, które zostaną poddane pod głosowanie

ne i bezpieczne boisko sportowe. Kluczowymi elementami w etapie pierwszym projektu są wymiana nawierzchni naturalnej na syntetyczną trawę oraz montaż ogrodzenia – czytamy w jego opisie.

Projekt ma na celu stworzenie nowoczesnej, funk-

cjonalnej i bezpiecznej przestrzeni sportowej, która odpowie na rosnące potrzeby edukacyjne i rekreacyjne zarówno uczniów, jak i miejskiej społeczności.

– W obliczu dotychczasowego, nieadekwatnego stanu infrastruktury sportowej na terenie Szkoły Podstawowej nr 12 w Olsztynie – podkreślają jego pomysłodawcy.

OBO prześwietlone

Głosowanie rozpocznie się 29 maja i potrwa do 23 czerwca. W tym roku do podziału jest 7,5 mln zł. Pula na projekty miejskie to 2,2 mln zł, na osiedlowe zarezerwowano kwotę 5,3 mln zł. W ciągu dotychczasowych edycji Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego zostało zrealizowanych ok. 350 projektów.

Biorąc pod uwagę skalę zainteresowania, charakter zgłaszanych projektów i pulę środków przeznaczanych na ich realizację, władze miasta postanowiły prześwietlić OBO. „Badania opinii mieszkańców Olsztyna na temat Olsztyńskiego Budżetu Obywatelskiego” to raport, który sprawdził tę inicjatywę. Badania przeprowadzone zostały na grupie ponad 400 mieszkańców Olsztyna. Pierwsze wyniki wskazują, że zdecydowana większość respondentów – 86 proc. – słyszała o OBO. Co jednak ciekawe, popularność budżetu zależy od płci, wieku i wykształcenia.

– Olsztyński Budżet Obywatelski najmniej znany jest najstarszym miesz-

kańcom miasta, rzadziej kojarzą go kobiety niż mężczyźni oraz osoby gorzej wykształcone – można przeczytać w raporcie.

W zdecydowanej opinii badanych mieszkańców OBO jest inicjatywą potrzebną. Respondenci wskazali też swoje preferencje, jeżeli chodzi o charakter realizowanych inwestycji.

Na kolejnym miejscu znajdują się projekty związane z kulturą, sportem, zielenią i infrastrukturą dla dzieci. Autorzy raportu zwracają uwagę, że brakuje jednak wyraźnego lidera, co do typów projektów, więc ich zdaniem warto zabiegać o to, by zgłaszane pomysły były różnorodne.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

g.szydlowski@gazetaolsztynska.pl

MATERIAŁ INFORMACYJNY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Materiał informacyjny Parlamentu Europejskiego

GDZIE NA WEEKEND? CIEKAWÉ MIEJSCA W POLSCE, KTÓRE WARTO ODWIEDZIĆ W TYM SEZONIE

Szukacie pomysłu gdzie wybrać się na weekend? Uważacie, że Polska nie ma przed Wami tajemnic, bo zwiedziliście ją lata temu wzdłuż i wszerz? Uwierzyć nam, niektóre miejsca zasługują na to, aby zobaczyć je ponownie. Dzięki wsparciu Unii Europejskiej wiele zabytków zostało zrewitalizowanych. Powstały również nowe atrakcje oraz poprawiono infrastrukturę. Dokąd zatem warto wybrać się w podróż po Polsce?

Wielkimi krokami zbliżają się wybory do Parlamentu Europejskiego. U nas odbędą się 9 czerwca. Zanim pójdziecie do urn, zastanówcie się, jak nasz kraj się zmienił dzięki funduszom unijnym. Wybudowano i odnowiono drogi oraz budynki, poczyniono też wiele innych inwestycji. Bez tego Polska nie wyglądałaby tak jak obecnie. Dlatego nie siedźcie w domach 9 czerwca, tylko ruszcie do lokali wyborczych. Co dokładnie zmieniło się dzięki unijnemu wsparciu? Prezentujemy kilka przykładów, które są jedynie małym wycinkiem całości.

Ciekawe miejsca w Polsce na pogodne dni

Robi się cieplej, więc nasze podróżnicze plany stają się bardziej interesujące. Co robić w takie dni? Jedną z atrakcji wartych zobaczenia jest Zachodniopomorski Szlak Żeglarski. To sieć nowych i zmodernizowanych marin nad Odrą, jeziorem Dąbie, w okolicach Zalewu Szczecińskiego i na wybrzeżu Morza Bałtyckiego. Podróżowanie od przystani do przystani zapewni wiele dni niezwykłych doznań. To propozycja dla wytrawnych żeglarzy, osób dopiero chcących złapać bakcyła tej formy wypoczynku lub mających ochotę na spokojny rejs z rodziną.

A może od żagli wolicie wycieczki rowerowe i rolki? Jeśli tak to koniecznie sprawdźcie ścieżki rowerowe w aglomeracji kalisko-ostrowskiej.

Dzięki wsparciu UE powstały tam też punkty przesiadkowe, samoobsługowe punkty naprawy i parkingi. W słoneczne dni stwarza to niesamowite możliwości do podróżowania we wspaniałych warunkach. Jeśli planujecie wyjazd na weekend połączony z aktywnością fizyczną, będzie to idealny wybór.

City break bez samochodu

Zastanawiacie się, gdzie pojechać na weekend w Polsce, żeby odetchnąć i zobaczyć nowe miejsca? Jeśli nie macie ochoty wypoczywać na łonie natury, możecie odwiedzić większe miasta i przekonać się, jak zmieniły się i wypiękniały na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat. Każdy region ma wiele do zaoferowania, a dzięki unijnym inwestycjom podróżowanie po polskich miastach jest szybkie i wygodne.

Dobrym przykładem są Kielce. Dzięki dofinansowaniu z UE autobusy zostały wyposażone w biletomaty, tablice informacyjne oraz urządzenia systemu zapowiedzi głosowych. Wybudowano też centrum komunikacyjne, przy którym znajduje się parking, miejsca postojowe dla rowerów i ciągi piesze.

Zmiany czuć także na Mazowszu. Pojawiły się nowe połączenia kolejowe, a Koleje Mazowieckie kupiły nowoczesne pociągi. Zmodernizowano też trasę Warszawa – Łódź. Szereg inwestycji

sprawił, że obecnie podróż między miastami mija szybko i komfortowo.

Europa Experience – tu też warto zajrzeć

Brzydka pogoda nie przeszkodzi w odwiedzeniu centrum multimedialnego Europa Experience. Można tam dowiedzieć się więcej o Unii Europejskiej i jej wpływie na nasze życie. Znajduje się ono w samym centrum Warszawy, przy ul. Jasnej 14/16A. Wyposażone jest w stację multimedialną, kino 360°, a nawet grę fabularną, która pozwala wcielić się w posła do Parlamentu Europejskiego! Dzięki Europa Experience można poznać Unię Europejską od kuchni, dowiedzieć się, jak pracują poszczególne instytucje i jaki jest ich wpływ na rozwój krajów członkowskich. Wstęp jest bezpłatny, a treści, jakie możemy tam znaleźć, są dostępne we wszystkich językach urzędowych Wspólnoty.

Podróżowanie po Polsce coraz bardziej komfortowe

Jeszcze kilkanaście lat temu wyjazd na weekend kojarzył się z męczącymi podróżami. Dzięki wsparciu funduszy Unii Europejskiej przemieszczanie się polskimi drogami stało się dużo wygodniejsze. Wybudowane i zmodernizowane trasy pozwalają na szybkie i komfortowe podróżowanie. Planujecie wyjazd na weekend we dwoje?

A może chcecie odkryć nowe, ciekawe miejsca? Nie ma znaczenia. Wielomilionowe kwoty z unijnych funduszy sprawiają, że podróżowanie po naszym kraju to teraz czysta przyjemność.

Lubisz podróżować? Głosuj w wyborach do Parlamentu Europejskiego

Trudno wymienić wszystkie ciekawe miejsca w Polsce. Wiele z nich zasługuje na to, żeby odwiedzić je ponownie, bo dzięki Unii Europejskiej zmieniły się nie do poznania. Informacje o inwestycjach znajdziesz pod adresem: <https://what-europe-does-for-me.europarl.europa.eu/pl/region?kind=prj&area=PL&txt=Polska>. Jeśli chcesz mieć wpływ na to, jakie decyzje będą podejmowane w UE, weźcie udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego, które odbędą się 9 czerwca. Nie pozwól, by inni wybrali za ciebie. Więcej informacji na temat wyborów na stronie elections.europa.eu.

CO MA EUROPOSEŁ DO KIEROWCY?

EUROPOSŁOWIE, KTÓRYCH WYBIERZEMY W CZERWCU, BĘDĄ MUSIELI DOKOŃCZYĆ PRACĘ NAD NOWYMI PRZEPISAMI DROGOWYMI. CZY DOKRĘCĄ ŚRUBĘ KIEROWCOM TAK, JAK CHCIELI TO ZROBIĆ ICH POPRZEDNICY? BO ICH PROPOZYCJE BUDZĄ DUŻE KONTROWERSJE.

Patrzymy, kogo wybierzemy 9 czerwca do Parlamentu Europejskiego, bo to też jest w naszym interesie, a już na pewno kierowców. Czasami bowiem propozycje nowych regulacji, które płyną z Brukseli, budzą spore kontrowersje. Tak jest też z ostatnim projektem zmian przygotowanym przez poprzedni europarlament, nad którymi prace będzie kontynuował już Parlament Europejski wybrany 6-9 czerwca.

Widać wyraźnie, że Parlament Europejski chce położyć kres bezkarności za niebezpieczną jazdę, dokręcając mocno śrubę kierowcom. Każdego roku na drogach UE ginie ponad 20 tys. osób. Stąd zmiany w przepisach, które mają doprowadzić do zmniejszenia liczby wypad-

ków o połowę w porównaniu do 2030 roku i jak największe zbliżenie się do zerowej liczby ofiar śmiertelnych w transporcie drogowym w UE do 2050 r.

To oznacza, że kierowców czekają zmiany, które niestety mogą zabość. Wśród wielu zmian, które znalazły się w projekcie, który przeszedł już pierwsze czytanie w PE, jest zapis dotyczący zwiększenia bezpieczeństwa na obszarach zabudowanych. Posłowie przyjęli, że przekroczenie prędkości o 30 km/h na tych drogach może skutkować utratą prawa jazdy lub jego zawieszeniem. Dotyczyłoby to całej UE.

Zabójcza prędkość

Obecnie w Polsce w przypadku przekroczenia prędkości, ale o 50 km/h

w terenie zabudowanym, kierowca traci czasowo prawo jazdy na trzy miesiące. Obniżenie granicy do 30 km/h spowodowałoby pewnie lawinowy wzrost odbieranych czasowo dokumentów, bo już dziś nie ma dnia, żeby kierowcy nie wpadli na tzw. pięćdziesiątkę. O dziwo zdaniem ekspertów te zmiany idą dobrą stroną, bo idzie o życie pieszych.

— Jest to zasadne, bo w konfrontacji z autem jadącym ok. 80 kilometrów na godzinę człowiek nie ma już żadnych szans, jest skazany na śmierć — zauważa Marcin Kiwit, egzaminator nadzorujący w olsztyńskim WORD. — Dlatego musimy robić wszystko, co w naszej mocy, żeby zapewnić maksymalne bezpieczeństwo niechronionym uczestnikom ruchu drogowego.

— Jazda w terenie zabudowanym, gdzie zwykle obowiązuje ograniczenie do 50 kilometrów na godzinę z prędkością ponad 80 kilometrów na godzinę, jest w ruchu drogowym piractwem — podkreśla Marcin Kiwit. — Bo wszelkie dostępne badania pokazują, że przy tej prędkości

Archiwum KPP w Olecku

PE proponuje, aby kierowcy, którzy przekroczą prędkość o 30 km/h w obszarze zabudowanym, tracili prawo jazdy w całej UE

pieszy nie ma najmniejszych szans.

W całej Unii Europejskiej

I co istotne, decyzja o utracie prawa jazdy będzie obowiązywać w całej UE. Obecnie, jeśli kierowca straci prawo jazdy w wyniku wykroczenia drogowego w innym kraju UE niż ten, który wydał mu prawo jazdy, w większości przypadków sankcja będzie miała zastosowanie tylko w kraju, w którym popełniono wykroczenie i nie będzie wiązać się z żadnymi ograniczeniami w pozycji

stałej części UE. I europosłowie chcą to zmienić.

Informacja o czasowym zatrzymaniu prawa jazdy ma trafiać do Europejskiej Sieci Praw Jazdy, czyli specjalnego rejestru dla wszystkich krajów UE. W ten sposób zakaz wydany np. w Polsce będzie obowiązywał we wszystkich państwach Unii. Dziś nie ma takich rozwiązań. Służby będą miały 10 dni roboczych na informowanie się o dyskwalifikacji danego kierowcy i kolejne 15 dni na decyzję, czy zakaz prowadzenia pojazdów będzie obowiązywał w całej UE. O decyzji kierowca ma dowiedzieć się w ciągu 7 dni.

Nie wywiniesz się od mandatu

Dziś często kierowcy popełniający wykroczenia za granicą nie ponoszą tego skutków, nie płacą mandatów. To ma się zmienić i sprawca wykroczenia nie ucieknie od odpowiedzialności. Kraj UE, w którym doszło do złamania przepisów, będzie miał 11 miesięcy od daty wykroczenia na

wystawienie mandatu. Na wniosek państwa wystawiającego mandat, jeśli jest on wyższy niż 70 euro, to jego egzekucję może przejąć kraj, w którym mieszka sprawca.

Posłowie sugerują dodanie jazdy bez ważnego prawa jazdy do listy poważnych wykroczeń drogowych, takich jak jazda pod wpływem alkoholu lub spowodowanie śmiertelnego wypadku drogowego. Akurat ta zmiana nie budzi raczej kontrowersji. Bo żeby jeździć autem, trzeba znać przepisy, a prawo jazdy to potwierdza. Projekt przepisów został przyjęty 372 głosami przy 220 głosach przeciw i 43 głosach wstrzymujących się. To oznacza, że sami europosłowie byli podzieleni co do nowych regulacji. Nowy europarlament, który zostanie wybrany w czerwcu 2024 r., ma kontynuować prace nad tą ustawą. Swoje ostateczne stanowisko musi też przedstawić Rada Europejska.

ANDRZEJ MIELNICKI

a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

RUSZA PROCES OSKARŻONEGO O ZRANIE DWOCH NASTOLATKÓW POD GALERIĄ

Na 17 maja wyznaczył Sąd Okręgowy w Olsztynie termin pierwszej rozprawy w sprawie Michała G. oskarżonego m.in. o zranienie nożem dwóch nastolatków w pobliżu jednej z galerii handlowych. Podejrzany nie przyznał się do zarzutów, twierdząc, że działał w obrobie koniecznej.

Do zdarzenia doszło we wrześniu ubiegłego roku. Michał G. przebywał wieczorem wraz ze znajomym w amfiteatrze za budynkiem jednej z olsztyńskich galerii handlowych. Nieopodal nich była też grupa nastolatków. Według prokuratury miał zachowywać się agresywnie. Zwrócił się do grupy nastolatków, żeby ci

zmienili muzykę odtwarzaną z głośnika. Sprowokowana przez niego kłótnia szybko przerodziła się w szarpaninę z jednym z nastolatków, któremu koledzy ruszyli na pomoc, zadając oskarżonemu ciosy rękami i nogami. W pewnym momencie Michał G. miał wyciągnąć nóż z kieszeni. W efekcie zgromadzone wokół niego osoby się rozbiegły. Oskarżony, trzymając nóż w ręce, pobiegł za jedną z nich, ale po kilkudziesięciu metrach zatrzymał się i odwrócił w stronę nadbiegających dwóch innych nastolatków, którzy chcieli pomóc uciekającemu koledze. Obu chłopców zaatakował nożem.

Pokrzywdzeni, po otrzymaniu ciosów, uciekli do budynku galerii, gdzie udzielono im pierwszej pomocy i wezwano pogotowie ratunkowe. Oskarżony również wszedł do galerii tym samym wejściem. Miał wówczas wyciągnąć z kieszeni nóż i wykrzykiwać: „czy ktoś jeszcze chce dostać?”. Następnie po wyjściu z galerii poszedł ze swoim kolegą do jednego z sąsiednich sklepów, gdzie niedługo potem zatrzymała go policja. Michał G. przesłuchany w charakterze podejrzanego nie przyznał się do zarzucanych mu czynów. W złożonych wyjaśnieniach twierdził, że działał w obronie koniecznej.

MARCIN BOGUSZEWSKI

REKLAMA

przetarg

BURMISTRZ SUSZA

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż lokalu mieszkalnego nr 2 wraz z przynależnym pomieszczeniem w budynku gospodarczym oraz udziałem w nieruchomości wspólnej, położonego w Suszu przy ul. Krótkiej 2, stanowiącego własność Gminy Susz.

1. Przedmiotem przetargu jest prawo własności nieruchomości lokalowej nr 2 o pow. 18,60 m² z przynależnym pomieszczeniem w budynku gospodarczym o pow. użyt. 11,00 m², wraz z udziałem wynoszącym 30/100 części w częściach wspólnych budynku i innych urządzeniach, które nie służą do wyłącznego użytku poszczególnych właścicieli lokali, i takim samym udziałem w gruncie, ozn. numerami geod. 129 i 130/5 o łącznej pow. 0,0126 ha.
2. Dla ww. gruntu Sąd Rejonowy w Iławie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW EL11/00063324/3.
3. Cena wywoławcza nieruchomości: 44.410,000 zł. Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku od towarów i usług.
4. Termin i miejsce przetargu: 19 czerwca 2024 r. godz. 10:00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suszu, ul. Wybickiego 6, sala nr 1 (parter).
5. Wadium: 4.441,00 zł; termin wpłacenia wadium: do dnia 13 czerwca 2024 r. Za termin wniesienia wadium uważa się dzień wpływu środków pieniężnych na rachunek bankowy.
6. Pełna treść ogłoszenia o przetargu znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Susz: bip.susz.pl w zakładce Nieruchomości – Ogłoszenia, i na stronie internetowej www.susz.pl oraz wywieszona jest na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu przy ul. Wybickiego 6.
7. Szczegółowych informacji udziela Referat Nieruchomości i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Suszu, pok. 208, tel. 55 2786 015 wew. 58 lub 54, w godzinach pracy urzędu.

Gdybym był bogaczem” – śpiewał młeczarz w musicalu „Skrzypek na dachu”. Cóż, każdy chciałby być zdrowy i bogaty, dlatego wielu gra w totka. Nie ma nic złego w marzeniach; gorzej, gdy te marzenia zaczynają przesłaniać nam inne sprawy: rodzinę, pracę. Kiedy trwonimy pieniądze, goniąc za niewyobrażalnym, a może nawet nieosiągalnym. Specjaliści wyliczyli, że szansa na główną wygraną w Lotto jest dziesięć razy mniejsza niż prawdopodobieństwo tego, że rozbijemy się w katastrofie lotniczej. Albo też, że szansa na to jest cztery razy mniejsza niż szansa, że zostaniemy trafieni piorunem.

Ale ktoś wygrywa, o czym nieraz słyszymy. Ot, ktoś miał fart! I to wielki, bo z rachunku wynika, że prawdopodobieństwo trafienia „szóstki” w Lotto jest jak 1 do niemal 14 milionów, a w Eurojackpot to jak 1 do ponad 95 milionów. A co dopiero powiedzieć o loteriach amerykańskich, np. o Mega Millions, gdzie ta szansa wynosi... 1 do 302 milionów. Tu na usta ciśnie się tylko jedno słowo – cud.

Genialny matematyk z Rumunii

Niekoniecznie, o czym świadczy przypadek genialnego rumuńskiego matematyka, ekonomisty, o którym do dziś rozpisują się media. Stefan Mandel mieszkał w socjalistycznej Rumunii. Był zafascynowany liczbami, a szczególnie pracami XIII-wiecznego włoskiego matematyka Leonardo Fibonacciego, który odkrył ciąg liczb naturalnych nazwany później jego imieniem. I ta fascynacja pozwoliła Rumunowi wywierać się z żelaznej kurtyny i przynieść pieniądze. Otóż Stefan Mandel stworzył „algorytm wybierania liczb” na podstawie metody, którą nazwał „kondensacją kombinatoryczną”. Dzięki temu algorytmowi Stefan Mandel przekonywał, że jest w stanie przewidzieć 5 z 6 numerów lotto, w które grał, zmniejszając liczbę możliwych kombinacji z milionów do tysięcy. Jego

„algorytm wyboru liczb” wsparty pomocą finansową przyjaciół, bo namówił kilku przyjaciół do kupienia losów według systemu, okazał się skuteczny. Spółka wygrała w przeliczeniu z rumuńskich lei ok. 15 tys. dolarów.

Na czym polega ta metoda? Jeśli gracz lotto wybierze 6 liczb z 49, to jego szanse na główną wygraną wynoszą 1 do 13 983 816. Ale typując 15 liczb, szanse wzrastają jak 1 do 2794. Tyle że trzeba wydać 5005 kuponów, aby obstawić wszystkie możliwe kombinacje. Mandel twierdził, że jego metoda pozwala zredukować liczbę kombinacji do 569.

Znalazł żyłą złota

Dzięki wygranej w totka matematykowi najpierw udało się wyjechać z Rumunii – bo przecież pieniądze czynią cuda – a po kilku latach pojechać z Europy do Australii. To było jego Klondike w kraju kangurów, odkrył tam żyłę złota. Matematyk zauważył, że w Australii w niektórych grach wystarczy postawić na wszystkie możliwe kombinacje, aby wygrać główną nagrodę.

Ale potrzebne były do tego środki. Matematyk stworzył swoisty „syndykat lotto”, namawiając inwestorów do wyłożenia kasy, a komputery i drukarki ułatwiły zapelnianie kuponów kombinacjami. Ale musiał być z tego zysk. Dlatego syndykat wkraczał do gry, gdy wygrana na loterii była trzy razy wyższa niż koszty zawarcia wszystkich zakładów. Syndykat wysłał tysiące kuponów, wygrywając w sumie 12 razy główną wygraną na loteriach w Australii. Najwyższa wygrana wyniosła 1,1 mln dolarów. Ale nie uszło to uwadze władzom, zmieniono przepisy loterii.

Rozbił bank w Wirginii

Mandel, który nie złamał prawa, przeniósł się więc do Stanów Zjednoczonych, żeby dalej grać. Nim tu też władze wzięły go na celownik, razem ze swoimi nowymi inwestorami rozbił bank na loterii w Wirginii. W 1992

WYGRAŁ
W TOTKA
14 RAZY

KAŻDA WYGRANA TO ŚLEPY
LOS, A JUŻ NA PEWNO W TOTKA.
PRAWDOPODOBIEŃSTWO TRAFIENIA
JEST TAK NIKŁE, ŻE GRANICZY
Z CUDEM. TO CO DOPIERO POWIEDZIEĆ,
JAK CZŁOWIEK WYGRYWA 14 RAZY NA
LOTERIACH. PRZYPADEK?
A SKĄD, CZYSTA MATEMATYKA.

roku do wygrania było tu 27 milionów dolarów. Spółka Rumuna zdołała obstawić niemal wszystkie możliwe z ponad siedmiu milionów kombinacje (los kosztował jednego dolara) i zgarnęła 30 milionów dolarów, bo doszły jeszcze wygrane niższego stopnia. Oczywiście było śledztwo, ale służby nie doszukały się złamania prawa, a Mandel opuścił Stany Zjednoczone i opły-

wał w luksusy gdzieś na wyspach Vanuatu. Ponoć już nie gra.

Jak wygrać miliony?

Historia jak z bajki, ale nie do powtórzenia. Dziś nie da się zastosować metody rumuńskiego matematyka. Bo po jego wygranych loterie na całym świecie zmieniły niektóre zasady gry, w tym dotyczące wypełniania kuponów poza punktami,

wprowadzając zakaz hurtowego kupowania losów i wykorzystywania losów generowanych komputerowo. No, ale jakoś szczęściu trzeba dopomóc. Jak nie było jeszcze komputerów, pewien gracz ze Śląska zbudował maszynę, której drewniane ramiona pomagały mu układać kolejne schematy „pewnych” liczb, których trafność przyskała wraz z kolejnym losowaniem. Teraz można zdawać się na komputery i wybrane przez nie kombinacje liczb. Niektórzy kierują się statystykami, skreślają te liczby, które statystycznie najczęściej są wylosowywane. Można i tak, co nie zmienia faktu, że o wygranej decyduje ślepy los, łut szczęścia, traf, fart – jak kto woli.

To wszystko przyda się dziś, bo w Eurojackpot jest do wygrania 270 mln zł. Przy całym sentymencie bowiem do starego Dużego Lotka, a dziś Lotto, tak naprawdę duże pieniądze można wgrać właśnie w Eurojackpot. To dość nowa gra, bo pojawiła się unas 7 lat temu. Dziś jest dostępna w 19 krajach europejskich, a maksymalna główna wygrana w wyniku kumulacji to 120 milionów euro. Jak na razie nikomu w Polsce nie udało się sięgnąć po tak wielkie pieniądze, niemniej padło u nas sześć wygranych I stopnia, w tym rekordowa jak dotychczas w powiecie krotoszyńskim. Dwa lata temu ktoś wygrał tam 213,6 mln zł. Góra pieniędzy, do której na drodze stoi tylko jedna przeszkoda. To prawdopodobieństwo wygranej I stopnia, które wynosi 1 do 95 344 200... Ale powodzenia!

ANDRZEJ MIELNICKI
a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

Najwyższe wygrane:
Warmińsko-mazurskie: Lotto, Elbląg – 24,6 mln zł (2010 r.)
Polska: Eurojackpot, powiat krotoszyński – 213,6 mln zł (2022 r.)
Świat: Powerball, USA – 2,04 mld dolarów (2022 r.)

przetarg

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Nr	Nr działki nr księgi wieczystej	Pow. (m²)	Obręb m. Olsztyn	Lokalizacja szczegółowa	Przeznaczenie w MPZP	Cena wywoławcza netto (PLN)	Wadium (PLN)
1.	135 OL10/00035798/7	1857	20	Olsztyn ul. Stefana Okrzei 1A	brak MPZP	3 000 000,00	150 000,00
2.	9 i 12/8 OL10/00035151/0	4692	97	Olsztyn ul. Pana Tadeusza 4A	US3 – tereny sportu i rekreacji	1 600 000,00	80 000,00

* W przypadku nieruchomości zabudowanych oznaczonych w wykazie numerami 1 i 2 podano cenę wywoławczą całej nieruchomości (grunt wraz z budynkami).

W przypadku pozycji nr 1 powyższego wykazu zbywane jest prawo własności nieruchomości.

W przypadku pozycji nr 2 powyższego wykazu zbywane jest prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz własności zabudowań.

Przetarg odbędzie się w dniu 11.07.2024 r. o godz. 12:30 w budynku rektoratu przy ul. Michała Oczapowskiego 2 w Olsztynie, w sali posiedzeń Komisji Senackiej, pok. 102.

- Oferent zobowiązany jest do wniesienia wadium w formie pieniężnej w PLN na każdą nieruchomość oddzielnie przelewem na rachunek Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie: Pekao SA, 48 1240 6292 1111 0011 0269 7190 w terminie **do 08.07.2024 r.** w tytule wpłaty należy wskazać nieruchomość będącą przedmiotem zainteresowania (numer działki ewidencyjnej zgodnie z wykazem określającym przedmiot przetargu).
- Ze szczegółowymi informacjami na temat przetargu można zapoznać się w Dziale Gospodarki Nieruchomościami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, ul. Prawocheńskiego 4, pok. nr 111, 102, 110, tel. (089) 523-41-75, (089) 523-34-49, lub na stronie internetowej pod adresem www.uwm.edu.pl/Ogloszenia i komunikaty.
- Ogłoszenie zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń w Dziale Gospodarki Nieruchomościami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz na stronach internetowych www.uwm.edu.pl, zakładka Ogłoszenia i komunikaty, i www.bip.uwm.edu.pl.

Józef Dziki, który jest wieloletnim przewodniczącym struktur Solidarności w regionie, nie ukrywa emocji, kiedy mówi o Zielonym Ładzie. Tym bardziej że zaledwie tydzień temu duża grupa związkowców z Warmii i Mazur uczestniczyła w wielkiej manifestacji Solidarności w Warszawie przeciw Zielonemu Ładowi. W biurach zarządu regionu przy ulicy Głowackiego w Olsztynie widać mobilizację. Drzwi dosłownie się nie zamykają. Co chwila przychodzi ktoś, kto dopytuje się o podpisy. Widać, że wszyscy są bardzo przejęci tym, co zrobiła Unia Europejska.

— Podpisy zbieramy w całej Polsce, nie tylko w Olsztynie. Jako Solidarność już dawno przestrzegaliśmy m.in. przed dyktandem klimatyczną, która niesie za sobą duże szkody. We wszystkich krajach europejskich Zielony Ład szkodzi rolnictwu, szkodzi całej gospodarce. Uderza w koszty energii. Tak dalej nie można. Jest lista ponad 30 punktów, które opisują konsekwencje gospodarcze i społeczne Zielonego Ładu — mówi nam przewodniczący Józef Dziki. — Referendum jest bardzo potrzebne, bo zmusi rząd do jasnego stanowiska. Dlatego tak ważne, żeby tych podpisów było na-

CHCĄ REFERENDUM PRZECIW ZIELONEMU ŁADOWI

DZIAŁACZE SOLIDARNOŚCI W CAŁYM KRAJU, TAKŻE NA WARMII I MAZURACH, ZBIERAJĄ PODPISY O PRZEPROWADZENIE REFERENDUM W SPRAWIE ZIELONEGO ŁADU. MAJĄ NADZIEJĘ NA POPARCIE NAWET 5 MLN OSÓB. PRZEWODNICZĄCY SOLIDARNOŚCI W REGIONIE UWAŻA, ŻE JUŻ ZBYT DUŻO STRACILIŚMY NA UNIJNYCH REGULACJACH.

Józef Dziki, przewodniczący Warmińsko-Mazurskiego Regionu NSZZ „Solidarność” (w środku) uważa, że potrzebne jest referendum w sprawie Zielonego Ładu

prawdę dużo. Wystarczy pół miliona, ale my chcemy zebrać dziesięć razy więcej — dodaje.

To dlatego już od najbliższego wtorku do czwartku i w środę przed Bożym Ciałem w centrum Olsztyna oraz przy Dworcu Głównym staną stoliki, przy których działacze związku będą zbierali podpisy pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum. W tej chwili podpisy są zbierane w siedzibie zarządu regionu Solidarności w Olsztynie. Na tym jednak nie koniec.

— NA POLECENIE ZARZĄDU REGIONU KAŻDY NASZ DZIAŁACZ MA OBOWIĄZEK ZAANGAŻOWAĆ SIĘ W ZBIÓRKĘ. TO DOTYCZY NIE TYLKO OLSZTYNA, ALE TAKŻE KĘTRZYNA, OSTRÓDY CZY BRANIEWA. JEST SZANSA POKAZAĆ NASZ SPRZECIW.

Niech Unia Europejska zobaczy, że społeczeństwo się burzy, nie zgadza się Zielonym Ładem. To musi przeformułowanie ich pomysłów i uwzględnienie naszych potrzeb — stwierdza przewodniczący Solidarności na Warmii i Mazurach.

Józef Dziki nie zgadza się z zarzutem, że akcja zbierania podpisów jest

motywowana politycznie trawiającą kampanią wyborczą do europarlamentu. Jego zdaniem każda okazja, żeby utracić unijne rozwiązanie w tym zakresie, jest dobra. Zdaniem Dzikiego Polska już bardzo ucierpiała na pomysłach Brukseli.

— To nie tylko rolnictwo. Wystarczy przypomnieć kopalnię Turów. Na Śląsku jest prawdziwy dramat. Zaczynają likwidować zakłady pracy. Bielsko-Biala traci branżę motoryzacyjną. U nas też pierwsze zakłady są zamykane i szukają innego miejsca, gdzie koszt energii nie jest tak niebotyczny jak w Polsce, a przecież to wina regulacji unijnych. Proszę spojrzeć na Milfor — przekonuje Józef Dziki.

Zdaniem przewodniczącego regionu warmińsko-mazurskiego Solidarności w Polsce są najwyższe stawki za energię. I ten powód wymienia jako główną przyczynę wyprowadzki przedsiębiorców do Rumunii lub na Chorwację. Według Józefa Dzikiego referendum może odwrócić sytuację.

— Zachęcam wszystkim do włączenia się w nasze działanie. To ważne dla nas i dla naszych dzieci. Nie ma na co czekać — podsumowuje.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

s.kryscinski@gazetaolsztynska.pl

PIELGRZYMKA SOLIDARNOŚCI DO GŁOTOWA

Już w najbliższą sobotę 18 maja odbędzie się VIII Warmińska Pielgrzymka NSZZ „Solidarność” Regionu Warmińsko-Mazurskiego do sanktuarium Najświętszego Sakramentu i Męki Pańskiej w Głotowie oraz uroczystości 130. rocznicy poświęcenia Kalwarii Warmińskiej.

Uroczystość już tradycyjnie jest wydarzeniem, w którym biorą udział setki działaczy Solidarności z Warmii i Mazur. Ludzie pracy przyjeżdżają do Głotowa, żeby uczestniczyć we wspólnej mszy w Sanktuarium Najświętszego Sakramentu, ale także przejść Drogą Krzyżową Kalwarii Warmińskiej. To niezwykle ważne miejsce dla wszystkich katolików z Warmii zostało wznie-

sione wysiłkiem ponad 70 tys. mieszkańców regionu, którzy uczestniczyli w ukształtowaniu terenu, na wzór który prowadzi na Golgotę w Jerozolimie.

Budowa Kalwarii Warmińskiej rozpoczęła się 29 lipca 1878 roku. Jednocześnie z robotami ziemnymi budowano czternaście neoromańskich i neogotyckich kapliczek stacji Drogi Krzyżowej. W okresie międzywojennym dobudowano dwie

dotkliwe: Pana Jezusa w Ogrójcu oraz Matki Bożej z Lourdes ze źródłem. Był to czas Kulturkampfu, kiedy niemieccy zaborcy chcieli wykorzenić katolicyzm. Wspólny wysiłek stał się symbolem odrodzenia religijnego, także po mających miejsce zaledwie kilkanaście lat wcześniej objawieniach Matki Bożej w niedalekim Gietrzwałdzie.

Kalwaria Warmińska została konsekrowana

18 maja 1894 roku. Rok później papież wydał przywilej odpustu dla tych, którzy odprawiają w Głotowie Drogę Krzyżową, w ciągu siedmiu dni przystępują do Komunii Świętej, odmówią wyznanie wiary (Credo) i pomodlą się w intencji Ojca Świętego.

Organizatorzy VIII Warmińska Pielgrzymka NSZZ „Solidarność” Regionu Warmińsko-Mazurskiego podkreślają, że 18

maja to także 104. rocznica urodzin świętego Jana Pawła II. Sobotnie uroczystości rozpoczną o godzinie 11:00 wprowadzenie do sanktuarium relikwii błogosławionych kard. Stefana Wyszyńskiego i ks. Jerzego Popiełuszki. Po mszy, o godzinie 12:00, zaplanowana została modlitwa pod krzyżem Solidarności, niedaleko Sanktuarium, a zaraz potem wspólna Droga Krzyżowa.

SK

Sprostowanie

W wydaniu papierowym „Gazety Olsztyńskiej” w środę 15 maja, w tekście „To miejsce porusza serca i sumienia” umieszczonym na str. 7 przypisałem ks. proboszczowi Markowi Proszkowi z Głotowa błędną wypowiedź o tym, że uroczystości odbędą się w niedzielę 18 maja. To oczywiście błąd. Uroczystości odbędą się 18 maja, ale jest to sobota, a nie niedziela. Za powyższe bardzo przepraszam organizatorów wydarzenia i księdza Marka Proszkę osobiście.

„Czyste Powietrze” na nowych zasadach. Ważne zmiany już obowiązują!

Obowiązkowa lista zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), jedna szansa na najwyższe dofinansowanie, doprecyzowanie prefinansowania i pełnomocnictwa oraz wzmocnienie budżetu środkami europejskimi – to nowości, które od 22.04.2024 r. czekają na osoby korzystające z programu „Czyste Powietrze”.

„Zmieniliśmy program „Czyste Powietrze”, kierując się troską o naszych beneficjentów. Aktualne zasady mają chronić wnioskodawców i ograniczać nieuczciwe praktyki związane m.in. ze sprzedażą nieefektywnych urządzeń, które bez termomodernizacji domu, zamiast obniżyć, to podwyższają rachunki za ogrzewanie” – mówi Dorota Zawadzka-Stępiak, prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Ale to nie koniec nowości w „Czystym Powietrzu”, bo program zyskał właśnie nowe finansowanie. „Mamy kolejne duże pieniądze dla Polaków na wymianę kopciuchów i termomodernizację domów. To aż 6,4 miliarda złotych z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENiKS), które obok środków z Krajowego Planu Odbudowy (KPO), zapewniają nam ciągłość i stabilne finansowanie „Czystego Powietrza” w najbliższym czasie. To ogromny sukces, wypracowany wspólnie z Ministerstwem Klimatu i Środowiska” – dodaje prezes NFOŚiGW.

Uszczelnienie listy ZUM dotyczy wszystkich

Obecna wersja programu z dnia 22.04.2024 r. zobowiązuje wnioskodawców – od 14.06.2024 r. – do wyboru pomp ciepła oraz kotłów zgazowujących drewno i kotłów na pellet tylko z tych wpisanych na listę ZUM. To ma być gwarancja wyboru urządzeń o potwierdzonej jakości, czyli takich, które spełniają deklarowane w karcie produktu i etykiecie energetycznej parametry oraz rzeczywiście przełożą się na efektywniejsze (tańsze) ogrzewanie polskich domów. Nowe zasady stwarzają trzy opcje dla wnioskodawców:

- wniosek złożony **do 21.04** – pozwala na dotację na urządzenia spoza listy ZUM;
- wniosek złożony **od 22.04** i dowód zakupu urządzenia **do 13.06** – pozwala na dotację na urządzenia spoza listy ZUM;
- wniosek złożony **od 22.04** i dowód zakupu urządzenia **od 14.06** – dotacja tylko na urządzenia z listy ZUM.

Zamknięcie listy zielonych urządzeń i materiałów dotyczy również producentów i dystrybutorów pomp ciepła. Wszystkie pompy ciepła, znajdujące się obecnie na liście ZUM, wymagają uzupełnienia dokumentacji o raport z badań z niezależnych akredytowanych laboratoriów z terenu EU lub EFTA.

Uszczelnienie listy ZUM – jak już wspomniano – obejmuje również kotły zgazowujące drewno i te na pellet drzewny, ale w tym przypadku nie są wymagane dodatkowe dokumenty. O szczegółach technicznych nowych wymogów, pisaliśmy wielokrotnie na stronie programu: czystepowietrze.gov.pl.

Najwyższe dofinansowanie

Kolejną istotną zmianą w „Czystym Powietrzu” jest kwestia zasad wnioskowania w ramach części 3) programu. Beneficjent, który skorzysta z najwyższego poziomu dofinansowania na dany budynek – na podstawie wniosku złożonego od 22.04.2024 r. – będzie mógł

starać się o dofinansowanie na kolejne budynki tylko w ramach części 1) programu (podstawowy poziom dofinansowania). Tutaj też – podobnie jak przy liście ZUM – obowiązuje okres przejściowy do 13.06.2024 r. włącznie.

Nowe reguły dotyczące najwyższego dofinansowania należy rozumieć tak, że:

- Wniosek o dotację złożony **do 21.04** – zmiany Cię nie dotyczą;
- Wniosek o dotację złożony **od 22.04 do 13.06** – okres przejściowy, uwzględniający poniższy warunek;
- Wniosek o dotację złożony **od 14.06 lub później** – zmiany Cię dotyczą, **jedna szansa na dotację w ramach najwyższego poziomu dofinansowania** (część 3 programu) o ile już wcześniej (od 22.04) nie udzielono Ci dotacji z części 3) programu na inny budynek/lokal mieszkalny.

Prefinansowanie i pełnomocnictwo uszczegółowione

W umowie dotacji z prefinansowaniem doprecyzowano, że warunkiem wypłaty zaliczki na konto wykonawcy jest złożenie do wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) podpisanej własnoręcznie przez beneficjenta dyspozycji wypłaty zaliczki wraz z kopią faktury zaliczkowej (wystawionej na beneficjenta lub beneficjenta i małżonka wspólnie).

A ponadto określono czas na złożenie wniosku o płatność – rozliczającego zakres przedsięwzięcia wynikający z danej umowy z wykonawcą – do 120 dni od daty wypłaty zaliczki dotyczącej realizacji tej umowy z wykonawcą.

W przypadku składania wniosku o dotację z „Czystego Powietrza” przez pełnomocnika, teraz wymagane jest pełnomocnictwo z podpisem własnoręcznym wnioskodawcy notarialnie poświadczonym (czyli z podpisem własnoręcznym złożonym przez wnioskodawcę na pełnomocnictwie w obecności notariusza, bądź wcześniej złożonym podpisem uznanym przez wnioskodawcę przed notariuszem za własnoręczny).

Nowe źródła finansowania programu „Czyste Powietrze”

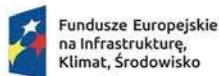
NFOŚiGW sfinalizował właśnie (16.04.2024 r.) w ramach „Czystego Powietrza” podpisanie szesnastu umów (ze wszystkimi wfośigw) dotyczących projektów grantowych z unijnego programu FENiKS. Teraz, po złożeniu przez wojewódzkie fundusze pierwszych wniosków o płatności zaliczek, nastąpi uruchomienie tego nowego finansowania.

Wdrożenie środków FENiKS (6,4 mld zł na lata 2024-29), to szansa dla ponad 145 tys. gospodarstw domowych na dotację do wymiany ponad 111 tys. źródeł ciepła i modernizację ok. 100 tys. budynków.

Pieniądze dla każdego

Program „Czyste Powietrze” – z budżetem 103 mld zł – to największa proekologiczna inicjatywa w polskiej historii, służąca skutecznej walce ze smogiem oraz poprawie efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych. „Czyste Powietrze” to szansa dla Polaków obecnie nawet na 135 tys. zł bezzwrotnej dotacji na termomodernizację i nowe źródło ciepła. Dotychczas (stan na 19.04.2024 r.) złożono ponad 840 tys. wniosków na 26,5 mld zł dofinansowania.

czystepowietrze.gov.pl

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Od 22 kwietnia zmiany w programie „Czyste Powietrze”

- **wprowadzenie od 14.06 obowiązku wyboru** pomp ciepła oraz kotłów zgazowujących drewno i kotłów na pellet **tylko z tych wpisanych na listę zielonych urządzeń i materiałów (lista ZUM: lista-zum.ios.edu.pl)**
- zmiany w możliwości uzyskania **najwyższego poziomu dofinansowania** (liczba budynków/lokalii jednego beneficjenta)
- w trosce o beneficjenta nowe zapisy w dokumentacji dotyczące **prefinansowania i pełnomocnictwa**

Program „Czyste Powietrze” Twoja dotacja, Twoje korzyści!

Przemyśl zanim
zdecydujesz się
na wybór rozwiązań
i wykonawcy

Postaw na korzyści:

- ✓ niższe koszty ogrzewania, bo mniejsze zużycie energii
- ✓ lepszy komfort życia i wygoda
- ✓ lepsze zdrowie Twoje i Twojej rodziny

Jak to zrobić?

- ✓ potrzebny Ci docieplony dom i efektywne źródło ciepła
- ✓ sama wymiana kopciucha może Cię narazić na wyższe niż dotychczas rachunki za ogrzewanie
- ✓ sprawdź, gdzie Twój dom wymaga docieplenia

Skorzystaj z pomocy:

- ✓ zamów **audyt energetyczny**, który jednoznacznie określi potrzeby Twojego domu (dotacja do 1,2 tys. zł z programu „Czyste Powietrze”)
- ✓ skonsultuj się w **gminnym punkcie konsultacyjno-informacyjnym** programu „Czyste Powietrze”
- ✓ **zapytaj sąsiada, znajomego, kogoś, kto już skorzystał z „Czystego Powietrza”** i jest zadowolony z konkretnych efektów
- ✓ sięgnij po **bezpłatne narzędzia na czystepowietrze.gov.pl** (m.in. kalkulator grubości izolacji, lista ZUM)

czystepowietrze.gov.pl

Marek Giesielski Szpital Powiatowy w Iławie

Mysząc o chorobach psychicznych mamy na myśli najczęściej schizofrenię czy chorobę afektywną dwubiegunową. Wyobrażamy sobie ludzi chorych zachowujących się dziwnie, tymczasem większości chorób psychicznych nie widać. One tkwią w głębi umysłu, destrukcyjnie wpływając na co się da, uniemożliwiają normalne funkcjonowanie, chociaż na pierwszy rzut oka wszystko wygląda normalnie. Pułapka w której można tkwić latami.

— Psychiatrii nie trzeba się bać, jeśli ktoś jest w kryzysie powinien do nas przyjść, nie tylko na oddział, ale też do poradni. U nas troszkę wolniej płynie czas, cieszę się, że mogę obserwować pacjenta trochę dłużej, poznawać go — mówi Julia Filipkowska, lekarz rezydent oddziału psychiatrii Szpitala Powiatowego w Iławie, która pracę zaczęła w grudniu 2023 roku. Dopiero się uczy, ale ma od kogo. Personel tzw. pawilonu psychiatrycznego iławskiej lecznicy to zespół gotowy do podejmowania wyzwań z jakimi przychodzą pacjenci. Najważniejsze, aby przychodzili.

Koordynator oddziału psychiatrii lek. specjalista psychiatrii Monika Pruszkowska zauważa zmianę w podejściu pacjentów. — Wiele zmian w podejściu do problemów zdrowia psychicznego zawdzięcza-

my pandemii covid19, kiedy to zaczęto mówić o problemach zdrowia psychicznego, kiedy ten temat został nagłośniony, gdzie był wysyp pacjentów z zaburzeniami lękowymi, zaburzeniami nastroju, zaburzeniami obsesyjno-kompulsywnymi. Wtedy w trudnej sytuacji znalazł się każdy z nas, ludzie zaczęli sobie uświadamiać, że zgłaszać się po pomoc do psychiatry, do psychologa to nie jest wstyd, to nic dziwnego. W pandemii i po niej zaczęli przychodzić pacjenci, którzy z różnych powodów byli w obniżonym nastroju.

Psychiatria się mocno zmieniła

Pielęgniarka Oddziałowa, mgr Irena Rozmanowska specjalista pielęgniarstwa psychiatrycznego jest z pacjentami już 30 lat. Jest łącznikiem między starym i nowym, była pomimo zmian na przestrzeni lat, zmieniali się ordynatorzy, lekarze przychodzą i odchodzą, a ona wciąż jest. Pani Irena buduje oddział psychiatryczny w iławskim szpitalu od początku, wie najlepiej jak zmieniało się podejście do pacjenta na psychiatrii na przestrzeni 30 lat.

— W naszym, potocznie zwanym pawilonie psychiatrycznym, znajdują się poradnie: zdrowia psychicznego i terapii uzależnień od alkoholu. Mamy także oddział dzienny dla

pacjentów, którzy przychodzą od godziny 9:00 do 14:00. Jest oddział psychiatryczny oraz odwykowy. Od października 2023 roku prowadzimy leczenie środowiskowe, odwiedzamy pacjentów w domach, tych którzy z jakichś powodów nie mogą lub nie chcą do nas dotrzeć, a wymagają opieki psychiatrycznej. Pojawiły się możliwości kadrowe — mówi pani Irena, która podkreśla, że pawilon po remoncie jest chyba najpiękniejszym oddziałem w regionie — Minione lata to przede wszystkim ogromne zmiany lokalowe, na naszym oddziale są bardzo dobre warunki dla pacjentów, dla nas, dla personelu także. Oddziały są zaprojektowane na cztery pory roku, na dole mamy psychiatrię — wiosnę, u góry psychiatrię — lato, jest zima na oddziale dziennym, jest oczywiście także jesień. Wszystko wygląda bardzo dobrze i ciekawie. Jest ciepło, domowo, a przez lata bywało różnie. Teraz nie ma na co narzekać. Po remoncie jest cudownie. Bardzo lubię naszą pracę i naszych pacjentów.

— Współcześnie bardziej zwracamy uwagę na historię ludzi, na to jak funkcjonują w społeczeństwie, w rodzinie, leczymy nie tylko pacjentów, ale często też cały system rodzinny. Nie tylko my jako lekarze, ale też psycholo-

NA TYM ODDZIALE CZAS PŁYNIE WOLNIEJ

O TEJ DZIEDZINIE MEDYCYNY WCIĄŻ JESZCZE MYŚLI SIĘ ZE STRACHEM, CZĘSTO TEŻ WSTYDEM. PROBLEMY PSYCHICZNE TO ZBYT CZĘSTO TEMAT TABU. GRANICA MIĘDZY GORSZYM DNIEM A POWAŻNYMI PROBLEMAMI JEST CORAZ CIĘJSZA. ZAMIAST JĄ PRZEKRACZAĆ, LEPIEJ POSZUKAĆ POMOCY, NIM BĘDZIE ZA PÓŹNO. ŻYJEMY W CZASACH, KTÓRE OGROMNIE OBCIĄŻAJĄ NASZĄ PSYCHIKĘ. ZA NAMI PANDEMIA COVID 19, ZARAZ POTEM WOJNA ZA WSCHODNIĄ GRANICĄ, NIEUSTANNE NAPIĘCIA, NIEPEWNOŚĆ, OGROMNA PRESJA, KŁOPOTY PIĘTRZĄ SIĘ NA KAŻDYM KROKU. KAŻDY Z NAS MA GRANICĘ WYTRZYMAŁOŚCI...

dzy, terpeuci, pracownicy socjalni. Różne problemy napotykamy — mówi lekarz Monika Pruszkowska. — Dziś jest więcej chorujących młodych, tak jak zmieniają się problemy

ludzi, tak zmienia się podejście do pacjenta, otoczenie, są zupełnie inne leki, inne możliwości, całkiem inne podejście psychoterapeutyczne — dodaje Irena Rozmanowska.

Bardzo dużo zmieniła ustawa o ochronie zdrowia psychicznego wydana w 1994 roku, która szczególnie zwraca uwagę na prawa pacjenta. Na oddziale psychiatrii pacjent ma prawo do telefonów, do kontaktu z rodziną, do listów, czasami też może nie zgodzić się na leczenie. — Pacjenci na przestrzeni lat przychodzili różnie, teraz zdecydowanie chętniej, odważniej. Współcześnie lekarze więcej uwagi poświęcają na psychoterapeutyczne rzeczy, na konieczność rozmowy, zrozumienia. Leki także są, to oddział gdzie odbywa się leczenie wielodyscyplinarne, tak też się do pacjenta podchodzi. 30 lat temu kiedy zaczynałam pracę w oddziale, tak dużo się nie przykładano wagi, do aż tak szerokiego podejścia do pacjenta jak dziś — wspomina pani Irena — U nas pacjenci nie leżą w łózkach, mogą wychodzić, korzystają z terapii, w „wyprawce” do szpitala poza podstawowymi rzeczami jak pidżama, kubek czy środki higieniczne, powinien znaleźć się dres.

Na terapii, jak w sanatorium

Beata Komacka, pedagog terapeuta, terapeutka zajęciowa na oddziale psychiatrii w Szpitalu Powiatowym w Iławie, dba o pacjentów, aktywizuje ich, sprawia, że mogą poczuć się ważni, potrzebni, tworzy namiastkę domu. Pomaga im odkryć talenty równocześnie wydobywając z nich przyczyny problemów, bólaczki i głęboko ukryte obawy.

— Mam najwdzięczniejszą rolę, ponieważ spotykam się z pacjentami dwa razy dziennie, abyśmy po prostu pobili razem w sali terapii, przy okazji robiąc różne rzeczy. Gama możliwości jest bardzo duża, w skład terapii zajęciowej wchodzi określone dziedziny, szeroko rozumiana arteterapia łącznie z muzykoterapią, spacer, robótki ręczne, dekoratorstwo, robimy dużo ozdób okolicznościowych. Pacjenci bardzo się do tego przykládają. Podczas tych robó-

Koordynator Oddziału lek
Monika Pruszkowska

Pielęgniarka Oddziałowa
Irena Rozmanowska

tek, podczas wykonywania jakichś zadań, pacjenci się otwierają, mówią więcej. To ogromna wartość dla całego procesu leczniczego. Terapia zajęciowa to także namiastka domu. Chcemy, aby pacjenci nie leżeli w łózkach i nie czekali, aż leki zadziałają. Chcemy, aby wychodzili z łóżek, byli aktywni. Motywujemy pacjentów, początkowo niechętni wreszcie przychodzą, wtedy okazuje się, że odkryli w sobie jakiś talent o którym nie wiedzieli. Często słyszę od pacjentów, że nie myśleli, że na psychiatrii to tak wygląda, są pozytywnie zaskoczeni. Tą psychiatrię wyobrażali sobie zupełnie inaczej. Pobyt na oddziale psychiatrii pacjenci często określają jako pobyt w sanatorium — opowiada pani Beata — Jedynie wyjścia są mocno ograniczone, to odbywa się na zasadzie spacerów z pacjentami. Lekarz decyduje kiedy i który pacjent jest gotów na to, aby wyjść. Nie każdy pacjent może, szczególnie na początku leczenia. Najbardziej wyjścia ograniczają uzależnienia od

używek, inni pacjenci pod tym względem mają mniej restrykcyjne ograniczenia.

Terapia zajęciowa to celowe działanie rehabilitacyjne, bardzo ważne w całym procesie leczniczym. Chory nie tylko kieruje swoje myśli na czynność, którą w danej chwili wykonuje, uczy się nowych rzeczy i często dostrzega nowy sens w swoim życiu, rozumie, że nie jest tak źle jak jeszcze nie dawno się wydawało.

— Bez tej terapii byłoby ciężiej, trudniej byłoby zmotywować pacjentów do czegokolwiek. Czasem pacjenci mówią, że tej terapii jest im za mało, chcieliby więcej i więcej. Staram się dopasować zajęcia do pacjenta, do jego zdolności, predyspozycji, umiejętności. Warto wspomnieć, że terap[ia] zajęciowa to nie tylko zajęcia arteterapeutyczne kojarzone z robotkami. To także zajęcia grupowe: rozmowy na temat samopoczucia na oddziale, różne gry edukacyjne, takie, które wymagają podejmowania decyzji i dyskusja na temat tych wyborów oraz treningi umiejętności społecznych. W naszej sali na dwóch stołach rozłożonych jest czasami kilka różnych zajęć, aby pacjenci nie musieli robić czegoś, czego nie potrafią lub coś czego nie lubią. Jeżeli ktoś coś zrobi to wtedy wiara we własne możliwości napewno bardzo wzrasta — mówi Beata Komacka.

— Pacjent w sali terapeutycznej bardziej i łatwiej się otwiera. W gabinecie lekar-

skim, na początku gdy jestem tylko ja i pacjent, jest większy dystans niż własnie w kontakcie z terapeutą zajęciowym. Wielokrotnie było tak, że to właśnie terapeuta przychodził do lekarza i dzielił się wiedzą, tym co usłyszał, co czasami całkowicie może zmienić cały plan leczenia. Część terapeutyczna jest bardzo ważna, jest dużo nowoczesnych leków, ale jeżeli nie wiemy co leczymy to żadne leki nie zadziałają — dodaje szefowa psychiatrii lekarka Monika Pruszkowska.

Nie potrzeba skierowania

Pacjenci przyjmowani na oddział często nie mają poczucia, że są chorzy, że wymagają leczenia, dopiero w toku terapii nabierają krytycyzmu chorobowego i rozumieją, że potem to leczenie trzeba kontynuować w domu. Bywa i tak, że się wstydzą, boją się opinii innych, wydaje im się, że to co ich dotyka to jeszcze nie przypadek dla specjalisty psychiatry. Barięra jest także zwykła niewiedza.

— Do lekarza psychiatry i poradni zdrowia psychicznego nie potrzeba skierowania. Jeśli coś się dzieje, pojawiają się myśli samobójcze, zwiidywania różnych osób, słyszenia głosów, to pacjent również nie potrzebuje skierowania. Jeżeli pacjent już wcześniej chorował psychicznie i jest zaostrzenie choroby, jak schizofrenia, choroba afektywna dwubiegunowa, można przywieźć pacjenta

do nas, do punktu przyjęć psychiatrycznego, działa on nieustannie (24h/d), zawsze jest jakiś lekarz, który udzieli pomocy. Może być to pomoc w postaci przyjęcia na oddział psychiatryczny, ale może być to też pomoc w postaci skierowania pacjenta do oddziału dziennego, do zespołu leczenia środowiskowego, do poradni zdrowia psychicznego, która działa codziennie — wyjaśnia lekarka Monika Pruszkowska.

Otwierająca rozmowa jest niezbędna

Julia Mackiewicz, psycholog w Szpitalu Powiatowym w Iławie zawsze marzyła o pracy klinicznej czyli bezpośrednim kontakcie z pacjentem, z osobą, która potrzebuje pomocy, realnie potrzebuje wysłuchania i wsparcia.

— Czulałam zawsze potrzebę zagłębienia się w człowieka. Otwierająca rozmowa pomaga sięgnąć do takich warstw człowieka, do których na co dzień nie sięgamy. Dlatego tu jestem, dlatego to robię. Rola psychologa w całym procesie terapeutycznym jest ogromna, pani Julia wie, że trzeba być miękkim i twardym równocześnie. — Miękość jest konieczna, aby zrozumieć pacjenta, a twardość jest potrzebna, aby mu pomóc. Każdy człowiek jest unikatowy i o unikatowych sprawach nam mówi. Bardzo często obecne problemy pacjenta to są zaburzenia depresyjne, lękowe, różne trudności, obawy i objawy cielesne, nietypowe bóle, napięcia w ciele, bóle głowy, brzucha, mdłości, spięcia mięśniowe. Często ludzie doświadczają myśli we własnej głowie, z którymi ciężko jest sobie poradzić samemu, są ich świadomi, wiedzą, że one nie są racjonalne, ale mimo to im towarzyszą i uprzykrzają życie. Wtedy zgłaszają się do nas po wsparcie — wyjaśnia Julia Mackiewicz i przy okazji apeluje, aby nie przychodzić po pomoc, kiedy jest bardzo późno, kiedy myśli, uczucia władają człowiekiem, kiedy już jest tak źle, że człowiek

Lek Alicja Chudzik

Lek Klaudia Krupa, lek Monika Pruszkowska, lek Alicja Chudzik, lek Mikita Haurylchanka

Małgorzata Matej

ma poczucie, że gorzej być nie może.

— Człowiek musi sięgnąć bardzo ciężkich stanów, żeby zgłosić się po pomoc. A wcale nie musi tak być, bo zmiana w człowieku

dzieje się każdego dnia i w każdej chwili. Świadome nie zgłaszanie się po pomoc, utrudnia życie — podkreśla psycholożka.

ALINA LASKOWSKA

a.laskowska@gazetaolsztynska.pl

Małgorzata Matej, Gabriela Jackowska, lek Monika Pruszkowska, Dariusz Weider

Kim jest Duch Święty?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, dobrze jest sięgnąć do Breviarium Fidei, czyli do wyboru doktrynalnych wypowiedzi Kościoła. Naukę katolicką na temat Ducha Świętego, bazując na Piśmie Świętym i Tradycji, streścić można w zdaniach następujących: Bóg jest jeden w trzech osobach Ojciec, Syn i Duch Święty, czyli Bóg Jedyny jest Trójcą. Duch Święty, który jest w Trójcy trzecią Osobą, jest jedynym i tym samym Bogiem równym Bogu Ojcu i Synowi, dzieląc z Nimi tę samą substancję i jedną naturę. Jednakże nie jest ani zrodzony, ani stworzony, lecz jest pochodzącym od jednego i drugiego Duchem Ich Obu. Te trzy Osoby posiadają naturę Bożą nierozdzielnie. Jedyna różnica, która między Nimi zachodzi, polega na wzajemnych relacjach, w jakich pozostają między sobą z racji pochodzenia. Ojciec jest zasadą – źródłem Syna i Ducha Świętego; Syn jako wiecznie zrodzony z Ojca i wspólnie z Ojcem jest zasadą – źródłem Ducha Świętego. Duch Święty jako pochodzący jednocześnie z Ojca i Syna jest więzią między Synem i Ojcem. Trójca Święta jest jedną rzeczywistością Bożą, stąd Trójca całkowicie wzajemnie się przenika. Lecz te trzy Osoby, choć są jednym Bogiem, to nie wynika z tego, że Ojciec jest tym, co Syn, lub że Syn jest tym, kim jest Ojciec, albo że można by nazwać tego, który jest Duchem Świętym, już to Ojcem, już to Synem. Te trzy Osoby Boskie są OD-RĘBNE, aczkolwiek stanowią jedność przez naturę.

Innocenzo Gargano – włoski mnich kameduła, wybitny patrysta, znawca Ojców Greckich – wyjaśnia, że Duch Święty jako Osoba Trójcy Świętej posiada własną odrębną tożsamość. Wszyscy mamy tę samą ludzką naturę, a jednak każdy z nas posiada konkretne imię, specyficzną

tożsamość, która pomimo wspólnej natury pozwala nam różnić się między sobą. Tak też, pomimo wspólnoty natury z Ojcem i Synem, Duch posiada swą konkretną tożsamość, podobnie jak Syn i Ojciec. Ojciec jest tym, który posyła. Syn jest posłanym. Duch – zgodnie z tym, jak się Go tutaj przedstawia – jest tym, którego tożsamość polega na nauczaniu wszystkiego poprzez przypominanie.

Obróńca, który pociesza

Wiedząc już, kim jest Duch Święty, warto się zastanowić, kim jest jako „Paraklet”. Określenie to, wywodzące się z języka greckiego, oznacza zarazem „pocieszyciel” i „obrońca”. Duch Święty jest Pocieszycielem, a więc tym, który niesie pociechę, wspiera, pomaga, wyjaśnia, wprowadza pokój, zaprowadza porządek we wnętrzu człowieka. Można zapytać zatem, czym jest pociecha, którą niesie Pocieszyciel.

O. Phil Bosmans, flamandzki pisarz oraz kapłan katolicki ze Zgromadzenia Misjonarzy z Montfort, tak odpowiada na to pytanie:

„balsam na głęboką ranę, oaza w bezbrzeżnej pustyni chłodna dłoń na twojej rozpalonej skroni.

Pociecha jest jak przyjacielska twarz w pobliżu, obecność kogoś, kto rozumie twoje lzy, przysłuchuje się twojemu utrudnionemu sercu, a w smutku i nieszczęściu pozostaje przy tobie i pomaga zobaczyć światło gwiazd...”

Pociecha to danie komuś nadziei wbrew nadziei, wyrwanie z sytuacji nieszczęścia, pokazanie, że w tak zwanej sytuacji bez wyjścia jest jednak jakieś wyjście, to uświadomienie, że w cierpieniu nie jest się samemu, że ktoś czuwa, że nie trzeba się panicznie bać, że wszystko się poukłada i wróci do normalności, to przekonywanie, że jeśli coś zostanie nam zabrane, to tylko dlatego, że Pan Bóg w Swej dobroci

POCIESZYCIEL

„TO WAM POWIEDZIAŁEM, PRZEBYWAJĄC WŚRÓD WAS.
A POCIESZYCIEL, DUCH ŚWIĘTY, KTÓREGO OJCIEC
POŚLE W MOIM IMIENIU, ON WAŚ WSZYSTKIEGO NAUCZY
I PRZYPOMNI WAM WSZYSTKO,
CO JA WAM POWIEDZIAŁEM” (J 14, 25-26).

trzyma w zanadrzu lepsze rozwiązanie, ponieważ Bóg niczego nie zabiera, aby w zamian nie dać czegoś znacznie cenniejszego.

Taką pociechę umieją nieść niektórzy ludzie. A pomyśmy, jaką zatem pociechę może nam przynieść sam Duch Święty – Pocieszyciel, jeśli tylko my swojego ducha oddamy w Jego ręce. Pamiętajmy, że Duch Święty, będąc Bogiem, jest też osobą, a zatem doskonale nas zna, rozumie, współodczuwa i ma pragnienie pomocy człowiekowi w każdym aspekcie jego życia. Nie ma takiej sprawy, w której Duch Święty nie chciałby przyjść z pomocą. Zwłaszcza że On nie tylko niesie pociechę, ale On jest czystym, w istocie swej, Pocieszycielem, On sam jest Pociechą. Więcej – takim Pocieszycielem, który chce być ciągle blisko człowieka, chce być w nieustannym kontakcie z człowiekiem. Czy to jest możliwe? Oczywiście! Kiedy jesteśmy z innymi najbliżej? Wtedy, gdy mieszkamy z kimś pod jednym dachem. A Duch Święty chce właśnie być z nami w takiej bliskości. Bo On sam pragnie, aby nasze ciała były Jego mieszkaniem, Jego świątynią. To oznacza, że Duch Święty nie tylko chce rozgościć się w naszej duszy, ale także w ciele, czyli... w całym człowieku. Ducha Świętego interesuje cały człowiek! Skąd zatem ten wspaniałomyślny gest takiego wyjścia do człowieka? Otóż Bóg doskonale wie, że człowiek jest istotą niezwykle kruchą, delikatną, wrażliwą, którą łatwo złamać, podatną na zranienia, pokusy, choroby, która potrzebuje wspar-

cia, ponieważ nawet sama sobie do końca nie może ufać. Dlatego, aby się nie zagubiła, nie zatraciła się, wymaga silnego, solidnego, stałego wsparcia. I je dostaje od... Ducha Świętego, który jest też, jak wynika to z określenia „Paraklet”, obrońcą na wzór osobistej ochrony z jednej strony i adwokata z drugiej. Trzeba pamiętać, że każdy z nas jest nieustannie atakowany przez własne pokusy, przez innych, przez tych, którzy nas oskarżają, przez nas samych, kiedy nie kochamy siebie i nie przebaczymy sobie, a może nawet wmawiamy sobie, że jesteśmy nieudacznikami i do niczego się nie nadajemy. Jest też atakowany przez świat, odrzucający przez tych, którzy nie przystają do jego schematów i do jego wzorców. A wreszcie przez najbardziej okrutnego przeciwnika, jakim jest sam diabeł, który jest w pełnym tego słowa znaczeniu „oskarżycielem” i dzielącym (por. Ap 12, 10) i robi wszystko, żebyśmy się czuli źli, nieudolni, głupi, bylejący i nieszczęśliwi.

W TYM KONTEKŚCIE JAN PAWEŁ II JAKŻE CELNIE TŁUMACZYŁ, ŻE WOBEĆ WSZYSTKICH TYCH OSKARŻYCIELSKICH MYŚLI DUCH ŚWIĘTY PODPOWIADA NAM, JAK REAGOWAĆ I ODPOWIEDAĆ NA TE OSKARŻENIA. W JAKI SPOSÓB TO ROBI? PARAKLET, ZAPEWNIAM SAM CHRYSTUS, JEST TYM, KTÓRY PRZYPOMINA NAM JEGO NAUKĘ, WSZYSTKO TO, CO ON SAM POWIEDZIAŁ (POR. J 14, 26).

„On przypomina nam zatem słowa Ewangelii i w ten sposób sprawia, że możemy odpowiadać diabłu oskarżycielowi nie naszymi słowami, ale słowami samego Pana. Przede wszystkim przypomina nam, że Jezus zawsze mówił o Ojcu, który jest w niebie, dał nam Go poznać i objawił Jego miłość do nas, którzy jesteśmy Jego dziećmi. Jeśli wzywamy Ducha, uczymy się przyjmować i pamiętać najważniejszą rzeczywistość życia, która nas chroni przed oskarżeniami zła. A co jest tą najważniejszą rzeczywistością życia? To, że jesteśmy umiłowanymi dziećmi Bożymi. Jesteśmy umiłowanymi dziećmi Bożymi – to jest najważniejsza rzeczywistość, a Duch nam o tym przypomina”. I nie tylko przypomina, ale też konkretnie pomaga! Jeśli Duch Święty nie przychodziłby nam na pomoc, gdyby nas nie bronił, to jakże często różne walki, bitwy o siebie byśmy przegrywali. Prawdopodobnie nie wiemy nawet, z ilu i z jakich opresji Duch Święty nas wyzwolił, obronił, wybawił. Duch Święty także pociesza nas, przynosząc nam Boże przebaczenie, nigdy nie upokarzając człowieka, ale zawsze dając pewność, że z Bogiem człowiek jest w stanie wyjść z każdego zła, grzechu i nieszczęścia.

Ożywiciel

Ta podwójna rola Ducha Świętego jako Pocieszyciela i Obróńcy skłania do tego, aby Ducha Świętego nazwać Duchem Ożywicielem, ponieważ przywracając nas życiu, Duch Święty autentycznie oży-

wia, sprawia, że wychodzimy z marazmu, zniechęcenia, smutku, ciemności, beznadziei, że na powrót chce nam się żyć, że oddychamy z radością pełną pierśią, ciesząc się życiem. Bez Ducha wszystko jest martwe. Nawet wypowiedziane słowa. Dlaczego nie możemy słuchać pewnych wykładów, przemówień, a nawet kazań w kościele? Dlatego, że jeśli w tych słowach kierowanych do innych nie ma Ducha, nie ma życia, to żadna prelekcja, homilia, porada lekarska nie będzie oddziaływała, lecz jedynie usypiała, będzie pustosłowiem, które poruszy nie serca, ale inne części ciała.

O Ducha Świętego trzeba zabiegać, trzeba mu godnie przygotować nasze ciała, aby wygodnie w nas zamieszkał, a nie tylko wpadał okazjonalnie z kurtuazyjną wizytą zasmucony naszym brakiem zainteresowania i entuzjazmu. A potem, gdy będzie już z nami na stałe, trzeba z Nim rozmawiać – absolutnie o wszystkim, modlić się do Niego, zapraszać Go do obecności z nami w różnych sytuacjach – i do tych radosnych, aby raczył z nami współdzielić radość, i do tych, które budzą lęk, obawy, grozą niebezpieczeństwem czy nieszczęściem, z którymi sami nie jesteśmy w stanie sobie poradzić. A Duch Święty z pewnością odpowie na każde nasze zaproszenie, wezwanie, prośbę, szczerze udzielając nam swoich niezliczonych darów, ponieważ jest Bogiem hojnej miłości miłosiernej.

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

17 maja - 23 maja 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

22:45

Świat bez fikcji - Cyberwojna
Dokument, Ukraina, 2022

TVP 1

Film o rozwoju technik informatycznych wykorzystywanych we współczesnych wojnach. Głównym przykładem jest trwająca wojna w Ukrainie. Cyberwojnę można rozpocząć, ale nie zakończyć. Jeśli mówimy o wojnie w kontekście konwencjonalnej inwazji, to otwarta agresja rozpoczęła się nie 24 lutego, lecz 13 stycznia. Wtedy miały miejsce masowe ataki na infrastrukturę krytyczną Ukrainy. Zaatakowali około trzynastu kluczowych zasobów informacyjnych Ukrainy. Rosjanie udawali inne kraje, nawet Polskę, mówiąc: „Ukraińcy, poddajcie się, nastał nowy świat”...

Piątek

10:50

Czarny Piotruś
Komedia, Czechosłowacja, 1963

TVP KULTURA

Piotr pracuje w sklepie samoobsługowym - tę pracę załatwił mu ojciec, który chce, żeby syn zaczął zarabiać na swoje utrzymanie, poznał świat i ludzi. Kierownik SAM-u powierza mu zadanie: ma śledzić złodziei sklepowych. Kamera obserwuje każdy krok Piotra, każdy gest, nawet drgnienie powiek. Z tych luźnych obserwacji wyłania się portret bohatera. Jest to chłopak nieśmiały, niezdeterminowany, nie bardzo jeszcze wie, kim chciałby być w życiu. Praca zupełnie go nie interesuje, woli zabawić spacerować nad wodą z młodą przyjaciółką, Pavłą.

Sobota

0:10

Memento
Kryminał, thriller, USA, 2000

TVP 1

Wskutek urazu głowy bohater filmu doznał utraty tzw. pamięci krótkotrwałej. Wie kim jest, co się wydarzyło w przeszłości, ale natychmiast zapomina o tym, co było przed chwilą. Musi więc być dobrze zorganizowany. Od wypadku nie może już niczego pamiętać, przy dłuższej rozmowie z kimś, zapomina nawet jaki był jej początek. Jedynie co ostatnio pamięta to napad na jego dom i żonę, która została zamordowana. Z dnia na dzień pamięciowa dziura powiększa się, a jedynym ratunkiem przed całkowitym oderwaniem się od teraźniejszości jest zapisywanie wszystkich ważnych spraw..

Niedziela

17:05

Złap mnie, jeśli potrafisz
komedia, USA, 2002

TV PULS

Opowiedziana w ciekawy i prze zabawny sposób, oparta na faktach historia najmłodszego w historii FBI fałszerza Franka Abagnale Juniora, który w latach sześćdziesiątych dwudziestego wieku, udając pilota, lekarza, profesora i zastępcę prokuratora wyłudził z banków ponad 2,5 mln dolarów.

Wtorek

1:50

Prawnik z Lincolna
Kryminał, thriller, USA, 2011

TVP 2

Mick Haller to nietuzinkowy adwokat, dla którego miejscem pracy jest nie kancelaria adwokacka, a czarna limuzyna marki Lincoln z szoferem. W nim przyjmuje i załatwia wszystkie sądowe sprawy. Haller specjalizuje się w obronie przestępców małego i średniego kalibru, a także tych, którzy trafili na listę podejrzanych przypadkowo. I ma tylko jeden cel - doprowadzenie do uniewinnienia klienta. Pewnego razu przyjdzie mu jednak bronić chłopaka z bardzo bogatego domu, oskarżonego o brutalne pobicie dziewczyny do towarzystwa...

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00

Środa

22:45

Przemytnik
Dramat, kryminał, USA, Kanada, 2018

TVN

80-letni Earl Stone dostaje propozycję pracy jako kurier narkotykowy dla meksykańskiego kartelu. Dobrze sobie radzi i udaje mu się wyjść z finansowych kłopotów, jednak do mężczyzny powracają błędy z przeszłości, z którymi musi się zmierzyć. Czy zdąży naprawić popełnione krzywdy, zanim dopadną go stróża prawa albo egzekutorzy kartelu?

Czwartek

22:35

Boska Florence
Biograficzny, dramat, komedia, USA, Franc., 2016

TVN 7

Florence Foster Jenkins kochała muzykę ponad życie. Niestety bez wzajemności. Natura odbarzyła ją słuchem i głosem, które nawet głuchego doprowadziłyby do rozpacz. Florence jednak pragnęła śpiewem podbić świat i w pewnym sensie jej się udało. Jako dziedziczka sporej fortuny i narzeczona St. Clair Bayfielda - brytyjskiego aktora arystokraty, posiadała atuty, przy których jej brak talentu wydawał się nieistotną przeszkodą. Dzięki heroicznym staraniom ukochanego udawało się jej występować na Broadwayu i nagrywać płyty, a przede wszystkim wciąż wierzyć w swój dar.

PIĄTEK • 17 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce - Kan. - surviving the wild north - dok., Niemcy, 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2021
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - serial komediowy
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:15 Operacja zdrowie - Nikotynizm - magazyn medyczny
11:50 Dla niesłyszalnych - serial obycz., 2024
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:30 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny
11:40 Gliniarze - Na fanpage'u podcastu kryminalnego pojawia się tajemniczy wpis, dotyczący zaginionego przed laty chłopca. Śledztwo zostaje wznowione.
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda

INTERWENCJA

16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokulentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy
22:10 Bracia - serial obyczajowy
23:10 Szybcy i wściekli 9 - sens., USA, 2021
02:20 W stronę słońca - sens., USA, 2005
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Moda stanu wojennego - reportaż
09:05 Jan Serce - serial, 1981
10:50 Czarny Piotruś - kom., Czechosłow., 1963
12:30 Organy. W poszukiwaniu brzmienia - dok., Franc., 2022
14:10 Ludzie za mgłą - obycz., Franc., 1938
15:55 Dejmek - film o Kazimierzu Dejмку - dok., Polska, 2003
17:05 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - koncert, 1994
18:05 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - widowisko
18:55 Reżyserzy - Steven Spielberg - dok., Wlk. Bryt., 2018
20:00 Wieczór kinomana - Kto sieje wiatr - dram., USA, 1960

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash prowadzi śledztwo w sprawie grupy fałszerzy, którzy działają w przebraniu policjantów.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Dwunastoletni Felix i jego matka przez przypadek zostają świadkami napadu na bank.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Miroslaw Szweczenko to zegarmistrz starej daty, który swój zawód wykonuje głównie z powodu miłości do zegarków. Pewnego dnia do jego zakładu przychodzi kobieta i przynosi rodzinną pamiętając...

TVN 7

05:15 Szkoła - 17-letnia Martyna Skibińska przetestowała wierność chłopaka przyjaciółki i wkrótce otrzymała zlecenie od innej koleżanki.
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Dr Robert Szweczyk zajmuje się 17-latką, która upiła się do nieprzytomności w parku. Chłopak dziewczyny podaje dziewczynie amfetaminę, aby mogli uciec ze szpitala.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradokulentalny 15:00 Na ratunek 112 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokulentalny 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 23:05 Wyścig śmierci 3: Piekło - sens., USA, 2013 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:45 Życie wg. św. Jana Pawła II 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Maria Okońska - kobieta, która miała w sobie ogień 13:15 Pod opieką Limanowskiej Pani 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bózego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Polka 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Tętno

SOBOTA • 18 maja	
TVP 1	TVP 2
05:30 Balans bieli - magazyn 06:05 Szatan z siódmej klasy - serial, Polska, 2006 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Jak powstała seria Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 09:35 Rancho - serial obycz. 10:35 Komisarz Alex - serial krym. 11:35 Ojciec Mateusz - serial 12:35 Gwiazdy w południe - Jaguar - przyg., Franc., 1996 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Miłość i medycyna - serial obyczajowy, Dania, 2018 15:55 Sanatorium miłości - reality show 17:00 Teleexpress; Pogoda	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:40 To jest grane - magazyn muzyczny 12:15 K9: Łowcy skarbów - familijny, USA, 2014. Na bohaterów tej familijnej opowieści czekają wielkie wyzwania: będą musieli rozwiązać zagadki, ominąć niebezpieczeństwa i pułapki, a także podążać za wskazówkami, by ostatecznie dotrzeć do zaginionego skarbu. 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej
	
17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:30 Kroniki Orlen Wysięg Narodów, 2022 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Komisarz Alex - serial krym. 21:20 Hit na sobotę - Żeby nie było śladów - dram., Polska, 2021 00:10 Memento - krym., thriller, USA, 2000 ● 02:10 Nie ma mocnych - kom., Polska, 1974 04:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:50 Tacy byliśmy Za kierownicą i nie tylko - reportaż	15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 17:10 Przepis dnia 17:25 no... wiadomo - magazyn 17:55 Słowo na niedzielę 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:40 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze 20:00 60. KFPP w Opolu - Ale To Już Było. Jest. I Będzie! 22:10 Panorama 22:45 Ewa Farna na dobry wieczór - widowisko muzyczne 23:45 Władza, USA, 2013 01:40 Single od dziecka - kom., USA, 2011 03:35 Mokra robota - akcja, USA, 2011

TVN
05:20 Uwaga! - program interw. 05:30 Batwheels I - animacja 06:00 Nastolatki rządzą... kasą 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:20 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:10 Odlotowy ogród - program edukacyjny 13:45 Dwa tygodnie na miłość - kom., USA, 2002 15:50 41 dni nadziei - przyg., USA, Islandia, Hong Kong, 2018 17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty; Sport 19:30 Raport Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 22:25 Że mamuśki - kom., USA, 2016. Amy pod wpływem wyzwoływolnych przyjaciółek porzuci gary oraz pieluchy, a kuchenny fartuch zamienia na seksowną sukienkę... 00:40 American Pie II - kom., USA, 2001 02:45 Szpital - program obycz. 03:40 Uwaga! - program interw. 03:55 Nauka jazdy - reality show 04:20 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularyzujący naukę, Kanada 05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

20:00 Gdzie jest Nemo - anim., USA, 2003. Mały Nemo niespodziewanie trafia z oceanu wprost do akwarium w gabinecie dentystycznym w Sydney. Jego ojciec Marlin, choć cierpi na lęk przed otwartym oceanem, wyrusza synkowi na ratunek. 22:10 Bad Boys II - kom., USA, 2003. Dwóch policjantów z Miami odkrywa siatkę osób zaangażowanych w narkobiznes 01:20 Dom Gucci - obycz., USA, Kan., 2021. Film powstał z inspiracji szokującą, prawdziwą historią rodziny stojącą za włoskim imperium mody. 04:55 Disco Gramy

TVP Kultura
08:00 Zbigniew Wodecki i jego goście - Polska, 2004 09:00 Tamte lata, tamte dni - Sławomira Łozińska - magazyn 09:40 Serialowa nostalgia - Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979 10:45 Ludwig van Beethoven - IX Symfonia d-moll op. 125 - koncert, Franc., 2015 12:15 Dokument tygodnia - Renoir. Portrecista odchodzącej epoki - dok., Niemcy, 2022 13:20 Duże zwierzę - obycz., Polska, 2000 14:50 Słowobranie - magazyn 15:30 Światła wielkiego miasta - komediodramat, USA, 1931 17:10 Wydarzenia aktualne 17:55 Retro kino - W przyjemnym towarzystwie - kom., USA, 1961

20:00 Bilet do kina - Mój tydzień z Marilyn - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2011 21:50 Jazz.pl - Stanisław Soyka - koncert, 2022 23:10 Wieczór kinomana - Kto sieje wiatr - dram., USA, 1960 01:30 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny 02:35 Kino nocne - Ordonka - dok., Polska, 1993 03:45 Wsunął surrealistę wśród reżyserów - dok., Hiszp., 2021 05:20 Podróż z historią - Baśń o wodzie - dok., Polska, 2017 05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

20:00 Ochroniarz - akcja, USA, 2017. Antonio Banderas jako ochroniarz, który musi się zmierzyć z grupą płatnych zabójców. 21:50 Niezniszczalni 3 - akcja, USA, Niemcy, Bułgaria, 2014. Conrad Stonebanks (Mel Gibson) to jeden z największych na świecie handlarzy bronią. Zanim przeszedł na ciemną stronę mocy, był jednym z tych, którzy powołał do życia Niezniszczalnych... 00:15 16 przecznik - akcja, USA, Niemcy, 2006 02:15 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - Jurek Kolski gimnazjalnej klasy 2c za pieniądze umawia kolegów ze swoją starszą siostrą. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentały 06:55 Bugs Bunny Builders - animacja 07:45 Alvin i wiewiórki II - przyg., USA, 2009 09:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:50 Detektywi - Do detektyw Anny Potacek odzyska się recydywista, z którym znają się jeszcze z czasów, kiedy Anna Potacek pracowała w policji. Mężczyzna prosi o spotkanie. Na miejscu detektyw znajduje jednak... 14:55 Młodość na zamówienie - program lifestyleowy 15:35 Scooby-Doo - przyg., USA, Australia, 2002 17:25 Zabójcze maszyny - przyg., USA, N. Zel., 2018

20:00 Niezgodna - przyg., USA, 2014. W metropolii wznieśnionej na ruinach Chicago idealne społeczeństwo budowane jest na zasadzie selekcji. Każdy nastolatek musi przejść test predyspozycji określający jego przynależność do jednej z pięciu grup... 23:00 Posejdon - film katastroficzny, USA, 2006. Na pokładzie luksusowego statku wycieczkowego Posejdon, rozpoczęła się już zabawa sylwestrowa, gdy... 01:00 Oszukać przeznaczenie - horror, USA, 2000 02:55 Nagi instykt przetrwania 04:30 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam
09:15 Wizyta duszpasterska Papieża Franciszka w Weronie we Włoszech 11:50 Św. na każdy dzień 11:55 Słowo życia 12:00 Rocznica poświęcenia Sanktuarium 14:05 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:10 Siódmy Sakrament 14:35 Ocalić od zapomnienia 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Wizyta duszpasterska Papieża Franciszka w Weronie we Włoszech 16:35 Wierzę w Boga 16:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Warto być ojcem

NIEDZIELA • 19 maja	
TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn 09:05 Żona dla Australijczyka - kom., Polska, 1963 10:55 Janosik - serial przyg., 1973 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Misja Brazylia - Tajemnicze strzały - rep. 13:15 BBC w Jeddycie - Złoty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:20 Sanditon - serial, Wlk. Bryt., 2022 15:25 Dom - serial, 1996 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda	05:00 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie 12:00 Całe szczęście - kom., USA, 2006 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole, 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 17:10 Tylko dla twoich oczu - sens., USA, 1981. U wybrzeży Grecji zostaje przypadkowo zatopiony angielski okręt szpiegowski. James Bond otrzymuje zadanie wydobycia z wraka supertajnego urządzenia kodowego, które służy do sterowania raketami... 19:25 Rodzinka.pl - serial kom.
	
17:35 Komisarz Alex - serial krym. 18:30 Kroniki Orlen Wysięg Narodów, 2024 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2024 21:20 Rolnik szuka żony - reality show 22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:25 Moja wielka grecka wycieczka - kom., Hiszp., USA, 2009 01:10 Żeby nie było śladów - dram., Polska, 2021 04:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	20:00 Prawnik z Lincolna - krym., thriller, USA, 2011 ● 22:10 Panorama 22:50 Koncert Specjalny Filharmoników Wiedeńskich w Berlinie - Europejska Noc - koncert, Austria, 2024 00:35 Kino bez granic - Mama Tina - dram., Franc., 2015. Film o działacze charytatywnej, Irlandce Christine Noble, walczącej o prawa dziecka w Wietnamie. Tłumiąc bolesne wspomnienia z przeszłości, odkrywa w sobie nieprzebraną chęć niesienia pomocy innym. 02:30 Ludzie i bogowie - serial 04:30 Rodzinka.pl - serial komedii

TVN
05:30 Uwaga! - program interw. 05:45 Batwheels I - animacja 06:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:15 Odlotowy ogród - program edukacyjny 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:35 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:15 Totale remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 13:20 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 15:50 Kung Fu Panda III - przyg., USA, Chiny, 2016 18:00 The Traitors. Zdradcy - reality-show 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Kronika Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.

20:00 Tożsamość - sens., USA, Kan., Niemcy, Franc., Jap., Wlk. Bryt., 2011. Doktor Martin Harris (Liam Neeson) budzi się po wypadku samochodowym w Berlinie i odkrywa, że jego żona (January Jones) go nie rozpoznaje, a jego tożsamość przyjął inny mężczyzna 22:25 Legion samobójców - sens., USA, 2016 01:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 02:00 Selma Blair - Nieuleczalna optymista - dokument 03:40 Szpital - program obycz. 04:25 Uwaga! - program interw. 04:40 Nauka jazdy - reality show 05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny

19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 20:00 Free Guy - sens., USA, Kan., 2021. Guy (Ryan Reynolds) to przeciętny urzędnik banku. Pewnego dnia odkrywa, że tak naprawdę jest drugoplanową postacią w grze... 22:30 Turysta - sens., USA, 2010. Amerykanin Frank (Johnny Depp) przyjeżdża do Włoch. W pociągu do Wenecji poznaje piękną i tajemniczą Elise (Angelina Jolie). 01:00 Escape Room - sens., USA, RPA, 2019 03:10 Także według kłopskich 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:10 Rozmowy niewygodne 08:00 Liturgia prawosławna 09:05 Renoir. Portrecista odchodzącej epoki - dok., Niemcy, 2022 10:15 Od ucha do ucha - Dźwięki między koronami - Wąsy - filmy animowane 10:45 Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 12:00 Tamte lata, tamte dni - Sławomira Łozińska - magazyn 12:35 Dziwak? - interpretacje - dok., Polska, 2021 13:35 Bilet do kina - Mój tydzień z Marilyn - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2011 15:25 Księga Przestrzeni - Urządzić miasto 16:10 Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979 17:15 Niedziela z... Martą Lipińską 18:10 Salto - dram., Polska, 1965

20:00 Jackie - fab., Chile, Franc., USA, 2016. 21:50 Teatroteka nocą - Człowiek bez twarzy - spektakl teatralny, 2015 23:10 Więcej niż fikcja - Najpiękniejszy chłopiec na świecie - dok., Szwecja, 2021 01:00 Noc krótkich filmów - Colaholic - Pomiedzy - filmy animowane 01:30 Kino nocne - Ukryte pragnienia - dram., Wlk. Bryt., Włochy, Franc., 1996 03:35 Reżyserzy - Steven Spielberg - dok., Wlk. Bryt., 2018 05:20 Podróż z historią - Turniej o róg królowej - dok., Polska, 2016 05:55 Jeszcze więcej kultury

05:50 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradok. 08:45 Fantomas - kom., Franc., Włochy, 1964 10:50 Fantomas powraca - kom., Franc., Włochy, 1965 12:50 Blondynka w koszarach - kom., USA, 2008 14:50 Pożyczony naręczony - kom., USA, 2011. Rachel (Ginnifer Goodwin) jest kobietą sukcesu, ale wciąż nie znalazła swojej drugiej połowy... 17:05 Złap mnie, jeśli potrafisz - kom., USA, 2002 ● 20:00 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013... „Czterej jędczy” to grupa zdolnych iluzjonistów. Podczas swoich spektakli napadają na skarbcie największych bogaczy, a zyski dzielą między zebraną publiczność. 22:10 Gliniarz z Beverly Hills 2 - kom., USA, 1987. W Beverly Hills grupa zamaskowanych bandytów napada na salon jubilerski. Łupem złodziei pada biżuteria ogromnej wartości. Na pomoc kolegom przybywa Detektyw Axel Foley (Eddie Murphy). 00:15 Niebezpieczny - akcja, USA, 2021. Dylan Forrester jest byłym więźniem i zreformowanym socjopatą. Nie wychyla się, chce spokojnie dotrzeć do końca swojego zwolnienia warunkowego. 02:20 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - Jeden z gimnazjalistów, Janek Plucinski, zakłada się z kolegą, że nauczycielka informatyki wbrew ogólnej opinii, jest miła i pomocna. 06:00 Wiza na miłość - serial 06:55 Bugs Bunny Builders - animacja 07:40 Scooby-Doo II: Potwory na gigancie - przyg., USA, 2004 09:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:35 Detektywi - W drodze ze szkoły do domu został uprowadzony 10-latek. Detektywi oraz policja podejrzewają, że chłopiec został porwany dla okupu. 13:35 Pokonać mnie, jeśli potrafisz - reality show 14:35 Bitwa o gości - program rozrywkowy 16:00 Alvin i wiewiórki III - przyg., USA, 2011

17:50 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008 20:00 Interstellar - SF, USA, Wlk. Bryt., Kan., Islandia, 2014. Film o międzygwiazdnej podróży do granic kosmosu nowo odkrytym tunelem czasoprzestrzennym. 23:35 Zabójcza broń III - sens., USA, 1992. Policjanci z wydziału zabójstw Martin Riggs i Roger Murtaugh kolejny raz stają do walki z przestępczym światem. Tym razem muszą ustalić, kto kradnie zarekwirowaną broń z policyjnych magazynów. 02:05 Aż po grób - obycz., USA, Niemcy, Polska, 2009 03:50 Medium z Long Island 04:40 Druga strona medalu

TV Trwam
09:15 Manna z Nieba 09:30 Cioteczka 10:00 Uroczystość Zesłania Ducha Świętego 11:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 11:40 Bogumiła Cyliń opowieść o Warszawskiej Syrenie 12:00 Regina Coeli z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:40 Cudowne przejście przez Morze Czerwone 13:50 Sumienie Hioba - rzecz o ks. Bolesławie Stefankim 15:00 Wiesz - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Życ dla innych 17:30 Św. ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. Paniśwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polska dziedziectwo

PONIEDZIAŁEK • 20 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:30 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 BBC w Jedyńce - Zaloty wśród zwierząt - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Dobre historie - Wiatrak - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Teatr Telewizji - Cudzoziemka 22:45 Cyberwojna - dok., Ukraina, 2022 23:50 Balans bieli - magazyn 00:35 Nie jesteśmy aniołami - kom., USA, 1989 02:35 Moja wielka grecka wycieczka - kom., Hiszp., USA, 2009	19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, Polska, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama - program informacyjny 23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 23:50 Szczęśliwy Lazzaro - dram., fantasy, kom., Szwajc., Niemcy, Włochy, Franc., 2018 02:05 O mnie się nie martw - serial komediowy, 2019 03:05 Mama Tina - dram., Franc., 2015 04:55 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - Gdy znany piłkarz zabija kochankę żony, miasto „gotuje się” od plotek. Natalia i Kuba ruszają w pogoni za mordercą. 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów
	
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Skazana - serial, Polska 22:45 13 minut - film katastrof., Kan., USA, 2021 00:55 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 02:30 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:20 Uwaga! - program interw. 03:35 Nauka jazdy - reality show 04:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:25 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 04:55 Kto was tak urządził	16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport; Pogoda 20:00 MEGA HIT - Kingsman: Złoty krag - sens., USA, Wlk. Bryt., 2017 23:05 Free Guy - sens., USA, Kan., 2021 01:50 Punisher - strefa wojny - sens., USA, 2008 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Portrety - Alicja Haszczak - reportaż 09:05 Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 10:25 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego 12:10 Słobrobranie - magazyn 12:50 Reżyserzy - Steven Spielberg - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:50 Retro kino - W przyjemnym towarzystwie - fab., USA, 1961 15:55 Maria Curie - serial biograficzny, Franc., Polska, 1991 17:30 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny 18:35 Dietrich i Garbo, dwie boginie kina - dok., Franc., 2015 19:45 Zaginione Skarby - Sztandar Szwoleżerów - anim., Polska, 2020	06:00 Nash Bridges - Nash odkrywa, że haker komputerowy jest szantażowany. Jego żona jest zakładniczką przestępców. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - 21-letni Andrzej po odsiadce wrócił do pustego mieszkania i próbuje znaleźć pracę. Jednak nikt nie chce zatrudnić byłego więźnia. W końcu znajduje pracę w kawiarni. 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Błąd systemu - dram., Niemcy, 2019 22:15 Panorama kina polskiego - Żywie Biełarus - dram., Polska, 2012 00:15 Scena muzyczna - Kwaśny Deszcz - koncert, 2016 01:10 Jackie - fab., Chile, Franc., USA, 2016 03:05 Józef Czapski - świadek wieku, 1896-1993 - dok., Franc., Polska, 2014 04:20 Zaginione Skarby - Sztandar Szwoleżerów - anim., Polska, 2020 04:40 Teledyski 05:00 Podróże z historią - Jak powstały nasze nazwiska? - dok., Polska, 2017 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:50 Jeszcze więcej kultury	20:00 Najwyższy wyrok - akcja, USA, 2012. Dwaj byli żołnierze Marines dostają ważne zadanie - mają zadanie eskortować osadzonych ze starego więzienia federalnego. Kłopoty zaczynają się kiedy budynek zostaje opanowany przez grupę najemników. 22:00 W otchłani - akcja, Kan., USA, 2018 00:05 Skazany na piekło - akcja, USA, 2003 02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument - horror, USA, 2000 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Licealista Mateusz Lipiński zaproponował wspólnie przeżycie pierwszego razu. Sabina nie przyznała się, że nie jest już dziewczyną. 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Pacjentem doktora Wojciecha Jarosza jest pilot linii pasażerskich z podejrzeniem zawału. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:00 Na ratunek 112 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:05 W imię zasad - film, USA, 2014 23:25 Krwawa zemsta - sens., Wlk. Bryt., 2019 01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:05 Śmierć na, 1000 sposobów 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 303: Bitwa o Anglię - dram. wojenny, Polska, Wlk. Bryt., 2018. Film przybliży nam szczegóły powietrznej bitwy. RAF kontra Luftwaffe. W 1940 roku wynik tego starcia wcale nie był przesądzony. 22:20 Zawód: szpieg - sens., USA, Wlk. Bryt., 2001. Nathan Muir zwerbował Toma Bishopa do pracy w wywiadzie. Teraz do siedziby sztabu CIA dociera wiadomość o tym, że Bishop został aresztowany w Chinach... 00:55 Oszukać przeznaczenie - horror, USA, 2000 02:50 Nagi instykt przetrwania 04:00 Druga strona medalu	09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 11:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Na palotyńskim wzgórzu 13:30 Msza św. 14:30 Ona nigdy nie była sama - Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska 15:00 Zdziwiający świat chrząszczy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę

WTOREK • 21 maja	
TVP 1	TVP 2
04:45 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Ksiądz z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Hispania. Kraina królików - dok., Hiszp., 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021 06:25 Sióstrzane Kościóły - Z programu dowiem się m.in., co charakteryzuje reformację niemiecką, szwajcarską i angielską. 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
	
17:00 Telexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program informacyjny 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda 20:15 Sport 20:18 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial hist., 2024 21:10 Lincz - dram., Polska, 2010 22:40 Suburbicon - kom. krym., USA, 2017 00:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 01:40 Nie jesteśmy aniołami - kom., USA, 1989 03:40 Film dokumentalny	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 23:50 Przejdzie - fab., Polska, 2021 01:50 Prawnik z Lincoln - fab., USA, 2011 04:00 JRR Tolkien: twórca światów - dokument, Franc., 2014

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - Napadnięta zostaje uczennica warszawskiego liceum. Napastnik chce się zemścić, grozi nastolatce gwałtem. 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - serial
	
19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz. 20:55 Milionery 21:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Skazana - serial, Polska 01:25 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:20 Szpital - program obycz. 03:10 Uwaga! - program interw. 03:25 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:40 Recepta na stary dom 05:05 Jak to jest zrobione	17:00 Gliniarze - serial paradok. 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń 19:45 Sport; Pogoda 20:00 Inferno - sens., USA, Węgry, 2016. Robert Langdon (Tom Hanks) budzi się z amnezją we włoskim szpitalu i odkrywa, że ktoś na niego poluje... 22:30 Strzelec wyborowy - sens., USA, 2005 00:50 Kingsman: Złoty krag - sens., USA, Wlk. Bryt., 2017 04:05 Zjedz Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
08:00 Muzyczne poranki 08:50 Zaginione Skarby - Sztandar Szwoleżerów - anim., Polska, 2020 09:05 Maria Curie - serial biograficzny, Franc., Polska, 1991 10:40 Szatan z siódmej klasy - fab., Polska, 2006 12:35 Zaginione Skarby - Sztandar Szwoleżerów - anim., Polska, 2020 12:50 Dietrich i Garbo, dwie boginie kina - dokument, Franc., 2015 13:55 Magiczny Świat Davida Copperfielda - fab., USA, 2019 16:05 Maria Curie - serial biograficzny, Franc., Polska, 1991 17:45 Rozmowy niewygodne 18:45 Elvis Costello: Mystery Dance - dok., Wlk. Bryt., 2013 20:00 Wstęp do Teatru TV	06:00 Nash Bridges - Siostra Nasha pada ofiarą kradzieży. Dodatkowo zostaje zmuszona do wyjawienia pewnego sekretu... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Po niebezpiecznym poscigu na autostradzie, Semir i Alex zatrzymują kierowcę, który przekroczył prędkość. Okazuje się nim... 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Ciekawie Stalczyk ze swoją żoną podejmują decyzję o przeprowadzce do Gdańska, na co nie chce się zgodzić ojciec Jacka... 16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
20:05 W maju się nie umiera. Historia Barbary Sadowskiej 21:40 Lekkie obyczaje - Tajemnica Heniego Picka - dram., kom., Franc., Belgia, 2019 23:30 Margaret Atwood. Słowo to siła - dok., Kan., 2020 01:15 Kino Mocnych Wrażeń - Błąd systemu - dram., Niemcy, 2019 03:30 Michał Urbaniak. Nowojorczyk z wyboru - dok., Polska, 2009 04:40 Teledyski 05:00 Podróże z historią - Baśń o wodzie - dok., Polska, 2017 05:35 Afisz kulturalny ekstra 05:55 Kultura 2 - Jeszcze więcej kultury	20:00 Czarny pies - akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, Jap., 1999. Po dwuletniej odsiadce zatrudnia się jako mechanik w firmie transportowej, aby podreperować rodzinny budżet. Podczas trasy do New Jersey odkrywa, że... 21:55 Czarny orzeł - akcja, USA, 1988 00:00 Krew za krew - akcja, Szwecja, Wlk. Bryt., 2021 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Licealiści Dariusz Teodorczyk i Piotrek Szelaż znajdują się od dziecka i są najlepszymi przyjaciółmi. Piotrek niedawno zorientował się, że jest... 07:10 Szpital - program obycz. 08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:45 Szpital - Dr Wojciech Jarosz zajmując się mężczyzną, który stracił przytomność podczas próby oświadczyć... 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Zagadki losu - program obyczajowy 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci 14:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:00 Na ratunek 112 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Krwawy biznes - sens., Kan., 2015 23:25 Kamerdyner - obycz., USA, 2013 02:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Zabójca broń III - sens., USA, 1992. Policjanci z wydziału zabójstw Martin Riggs i Roger Murtaugh kolejny raz stają do walki z przestępczym światem. Tym razem muszą ustalić, kto kradnie zarekwirowaną broń z policyjnych magazynów 22:30 Oszukać przeznaczenie II - horror, USA, 2003 00:35 Interstellar - SF, USA, Wlk. Bryt., Kan., Islandia, 2014. Film o międzygwiazdnej podróży do granic kosmosu nowo odkrytym tunelem czasoprzestrzennym. 03:40 Moją sąsiad morderca - serial kryminalny 04:30 Druga strona medalu - talk-show	09:30 Św. na każdy dzień 09:35 W służbie Bogu i Ojczyźnie 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Marianie w Kazachstanie 12:35 Oto jestem 13:30 Msza św. 14:30 Franciszek Kleeberg 15:00 Baron Feliks Konopka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteiki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:50 Inf. dnia 20:20 Różaniec 21:00 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog.

ŚRODA • 22 maja

TVP 1

04:45 Klan - telenowela TVP
05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:05 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.,
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie - serial hist., 2024
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:50 Wyspa hipopotamów - dok., Hiszp., 2020
14:00 Korona królów - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:18 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - serial hist., 2024
21:10 Ze śmiercią jej do twarzy - kom., USA, 1992
23:00 Szalone przygody Louisa de Funesa - dok., Franc., 2020
00:05 Książę - thriller, USA, 2014
01:45 Lincz - dram., Polska, 2010
03:20 Stanley H. - serial krym., Nederl., 2019
04:20 Notacje - Wanda Kwietniewska, Wanda i ja... - dokument, 2022

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Pożyteczni.pl - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: **Pogoda Flesz** - magazyn poranny
11:15 Zrzuńcowani odbudowani - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2023
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023
20:40 Przepsia dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:30 Panorama
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011
23:50 Uziemieni - kom., Belgia, Franc., 2013
01:35 Tajemnice rodu Valentów - serial obyczajowy
03:45 Jeszcze dzień życia - dokument, animacja dla dorosłych, Franc., Polska, Hiszp., Niemcy, Belgia, 2018

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:40 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdraycy - reality-show
22:45 Przemytnik - sens., USA, Kan., 2018
01:10 Superwizjer - magazyn reporterów
01:45 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:35 Szpital - program obycz.
03:30 Uwaga! - program interwencyjny
03:45 Nauka jazdy - reality show
04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:05 Dorwać byłą - kom., USA, 2010. Łowca nagród rusza w pościg za byłą żoną, która weszła w konflikt z prawem. Czy uda mu się wsadzić jej za kratki?
23:25 Wpadka - komedia, USA, 2007
02:15 Płytki facet - kom., USA, Niemcy, 2001
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Zaginione-odnalezione - Kradzież figury św. Wojciecha z relikwiarza nad ołtarzem Katedry Gnieźnieńskiej - magazyn
09:05 Maria Curie - serial biograf., Franc., Polska, 1991
10:45 Magiczny świat Davida Copperfielda - fab., USA, 2019
12:55 Elvis Costello: Mystery Dance - dok., Wlk. Bryt., 2013
14:10 Awantura o Basię - obycz., Polska, 1995
16:10 Maria Curie - serial biograf., Franc., Polska, 1991
17:45 Rzec Polska - FSM Syrena 105 - dok., 2021
18:10 Szczęśliwy pracownik, czyli jak sabotować pracę - dok., Fin., Nor., 2022
19:45 Ukraińska czytanka - Oleksandr Irvanec - Czechy, Polska, 2016

20:00 Na wschód od Hollywood - Nauczyciel - fab., Franc., 2017
22:00 Profesor T - Maski śmierci - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020
23:00 Jazz.pl - Stanisław Soyka - koncert, 2023
00:25 Lekkie obyczaje - Tajemnica Henriego Picka - dram., kom., Franc., Belgia, 2019
02:20 Ukraińska czytanka
02:45 Amy - dok., USA, 2015
05:00 Podróż z historią - Radek wstępuje do zakonu - dok., Polska, 2016
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl

TVP Puls

06:00 Nash Bridges - Cassidy zostaje przypadkowo postrzelona. Nash i Joe próbują odnaleźć handlarza bronią...
08:00 Kobra - oddział specjalny - Alex i Semir prowadzą pościg na autostradzie. Niespodziewanie do pościgu dołącza jeszcze Lamborghini...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - Agata i Arkadiusz to para trzydziestolatków, która postanawia, że będzie tworzyć tak zwany „otwarty związek”...
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Hellboy - akcja, USA, 2019
22:10 Hotel Artemis - akcja, USA, 2018. Po nie do końca udanym napadzie na bank Waikiki (Sterling K. Brown) wraz ze swoim rannym bratem Honolulu (Brian Tyree Henry) znajdują schronienie w Hotelu Artemis, tajnym szpitalu i azylu dla przestępców.
00:00 Kickboxer 5: Odkupienie - akcja, USA, 1995
02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:15 Szkoła - Gimnazjalistka z 3a, Zuzanna Machnicka, ma niepomagany apetyt i ciągle je. Uczennica umawia się z Jankiem Lisem...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - 65-latką została pogryziona przez psa. Zwierz przez przypadek zjadł amfetaminę, którą handluje wnuk kobiety.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 W sieci kłamstw - sens., USA, 2008. Były dziennikarz jest agentem CIA. Wraz z innymi agentami udaje się do Jordani, gdzie ma wraz z miejscowymi służbami specjalnymi schwytać prominentnego działacza Al Kaidy.
22:45 After - obycz., USA, 2019. Tessa to młoda dziewczyna, która właśnie rozpoczyna studia. Wkrótce jej świat stanie na głowie za sprawą pewnego młodzieńca, którego spotka na swojej drodze.
00:55 Niezatapialni - kom., Franc., Belgia, 2018
03:10 Nagi instynkt przetrwania
04:00 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradokumentalny **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjanci i Policjanci - serial paradok. **14:00** Gliniarze - serial paradokumentalny **15:00** Na ratunek **112** **16:00** Policjanci i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjanci i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:00** Wyrok śmierci - sens., USA, 2007 **23:10** Wyścigi śmierci **3: Piekło** - sens., USA, 2013 **01:25** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:25** Disco Polo **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:20 Mateczniki Polskości **09:30** Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu **11:00** Zagłada redemptorystów Woli **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** János Esterházy. Niewymazana historia **13:20** Tyle krzywdy **13:30** Msza św. **14:30** Siostry Magdalenki od Pokuty **15:30** Woda i las - źródło życia na ziemi **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** „Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku” **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi **19:40** 20:00 Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia

CZWARTEK • 23 maja

TVP 1

04:50 Klan - telenowela TVP
05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz.,
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-nowie. Taka historia - telenowela dok., 2023
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 To się oplota - magazyn
12:55 Natura w Jedyne - Kalahari, twarde prawo pustyni - dok., Franc., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja

17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:18 Reporterzy - magazyn
20:30 Korona królów. Jagiello-nowie - serial hist., 2024
21:10 Ojciec Mateusz - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Vasa. Okręt widmo - Odkrywane skarby - dok., Franc., 2023
00:15 Morderstwa w Pont-l'Éveque - dram., Franc., 2021
02:00 Ze śmiercią jej do twarzy - kom., USA, 1992
03:50 Stanley H. - serial krym.

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021
06:20 Operacja zdrowie - Nikotynizm - magazyn medyczny
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: **Pogoda Flesz** - magazyn poranny
11:15 Wspólny dom - magazyn
11:50 Dla niesłyszających - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2023
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 Górscy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:55 Na sygnale - serial fabularny
22:30 Panorama - program informacyjny
23:00 Erynie - Experimentum Crucis - serial kryminalny, Polska, 2022
23:50 Hala odlotów - talk-show
00:55 Projekt Larson - dram., USA, 2018
02:40 Uziemieni - kom., Belgia, Franc., 2013

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:40 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:45 American Pie: Wesele - kom., USA, Niemcy, 2003
00:45 Złe mamuśki - kom., USA, 2016
02:40 Szpital - program obycz.
03:30 Uwaga! - program interwencyjny
03:45 Nauka jazdy - reality show
04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - Z więzienia ucieka dwóch osadzonych. Czy detektywi złapią zbiegów?
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki
22:10 Burleska - obycz., USA, 2010
00:50 Dorwać byłą - kom., USA, 2010
03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Ukraińska czytanka - Oleksandr Irvanec - Czechy, Polska, 2016
09:05 Maria Curie - serial biograficzny, Franc., Polska, 1991
10:40 Awantura o Basię - obyczajowy, Polska, 1995
12:40 Szczęśliwy pracownik, czyli jak sabotować pracę - dokument, Fin., Nor., 2022
14:15 Ada, to nie wypada! - komedia, Polska, 1936
15:55 Ogniem i mieczem - serial, Polska, 2000
18:05 Tamte lata, tamte dni - Sławomira Łozińska - magazyn
18:45 Moje organy to moja orkiestra
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:05 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Smak wiśni

21:10 Czwartkowy klub filmowy - Smak wiśni - fab., Iran, 1997
23:00 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
24:00 Na wschód od Hollywood - Nauczyciel - fab., Franc., 2017
01:55 Kino nocne - Śmiertelnie proste - dram., USA, 1984. Zazdrosny mąż, podejrzewający swoją żonę o zdradę, wynajmuje prywatnego detektywa, a potem planuje zbrodnię doskonałą.
03:45 Teledyski
04:55 Podróż z historią - Burzliwe dzieje Kresów - dok., Polska, 2016
05:35 Afisz kulturalny ekstra
05:55 Jeszcze więcej kultury

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash za wszelką cenę próbuje powstrzymać publikację nieprzyzwoitych zdjęć Cassidy.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Alex prowadzi pościg za przestępcami, którzy obrabowali bank. Kiedy udaje mu się dogonić jednego z nich i zdjąć mu maskę, okazuje się, że...
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Gliniarz z Beverly Hills 3 - kom., USA, 1994

22:00 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013. „Cztery jeźdźcy” to grupa zdolnych iluzjonistów. Podczas swoich spektakli napadają na skarbcę największych bogaczy, a zyski dzielą między zebraną publiczność.
00:10 Jak urodzić nie zwariować - kom., USA, 2012. Guru fitnessu Jules i gwiazdor tanczonego show Evan odkrywają, że życie na wysokich obrotach to nic w porównaniu z przygotowaniem do porodu.
02:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:20 Gra muzyka - widowisko rozrywkowe, Polska, 2019
04:20 Menu na miarę
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

05:15 Szkoła - Licealistka Ida Nikiel jest zaślepiona pasją do piłki ręcznej. To zaczyna przeszkadzać jej chłopakowi, z którym Ida w końcu zrywa.
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentem doktora Wojciecha Jarosza jest 37-latek, który trafił na SOR tuż po powrocie z Kanady. Mężczyzna zemsta na lotnisku i upadając, zranił się w głowę.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Siostry - kom., USA, 2015. Dwie dorosłe siostry chcą urządzić ostatnią imprezę, zanim ich rodzice sprzedadzą rodzinny dom. Postanawiają wyprawić ostatnią domówkę dla starych znajomych.
22:35 Boska Florence - obycz., USA, Franc., 2016
00:50 Los numeros - kom., Polska, 2011. Kuba wygrywa zawrotną sumę siedemnastu milionów złotych w kumulacji loterii pieniężnej. Radość z wygranej nie trwa jednak długo.
02:30 Medium z Long Island - program paradokument.
03:00 Nagi instynkt przetrwania
04:30 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradokumentalny **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjanci i Policjanci - serial paradok. **14:00** Gliniarze - serial paradokumentalny **15:00** Na ratunek **112** **16:00** Policjanci i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjanci i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Monster Hunter - sens., Niemcy, USA, Jap., Chiny, RPA, Kan., 2021 **23:10** Dziedzictwo - film, USA, 2020 **01:30** Love Island. Wyspa miłości **02:40** Śmierć na 1000 sposobów **03:05** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Disco Polo **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:20 Opowieści z Księgi **09:45** Niedziwiedź Wojtek **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:25** Myśląc Ojczyzna **11:35** Przyroda i ludzie **12:00** Anioł Pański **12:03** Inf. dnia **12:20** Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielenność” **12:50** Stefan Kardynał Wyszyński **13:20** Przegląd Tyg. „Niedziela” **13:30** Msza św. **14:35** Wadowice, miasto mojego dzieciństwa **15:30** Tajemnice Krzywego Lasu **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Z wędką nad wodę **16:35** Sól ziemi **17:05** Akademia pro-life **17:30** Odpowiedzialni za Kościół **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19**

Osobowość Roku 2023. Oni zostali nominowani do prestiżowych tytułów

Wielki plebiscyt rozpoczęty! Głosami naszych Czytelników zostaną przyznane prestiżowe tytuły Osobowość Roku - w pięciu ważnych kategoriach.

Plebiscyt zakończy uroczysta gala na Zamku Królewskim w Warszawie, a laureaci zostaną uwiecznieni na kartach książki. Tak, tak! - To nasz najważniejszy i najbardziej prestiżowy plebiscyt - potwierdza Anna Geisler, koordynatorka akcji. - Ma swoje korzenie w czasach, gdy na osoby, które najbardziej wyróżniły się w naszym regionie można było głosować na kuponach wyciętych z gazety. Co roku, głosami naszych Czytelników, doceniamy tych, którzy mają chęci i siły, aby działać na rzecz innych i rozwoju lokalnej społeczności.

OSOLOWOŚĆ ROKU to wielki plebiscyt prowadzony w całej Polsce przez dzienniki regionalne i serwisy internetowe wydawnictwa Polska Press. Prestiżowe nagrody za działania w 2023 roku zostaną przyznane w miastach i powiatach naszego regionu, a także na szczeblu całego województwa. Plebiscyt zakończy ogólnopolski finał, który wyłoni laureatów głównych tytułów Osobowość Roku Polski 2023.

Głosowanie już trwa i jest prowadzone w pięciu kategoriach: Kultura, Działalność społeczna i charytatywna, Biznes oraz Polityka, samorządność i społeczność lokalna i Nauka. Podobnie jak po poprzedniej edycji podsumowaniem plebiscytu będzie wydanie książki „Osobowość Roku 2023”. Będzie to albumowe wydawnictwo, w którym na kilkuset stronach zaprezentujemy laureatów.

- Będzie to zatem wspaniała kronika, która będzie doskonałym uwiecznieniem działalności i dokonań osobowości świata kultury i nauki, biznesmenów, polityków i społeczników - zapowiada Anna Geisler.

LIDERZY PLEBISCYTU W NASZYM WOJEWÓDZTWIE

● **JOLANTA MATWIEJCZYK**, właścicielka salonu kosmetycznego Day Spa, Giżycko. Nominowana w kategorii Biznes za indywidualne podejście do klientów, szeroką gamę zabiegów kosmetycznych.

● **MAGDALENA LEWALSKA**, społecznik, Morąg. Nominowana w kategorii Działalność społeczna i charytatywna za zaangażowanie w działalność społeczną i charytatywną, bezinteresowność.

● **ANDRZEJ WEJNGOLD**, działacz społeczny, Lidzbark Warmiński. Nominowany w kategorii Działalność społeczna i charytatywna za działalność charytatywną m.in. w ramach akcji Szlachetna Paczka.

● **JOWITA MUSZYŃSKA**, opiekun w MOPS, Iława. Nominowana w kategorii Działalność społeczna i charytatywna za działalność charytatywną na wielu płaszczyznach m.in. na rzecz osób starszych oraz wolontariat na rzecz osób uciekających przed wojną z Ukrainy.

● **AGNIESZKA ASZKIEWICZ**, malarka, Biskupiec. Nominowana w kategorii Kultura za wernisaż prac malarskich zaprezentowanych podczas wystawy w Centrum Kultury, Turystyki i Sportu w Biskupcu.

● **WOJCIECH WAJC**, muzyk, Mroczno. Nominowany w kategorii Kultura za wydanie autorskiego singla "Dzięki Tobie" oraz występ w Szansie na Sukces.

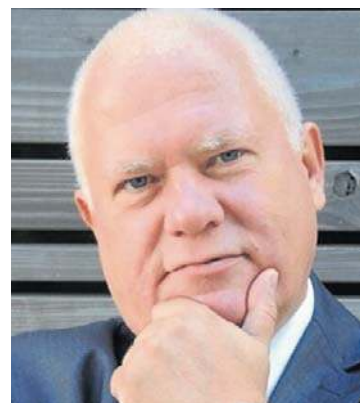
● **ELIZA KACZMARCZYK**, nauczyciel muzyki i zajęć wokalnych w MDK, Elbląg. Nominowana w kategorii Kultura za pomoc dzieciom w przezwyciężaniu swoich słabości, pocieszanie, mądre doradzanie, delikatność.

● **DR INŻ. JADWIGA GLICA**, wykładowca Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn. Nominowana w kategorii Nauka za cenne badania żywności regionalnej Warmii i Mazur, przy skupieniu się na 12 potrawach, a także za analizowanie ich składu surowcowego, wartości odżywczej, zawartości antyoksydantów i cech organoleptycznych.

● **EWA MICHAŁOWSKA**, prezes Szpitala Miejskiego, wieloletnia radna powiatowa, Morąg. Nominowana w kategorii Polityka, samorządność i społeczność lokalna za modernizowanie służby zdrowia i morąskiego szpitala.

● **DARIUSZ WASIELA** dyrektor Regionalnej Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Olsztyn. Nominowany w kategorii Polityka, samorządność i społeczność lokalna za starania realizowania swojego pomysłu na życie z ogromną pasją i wytrwałe dążenie do celu mimo przeciwności.

Czytaj więcej o akcji na www.gazetaolsztynska.pl/osobowosc

Już sam fakt, że ten *Hyalomma marginatum*, czyli kleszcz wędrowny — może być nawet czterokrotnie większy od swojego pospolitego, znanego nam dobrze z lasów i łąk kuzyna — nie napawa optymizmem. Do tego różni się od „naszych” kleszczy także tym, że nie czeka biernie na ofiarę. Nie — biega za nią do skutku!

Kleszcz wędrowny, czyli kto?

Hyalomma marginatum to gatunek roztocza z rzędu kleszczy i rodziny kleszczowatych. W cyklu życiowym ma dwóch żywicieli. Larwa i nimfa pasożytuje na małym ssaku lub ptaku, a dorosły osobnik na dużym ssaku, zwykle kopytnym. Jego naturalne środowisko to Afryka Północna, Azja Zachodnia i południe Europy. Problem jednak w tym, że wraz z ptakami bywa zawlekany poza te obszary — tak prawdopodobnie dotarł do Europy Środkowej, a może i północnej. Jest wektorem wirusa gorączki krwotocznej krymsko-kongijskiej, której śmiertelność waha się od 10 do 60 proc., a na tę chorobę wciąż nie ma skutecznego leku. Może także zarazić człowieka riketsjami — pasożytami wewnętrznymi, rodzajem Gram-ujemnych bakterii.

Kleszcze wędrowne charakteryzuje też spora plastyczność ekologiczna: mają dużą zdolność do wytrzymywania szerokiego zakresu warunków temperaturowych i wilgotnościowych, przystosowywania się do szerokiego zakresu warunków i różnorodnych siedlisk, w tym suchych terenów otwartych, bagien i zarośli. A to sprawia, że jego wytypowanie na dużą skalę jest niezwykle trudne.

Duży potencjał do rozprzestrzeniania się

Pasożyty zewnętrzne, takie jak kleszcze, same mają stosunkowo niewielką ruchliwość — nawet *Hyalomma marginatum*. Mogą jednak być przenoszone na duże odległości przez swoich żywicieli — kregowców,

Hyalomma marginatum

GROŹNE KLESZCZE — TERAZ IDĄ Z AFRYKI

UWAGA, Z AFRYKI NA EUROPE NADCIĄGA KOLEJNY KATAKLIZM. NAWET NIE NADCIĄGA — ON BIEGNIE! MOWA O KLESZCZU AFRYKAŃSKIM Z GATUNKU *HYALOMMA MARGINATUM*, KTÓRY WŁAŚNIE PRZENIÓSŁ SIĘ NA NASZ KONTYNET I PODOBNO JEST JUŻ NA DOLNYM ŚLĄSKU. OBAWIAJĄ SIĘ GO TAKŻE DUŃCZYCY. I JUŻ WIADOMO, ŻE TO KLESZCZ GROŹNY — DLACZEGO?

w szczególności ptaki wędrowne i zwierzęta kopytne. Po przyłączeniu się do skóry żywiciela mogą żerować przez okres do 30 dni. Ten czas zwiększa ich zdolność do rozprzestrzeniania się. Szczególnie zwierzęta gospodarskie są narażone na import kleszczy, ponieważ mogą sprzyjać inwazji na dużą skalę, a nierzadko na jednym zwierzęciu można znaleźć do 100 kleszczy! Badanie kleszczy ataku-

jących ptaki wędrowne przybywające do Wielkiej Brytanii wykazało, że 21 proc. zebranych kleszczy to *Hyalomma marginatum*.

Obecnie uważa się, że populacje kleszczy w basenie Morza Śródziemnego — z powodu większej suszy i mniejszej ilości opadów — będą szukać dogodniejszych miejsc żerowania i rozprzestrzeniać się w kierunku północy. Z kolei populacje

w Europie Wschodniej i na Kaukazie do szukania nowych siedlisk zmuszane są niskimi temperaturami późną jesienią. Modele rozmieszczenia *Hyalomma marginatum* w scenariuszach ocieplenia klimatu przewidują, że regionami, które wykazały największe prawdopodobieństwo kolonizacji, są Włochy na południe od Alp, Bałkany, Rumunia, Ukraina, Mołdawia, rozległe obszary

południowej Rosji oraz niektóre obszary Niemiec i Holandii.

Jak go poznać?

Przede wszystkim zdradza go rozmiar: kleszcz wędrowny może być cztery razy większy od kleszcza pospolitego. Ma ok. 8 mm długości, a opity krwią ofiary może osiągnąć nawet 2 cm. Jego ciało może mieć kolor od rudobrazowego do prawie czarnego. Charakterystyczne ma też ten wędrowiec nogi — wyraźnie widać na nich paski. Inna jego uciążliwa i niebezpieczna cecha to wielki upór w poszukiwaniu ofiar. W przeciwieństwie do rodzimych pajęczaków, które czają się w trawie lub spadają z krzaków, kleszcz wędrowny jest w polowaniu niezwykle aktywny: kiedy wyczuje ciepło potencjalnej ofiary, podąża ku niej z całkiem sporą prędkością — w minutę potrafi przejść 10 metrów!

Jak się chronić?

Przede wszystkim unikać miejsc, w których kleszcze, rodzaju jakiego bądź, występują: obszarów o średnim poziomie wilgotności, głównie w lasach mieszanym i liściastym, na ich obrzeżach oraz na łąkach w pobliżu lasów. Można je spotkać w trawie, chwastach, krzewach na spodniej stronie liści. Kleszcze rozpoczynają swoją aktywność sezonową, gdy temperatury w ciągu doby przekroczą 5-7°C i jest wilgotno. Ich aktywność jest większa w godzinach porannych i wieczornych, najniższa zaś w godzinach południowych, zwłaszcza w okresie letnim w czasie upałów, ponieważ przy wysokich temperaturach kleszcze ograniczają swoją aktywność.

Trzeba się też odpowiednio ubierać — tak by utrudnić kleszczom dostęp do skóry. Warto też używać repelentów i stosować profilaktykę. A poza tym od kleszczowego zapalenia mózgu można się zaszczepić.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Korzystałam ze stron gov.pl, www.ecdc.europa.eu oraz z Encyclopædia Britannica.

Gorączka krwotoczna krymsko-kongijska (CCHF) jest chorobą wirusową.

Jej objawy to gorączka, bóle mięśni, bóle głowy, wymioty, biegunka i krwawienie do skóry. Początek objawów następuje w czasie krótszym niż dwa tygodnie po ekspozycji. Powikłania mogą obejmować niewydolność wątroby. Osoby, które przeżyły, na ogół wracają do zdrowia po około dwóch tygodniach od wystąpienia choroby. Wirus CCHF rozprzestrzenia się zazwyczaj poprzez ukąszenia kleszczy lub bliski kontakt z krwią, wydzielinami, narządami lub innymi płynami ustrojowymi zakażonych osób lub zwierząt. Grupy o wysokim ryzyku zakażenia to rolnicy i osoby pracujące w rzeźniach. Wirus może również rozprzestrzeniać się między ludźmi poprzez płyny ustrojowe.

Brak zatwierdzonych przez FDA ani WHO leków na CCHF, nie jest też dostępna szczepionka. Zapobieganie polega na unikaniu ukąszeń kleszczy, przestrzeganiu bezpiecznych praktyk w zakładach mięsnych i przestrzeganiu powszechnych środków ostrożności w zakresie ochrony zdrowia. Leczenie polega zazwyczaj na opiece podtrzymującej.

Wskaźnik śmiertelności wynosi zazwyczaj od 10 do 40 proc., chociaż w niektórych ogniskach obserwowano śmiertelność sięgającą 80 proc. Wirusa po raz pierwszy zaobserwowano na Krymie w latach 40. XX wieku, a później zidentyfikowano go jako ten sam czynnik wywołujący tak zwaną kongijską gorączkę krwotoczną. W ciągu ostatnich 20 lat ogniska CCHF zgłaszano w Europie Wschodniej, zwłaszcza w byłym Związku Radzieckim, w całym regionie Morza Śródziemnego, w północno-zachodnich Chinach, Azji Środkowej, Europie Południowej, Afryce, na Bliskim Wschodzie i na subkontynencie indyjskim. CCHF znajduje się na liście priorytetów WHO w zakresie badań i rozwoju oraz na liście priorytetów A Amerykańskiego Narodowego Instytutu Alergii i Chorób Zakaźnych jako choroba stwarzająca najwyższy poziom ryzyka dla bezpieczeństwa narodowego i zdrowia publicznego.

Zamach na Roberta Ficę to wstrząsające wydarzenie. Przy wszystkich różnicach Polska jest krajem bardzo podobnym do Słowacji. Polacy naprawdę czują się tam prawie jak u siebie. Również słowacki system

SŁOWACKA LEKCJA

polityczny, przy wszystkich różnicach, jest podobny do polskiego. Może główna linia polaryzacji politycznej przebiega inaczej niż w Polsce, ale sama istota zjawiska jest podobna. W polityce jest dużo emocji, wzajemnej nienawiści, podziałów. Dzisiaj wiemy, że zdecydowanie za dużo. Potraktujmy to wydarzenie jako ostrzeżenie dla nas. Nie jesteśmy nawet sobie w stanie wyobrazić, do jakiego

politycznego piekła mógłby nas zaprowadzić zamach na polskiego premiera czy innego przywódcę politycznego. A gdy mowa o piekle, to od razu na myśl przychodzi różni szatani, którzy lubią mieszać w sprawach polskich czy w sprawach naszych sąsiadów. Nie wiemy jeszcze, czy w sprawie zamachu na Ficę pojawi się zagraniczny ślad, nikt natomiast nie byłby zdziwiony. W takich działaniach

nie chodzi wyeliminowanie jednego czy drugiego polityka, ale o zburzenie społecznego poczucia bezpieczeństwa. To działanie z tego samego porządku co pożary pojawiające się przecież nie tylko w Polsce, ale i w innych państwach regionu. Fico przeszedł długą drogę. Gdy założył swoją populistyczną partię Smer (Kierunek), to była ona porównywana do polskiej Samoobrony.

Był to czas przed wejściem naszych państw do Unii Europejskiej. Fico przekonał do siebie Słowaków przekazem, że Słowacja powinna wejść do Unii, ale „nie z gołymi tyłkami”, co zresztą ilustrowały bardzo dosłowne w swoim przekazie billboardy. Po wejściu do Unii Fico przesunął się w stronę tradycyjnej europejskiej socjaldemokracji. W ostatnich latach natura populisty jednak zwyciężyła.

Koalicje z nacjonalistami, dystans wobec Ukrainy, konserwatywna agenda obywatelowa wyznaczały kierunek jego polityki. Fico jest i będzie najbardziej wyrazistym politykiem Słowacji w XXI wieku. A ostatni rozdział jego politycznej historii powinien być dla nas wszystkich poważnym ostrzeżeniem.

MARCIN KULASEK,
WICEMINISTER
AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

ZAPOMNIANA POLSKA MARTYROLOGIA

Dzisiaj tragiczna, ale mało, niestety, znana historia. Ostatnio pewien bardzo znany polityk, były minister, powiedział mi, że dopiero jako radny dowiedział się o istnieniu w swoim mieście pierwszego niemieckiego obozu śmierci na ziemiach II Rzeczypospolitej. Rzeczywiście historia tego „lagru” jest bardzo mało znana. To właśnie tam powstała pierwsza niemiecka komora gazowa na polskich ziemiach. Jeszcze wtedy bez „Cyklonu B”: więźniów truto silnikami spalinowymi

mi. Zginęło tam 20 tys. naszych rodaków. Olbrzymia większość z nich była torturowana. Jedną z tortur był tzw. dzwon: więźnia wieszano głową do dołu, przymocowując do haka w niezbyt dużym pomieszczeniu, krępowano mu ręce i „bujano” tak, aby uderzał głową o przeciwległe ściany. Proszę wybaczyć drastyczny opis, ale w taki sposób męczono i pozbawiano życia naszych rodaków, którzy byli torturowani i ginęli tylko za to, że byli Polakami. To właśnie w Forcie VII zwanym

„Konzentrationslager”, czyli po prostu w niemieckim obozie śmierci, okupanci po raz pierwszy na ziemiach polskich zabijali psychicznie chorych. Zwiedzałem to miejsce ostatnio, zaraz po tym, jak przed murami, które kryły męczeństwo Polaków osiemdziesiąt lat wstecz i więcej, miałem konferencję prasową na temat należnych nam, Polsce i Polakom, reparacji ze strony Berlina. Widziałem, jak wchodziła tam grupa młodzieży szkolnej. Dobrze, że polskie nastolatki

poznają historię ludzi, także w ich wieku i niewiele starszych, którzy ginęli w KL Posen (Posen to niemiecka nazwa Poznania). Dobrze, że w ostatnim czasie dokonano prac rekonstrukcyjnych tego miejsca, które jest oczekującym krwią świadectwem polskiej martyrologii. Jak wszystko dobrze pójdzie (oby!), to w Parlamencie Europejskim w Brukseli na przełomie tego i przyszłego roku chciałbym zorganizować wystawę poświęconą temu

pierwszemu niemieckiemu obozowi śmierci na ziemiach II Rzeczypospolitej. Jest już film z anglojęzycznymi napisami, będą jeszcze plansze. Niech Europa wie, co czynili Niemcy na ziemiach polskich. Doprawdy jesteśmy winni pamięć naszym zamordowanym rodakom. Jednak nie tylko. Musimy także mówić ośmiu dekad po II wojnie światowej, co robili w Polsce Niemcy. Musimy czynić to w czasie, gdy różne media w różnych krajach świadomie przekłamują histo-

rię naszego kraju i odwracają pojęcia, nazywając polskich bohaterów antysemitami i wybielając Niemców... Niełatwe to zadanie. Ale warto i trzeba je wykonać!

RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ
PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

KORTOWIADA 2024 – najlepsze juwenalia w Polsce startują już za tydzień

Studenci Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego już po raz 63. będą świętować – 22 maja rozpocznie się Kortowiada, czyli najlepsze juwenalia w Polsce! Przed uczestnikami tego wyjątkowego festiwalu aż 4 dni wspaniałej zabawy i wydarzeń, które przeznaczone są nie tylko dla studentów.

18 KONCERTÓW GWIAZD POLSKIEJ MUZYKI PODCZAS 3 KORTOWIADOWYCH WIECZORÓW

Wydarzeniem, które cieszy się największym zainteresowaniem, są z całą pewnością koncerty znakomitych gwiazd polskiej sceny muzycznej. Scena Główna stanie, podobnie jak w poprzednich latach, w samym sercu olsztyńskiego kampusu studenckiego, czyli na Plaży Kortowskiej. W ciągu 3 koncertowych dni, w czwartek, piątek oraz sobotę, nad Jeziorem Kortowskim wystąpią m.in. Artur Rojek, bracia Kacperczyk, Wilki, Kwiat Jabłoni czy PRO8L3M. Bilety dostępne w sprzedaży internetowej niemal w całości się już wyprzedały. Od 20 maja karnety oraz bilety jednodniowe na wszystkie dni będą dostępne stacjonarnie – ich liczba będzie ograniczona; będą dostępne do wyczerpania.

Na czas olsztyńskich juwenaliów Plaża Kortowska zamieni się w piękne i atrakcyjne miasteczko festiwalowe. Uczestnicy będą mieć do dyspozycji wiele foodtrucków, oferujących dania różnego rodzaju oraz przygotowane przez partnerów i sponsorów wydarzenia strefy aktywności. Uczestnicy mogą spodziewać się z pewnością także wielu leżaków, które uprzyjemnią przebywanie na Plaży, oraz wyjątkowej oprawy wizualnej.

MNOGOŚĆ WYDARZEŃ DOSTĘPNYCH DLA WSZYSTKICH UCZESTNIKÓW IMPREZY

Drugim muzycznym wydarzeniem, które od lat cieszy się dużą popularnością wśród uczestników olsztyńskich juwenaliów, jest oczywiście Silent Party. W tym roku namiot stanie obok Wydziału Humanistycznego UWM. W wydarzeniu będzie można uczestniczyć każdego kortowiadowego wieczoru, czyli od środy do soboty od 21:30. To jedna z atrakcji, obok koncertów na Plaży Kortowskiej, która dostępna jest dla wszystkich uczestników. Udział w koncertach jest jednak możliwy po zakupie biletu i wymianie na opaskę, natomiast bilety na Silent Party dostępne są wyłącznie na miejscu.

Wraz z jednym z głównych sponsorów Kortowiady, czyli T-Mobile, organizatorzy przygotowali Kino Plenerowe. Przez 3 kolejne dni, od czwartku do soboty, o 18:00 na ekranie znajdującym się na boisku przy starej pętli wyświetlone zostaną po 2 filmy. Wydarzenie jest całkowicie darmowe i może wziąć w nim udział każdy uczestnik. W planie Kortowiady znajduje się także wydarzenie skierowane do fanów planszówek, czyli Festiwal Gier Planszowych, czy Speed Dating.

INTEGRACJA I ŚWIETNA ZABAWA STUDENTÓW PODCZAS PRZEZNACZONYCH WYŁĄCZNIE DLA NICH WYDARZEŃ

Tradycyjnie olsztyńskie juwenalia zostaną rozpoczęte uroczystym przemarszem studentów przez miasto do Kortowa – Parada Wydziałów wystartuje ze Starego Miasta w czwartek o 9:30. Mieszkańcy Olsztyna muszą pamiętać, że Parada, jak co roku, spowoduje utrudnienia w ruchu na ulicy Warszawskiej w trakcie samego przemarszu. Od środy, 22 maja, do soboty, 25 maja, przystanek Uniwersytet-Stadion w kierunku centrum miasta będzie zawieszony. ZDZiT uruchomi ponadto dodatkowe kursy, by pomóc uczestnikom wydarzenia dostać się do Kortowa oraz z niego wrócić.

Sponsorami Głównymi wydarzenia są Perła – Browary Lubelskie S.A. oraz Max Premium Burgers.

Partnerem strategicznym wydarzenia jest Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Patronatem medialnym wydarzenie objęli: Eska, Eska Rock, Radio UWM FM, Wirtualna Polska, CGM, dlaStudenta.pl, TKO, Olsztyn.com.pl, Ukiel.info, „Gazeta Olsztyńska”, Magazyn Going.

Prócz wymienionych atrakcji, które są już integralnym elementem olsztyńskich juwenaliów, pojawią się także takie, które związane są z rywalizacją – zarówno pomiędzy wydziałami Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, jak i pomiędzy mieszkańcami akademików czy Turniej Flanek Sportowych. Pojawi się również kilka nowości, w tym I Kortowiadowy Mecz o Puchar Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Zdobądź Flagę, Kortowskie Bingo czy bitwa freestyle'owa zwana Bitwą o Kortowo.

63. edycja Kortowiady to święto studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, który obchodzi 25-lecie swojej działalności.

OLSZTYŃSKIE KINA
REPERTUAR HELIOS

Piątek, 17 maja

ISTOTY FANTASTYCZNE / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:40, 13:30, 15:00, 16:00, 17:30, 18:30; HIT MAN / napisy: 12:10, 18:00, 20:00; TAROT: KARTA ŚMIERCI / napisy: 16:45, 19:00, 21:15; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / napisy: 14:30, 19:30, 20:40; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / dubbing: 17:45; KASKADER / napisy: 17:15, 21:00; CHALLENGERS / napisy: 15:15, 20:15; UCIECZKA ZE ZWIERZOWERSUM / familijny / od 4 lat / dubbing: 12:00, 16:20; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:20, 14:40; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 10 lat / dubbing: 18:15; BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 20:30; SUPER-SIOSTRY / familijny / od 10 lat: 12:30, 14:50; DIUNA: CZĘŚĆ DRUGA / napisy: 13:30; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / dubbing: 12:10; NIEPOKALANA / napisy: 20:50; ZA DUŻY NA BAJKI 2 / familijny / od 7 lat: 14:10; GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM / dubbing: 13:15; CHŁOPIEC Z CHMUR / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:30

Sobota, 18 maja

ISTOTY FANTASTYCZNE / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 11:00, 12:30, 13:30, 15:00, 16:00, 17:30, 18:30; HIT MAN / napisy: 13:00, 18:00, 20:00; TAROT: KARTA ŚMIERCI / napisy: 16:45, 19:00, 21:15; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / napisy: 14:40, 19:30, 20:45; KRÓLESTWO

PLANETY MAŁP / dubbing: 11:40, 17:45; KASKADER / napisy: 10:40, 17:15, 21:00; CHALLENGERS / napisy: 10:10, 20:15; UCIECZKA ZE ZWIERZOWERSUM / familijny / od 4 lat / dubbing: 10:10, 12:10, 16:20; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30, 12:40; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 10 lat / dubbing: 18:15; BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 20:30; SUPER-SIOSTRY / familijny / od 10 lat: 14:50; DIUNA: CZĘŚĆ DRUGA / napisy: 13:20; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / dubbing: 10:20; NIEPOKALANA / napisy: 21:00; ZA DUŻY NA BAJKI 2 / familijny / od 7 lat: 14:10

Niedziela, 19 maja

ISTOTY FANTASTYCZNE / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10, 11:00, 12:30, 13:30, 15:00, 16:00, 17:30, 18:30; HIT MAN / napisy: 13:50, 18:00, 20:00; TAROT: KARTA ŚMIERCI / napisy: 16:45, 19:00, 21:15; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / napisy: 14:40, 19:30, 20:45; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / dubbing: 11:40, 17:45; KASKADER / napisy: 10:45, 17:15, 21:00; CHALLENGERS / napisy: 12:45, 20:15; UCIECZKA ZE ZWIERZOWERSUM / familijny / od 4 lat / dubbing: 10:00, 12:00, 16:20; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 10 lat / dubbing: 18:15; BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 20:30; SUPER-SIOSTRY / familijny / od 10 lat: 14:50; DIUNA: CZĘŚĆ DRUGA / napisy: 13:30; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / fami-

lijny / dubbing: 10:20; NIEPOKALANA / napisy: 21:00; ZA DUŻY NA BAJKI 2 / familijny / od 7 lat: 12:40

REPERTUAR AWANGARDA

Piątek, 17 maja

Monster - prod. Japonia: godz. 17.45; Ja, победа i Berlin - prod. Ukraina: godz. 18.00; Efekt Youtube'a: godz. 18.15; Jutro będzie nasze - prod. Włochy: godz. 19.45; Susza 2: Force od Natura - prod. USA: godz. 20.00; Copa 71: godz. 20.00

Sobota, 18 maja

Ja, победа i Berlin - prod. Ukraina: godz. 16.00; Hit Man - prod. USA: godz. 16.00; Powoli - prod. Litwa, Hiszpania, Szwecja: godz. 16.15; Jutro będzie nasze - prod. Włochy: godz. 17.45; Jedno życie - prod. Wielka Brytania: godz. 18.00; Naturalna dzikość serca: godz. 18.15; Monster - prod. Japonia: godz. 19.45; Susza 2: Force od Natura - prod. USA: godz. 20.00; W odniu. Historia Anity Pallenberg: godz. 20.00

Niedziela, 19 maja

Ja, победа i Berlin - prod. Ukraina: godz. 16.00; Hit Man - prod. USA: godz. 16.00; Powoli - prod. Litwa, Hiszpania, Szwecja: godz. 16.15; Jutro będzie nasze - prod. Włochy: godz. 17.45; Jedno życie - prod. Wielka Brytania: godz. 18.00; Naturalna dzikość serca: godz. 18.15; Monster - prod. Japonia: godz. 19.45; Susza 2: Force od Natura - prod. USA: godz. 20.00; W odniu. Historia Anity Pallenberg: godz. 20.00

REPERTUAR MULTIKINO

Piątek, 17 maja

BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 21:00; CHALLENGERS / napisy: 15:15, 18:10, 20:00, 22:55; GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM / dubbing: 10:00, 18:45; HIT MAN / napisy: 15:10, 17:45, 20:20, 22:55; ISTOTY FANTASTYCZNE / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:30, 15:00, 17:30, 19:10; KASKADER / napisy: 16:20, 20:50; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / dubbing: 15:00; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / dubbing: 10:00, 14:30, 19:20; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / napisy: 12:05, 17:40 20:25, 22:30; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:00, 15:45; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 14:40, 17:00; NIEPOKALANA / napisy: 21:40; SUPER-SIOSTRY: 10:00, 13:20; TAROT: KARTA ŚMIERCI / napisy: 17:55, 20:10, 22:25; UCIECZKA ZE ZWIERZOWERSUM / familijny / od 6 lat / dubbing: 13:05, 15:50

Sobota, 18 maja

BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 21:00; CHALLENGERS / napisy: 15:15, 18:10, 20:00; GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM / dubbing: 13:45; HIT MAN / napisy: 15:10, 17:45, 20:20; ISTOTY FANTASTYCZNE / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:30, 15:00, 17:30, 19:10; KASKADER / napisy: 16:20, 20:50; KICIA KOCIA W PRZEDSZKO-

LU / familijny / dubbing: 12:20; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / dubbing: 14:30, 19:20; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / napisy: 11:20, 17:40, 20:25; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 11:15, 13:35; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:20, 14:40, 17:00; NIEPOKALANA / napisy: 21:25; SUPER-SIOSTRY: 10:00; TAROT: KARTA ŚMIERCI / napisy: 17:55, 20:10; UCIECZKA ZE ZWIERZOWERSUM / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:15, 13:05, 15:50

Niedziela, 19 maja

BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 21:00; CHALLENGERS / napisy: 15:15, 18:10, 20:00; GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM / dubbing: 13:45; HIT MAN / napisy: 15:10, 17:45, 20:20; ISTOTY FANTASTYCZNE / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:30, 14:40, 17:30, 19:10; KASKADER / napisy: 16:20, 20:50; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / dubbing: 12:20; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / dubbing: 14:30, 19:30; KRÓLESTWO PLANETY MAŁP / napisy: 11:20, 17:40, 20:25; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 11:15, 13:35; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 12:20, 17:00; NIEPOKALANA / napisy: 21:25; SUPER-SIOSTRY: 10:00; TAROT: KARTA ŚMIERCI / napisy: 17:55, 20:10; UCIECZKA ZE ZWIERZOWERSUM / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:15, 13:05, 15:50

17 MAJA

Złot Dmuchańców

Olsztyn

Czekać na Was będzie Wipeuot, Zjeżdżalnia połykacz, Miękka góra, Zbijak, Tor przeszkód, Plac zabaw dla najmłodszych i wiele innych dmuchanych atrakcji! Godz. 15.00, Teren przy SP12, ul. Turowskiego 3.

17 MAJA

33. rocznica powołania Straży Granicznej oraz nadania imienia Placówce Straży Granicznej w Barcianach

Barciany

Uroczystości z okazji 33.rocznicy powołania Straży Granicznej oraz nadania imienia Placówce Straży Granicznej w Barcianach. Rozpoczęcie mszą świętą o godzinie 11.00, następnie około 12.00 obchody zakończą się na terenie Placówki Straży Granicznej w Barcianach. Godz. 11.00.

17 MAJA

Co mówią dorośli?

Olsztyn

Jak z dziecięcej perspektywy mówi polityk? Albo nauczyciel czy lekarka? Warsztaty improwizacji aktorskiej dla dzieci 6-10 lat, na których krytycznie przyjrzymy się „dorosłej komunikacji”. Godz. 17.00, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3.

17 MAJA

III Mistrzostwa Polski w Bezpiecznym Montażu Rusztowań

Olsztyn

Celem wydarzenia jest podnoszenie bezpieczeństwa pracy na wysokości z wykorzystaniem rusztowań i środków bhp, promowanie dobrych praktyk, przeciwdziałanie złym nawykom zagrażającym bezpieczeństwu życia i zdrowia na budowach, edukacja oraz kształtowanie świadomości w zakresie rusztowań i bezpiecznej pracy na wysokości.

Wydarzenie składa się z rywalizacji ekip monterskich, targów branży budowlanej, pokazów, konkursów oraz wykładów.

Wyjątkową część wydarzenia stanowi debata z udziałem czołowych ekspertów z branży bhp i rusztowań, której tematem będzie „Śmierć na rusztowaniu - czy stać nas na to.

Godz. 8.00, Centrum Szkoleń Branżowych W-M ZDZ, ul. Lubelska 33c.

17 MAJA

XV-lecie istnienia Chóru Cantores Varmienses

Olsztyn

Wystąpią: Chór Cantores Varmienses: — Patrycja Kunert – śpiew — Dominik Opaliński – śpiew — Agnieszka Panasiuk – fortepian — Tymoteusz Ławrukajtis – fortepian — Konrad Żołnierek – gitara basowa, kontrabas — Jakub Paulski – gitara — Tomasz Sowiński – perkusja — Paweł Panasiuk – wiolonczela

— Benedykt Błoński – dyrygent W programie m.in.: — Zaczynij od Bacha – muz. Z. Wodecki, śl. Janusz Terakowski, arr. T. Szymuś (solo: Dominik Opaliński) — Wiosna – muz. Andrzej Zieliński, śl. Michał Bobrowski, arr. Tomasz Szymuś — What a wonderful world – Georg Weiss&Bob Thiele arr. Rogerio Moreira Campos — Hallelujah – Leonard Cohen (solo: Patrycja Kunert, Dominik Opaliński)

— New York, New York – John Kander, śl. Fred Ebb, arr. Helmut Lorsche (solo: Patrycja Kunert, Dominik Opaliński) Godz. 19.00, Filharmonia Warmińsko-Mazurska, ul. Głowackiego 1.

17 MAJA

„Mikrokosmosy Henryka Ciruta”

Olsztyn

„Mikrokosmosy Henryka Ciruta” – wykład prof. Marka Melnyka oraz spotkanie z olsztyńskim artystą fotografikiem Henrykiem Cirutem i jego twórczością. Godz. 17.00, Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

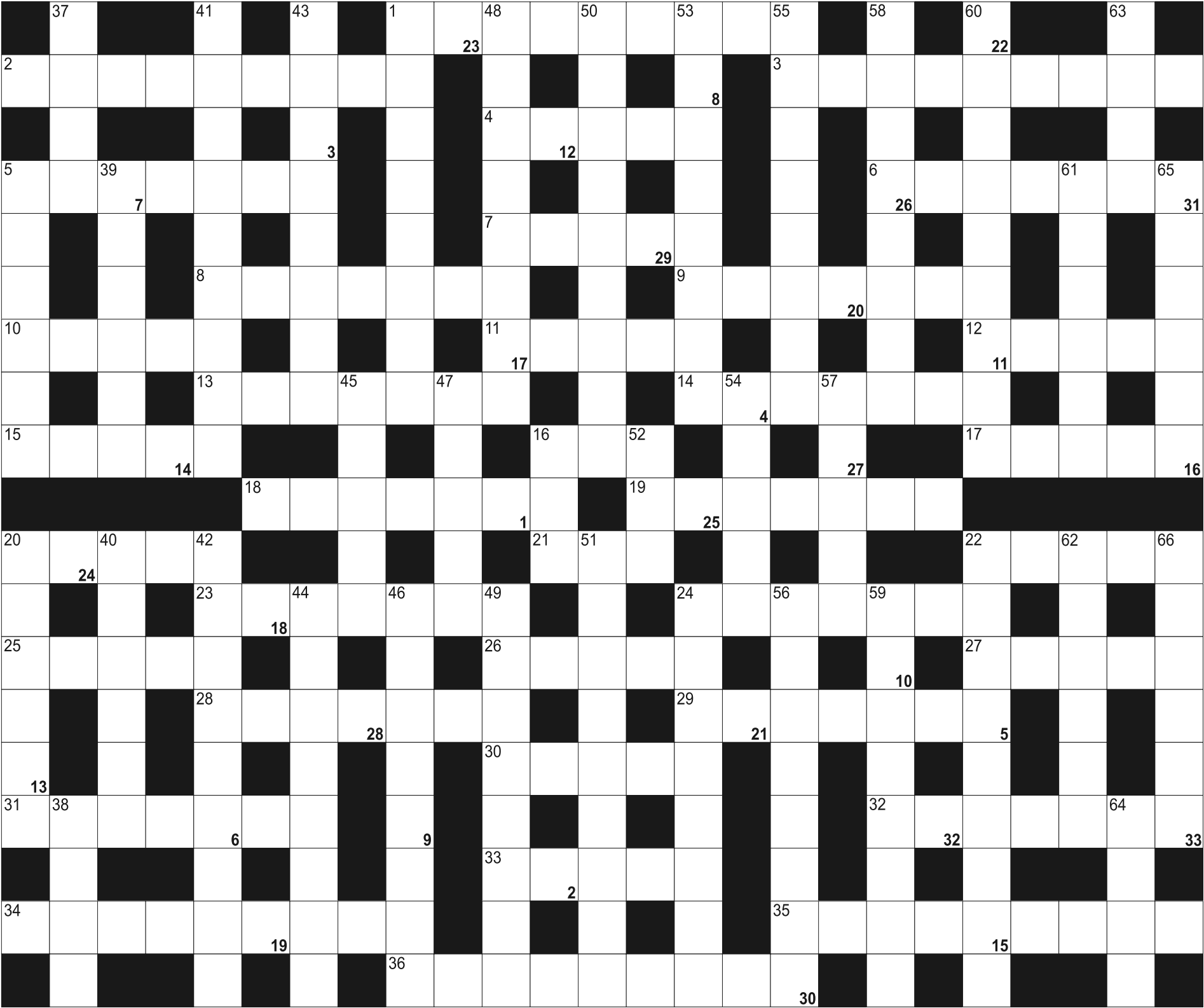
17 MAJA

„Hrabia powraca” Krzysztof Daukszewicz

Olsztyn

Moc humoru jak to w Polsce bywało i bywa. Godz. 19.00, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 2.

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 33, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33							

POZIOMO: 1) część oka wewnątrz gałki ocznej; 2) urządzenie do odbierania i nadawania przesyłek; 3) mieszkańcy Lyonu; 4) A dla elektryka; 5) wysłużony żołnierz; 6) kiwi, emu i pingwiny; 7) "Carmen" lub "Tosca"; 8) William, pisarz amerykański, autor "Ptaśka"; 9) stolica amerykańskiego stanu Nebraska; 10) ... dla ptaków, czyli budki lęgowe; 11) wieżyczka łodzi podwodnej; 12) rzeka graniczna słowacko-węgierska; 13) ostry kawałek drewna; 14) zaburzenia pracy serca; 15) Paweł, polityk, były wokalista "Piersi"; 16) kurz; 17) ... Lumpur, stolica Malezji; 18) imię Donizettiego, włoskiego kompozytora; 19) sowy uszate; 20) poniesiony wydatek; 21) 12 miesięcy; 22) powitanie i pożegnanie na Hawajach; 23) car Mikołaj II; 24) Ola, szwedzki pisarz "Jasnovidze i wróżbici"; 25) klejnot z muszli; 26) francuskie pożegnanie; 27) wafel z orzechami i masą

miodową; 28) artystyczny wizerunek osoby; 29) nadawana w radio; 30) twórca węgierskiego hymnu narodowego; 31) stolica Cypru; 32) do malowania ścian; 33) holownicza; 34) Zdzisław, bohater filmu "Ostatnia rodzina"; 35) Nadrenia po niemiecku; 36) był nim Jan Długosz

PIONOWO: 1) rozbierany taniec; 5) Władysław dla bliskich; 16) smukłe zielone warzywo; 20) ksiądz lub pastor; 22) ośmiotysięcznik, dziesiąty co do wysokości szczyt Ziemi; 24) rzeka w północnym Peru, płynie przez Huanuco; 37) japońska wódka; 38) mały Ireneusz; 39) wycisza pistolet; 40) ciasto z twarogu; 41) index, zestawienie, spis treści; 42) czworokąt bez żadnej równoległej pary boków; 43) nekropolia; 44) rosyjskie miasto nad Zatoką Kolską Morza Barentsa; 45) imię żeńskie; 46) miejsce

odpoczynku w przerwie walki dla boksera; 47) odchody ptaków morskich; 48) konkuruje z Nilem o miano najdłuższej na świecie; 49) miejsce ostatecznej klęski Napoleona; 50) damski kostium na plażę; 51) nianie; 52) w parze z kołczanem; 53) rozkładana kanapa; 54) cienka gałązka, witka; 55) płacone na dzieci przez rodzica; 56) maruda, zrzęda; 57) kolega Romka i Atomka u Chmielewskiego; 58) duńska wyspa w pld-zach części Bałtyku; 59) w drabinie; 60) przedwcześnie urodzony; 61) chęć, zapach; 62) dochodzący dźwięk, echo; 63) kwaśny do galarety; 64) Fonda lub Seymour, aktorki; 65) marka japońskich motocykli; 66) miejsce pracy farmaceuty

KONSTAŁ PRODUCENT

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

**GARAŻE
WZMOCNIONE
AUTOMATYKA
DO BRAM**

18424otbr-b-P

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

SKANDŁAWKI, gm.Srokowo, działka siedliskowa, rolna, prawie 2 ha, z budynkiem gospodarczym 160 m2, ponieważ do remontu. Cena 160 000 pln. tel 694-577-777

SKANDŁAWKI, gm.Srokowo, działka siedliskowa, rolna, prawie 2ha z oborą o pow.1300m2 do remontu. Cena 140 000 pln, tel. 694-577-777

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL mieszkań, domów, działek - trudne sprawy, 603-584-180

PRACA

dam pracę

MĘŻCZYZNĘ lub małżeństwo do pracy w gospodarstwie, 502-712-884

GAZETA OLSZTYŃSKA

reklama@gazetaolsztynska.pl tel. **885 998 201**

Pani

Annie Krawczyk

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają pracownicy Narodowego Banku Polskiego Oddziału Okręgowego w Olsztynie

75724opb1-a-M

Panu **Maciejowi Komiago**

z powodu śmierci

Brata Jarosława

wyrazy głębokiego współczucia

składają Dyrekcja oraz Pracownicy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddziału w Olsztynie

76224opb1-a-M

Pani

Agnieszce Grablewskiej

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Teściowej

składają koleżanki i koledzy z Wydziału Obsługi Prawnej

76324opb1-a-M

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

ZATRUDNIĘ pracownika do prac gospodarczych z możliwością zakwaterowania, 504-262-593.

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

inne

GINEKOLOG, 790310034.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555

inne

SPRZEDAM pszenżyto 799-471-066

pożegnania.net

Wyraż swój żal i zapal wirtualną świeczkę

GAZETA OLSZTYŃSKA

340-31419otbr-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 15 maja 2024 r. zmarła Nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia i Prababcia

ś. † p. Róża Pliszka

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 18 maja 2024 r. (sobota) o godz. 9.45 mszą świętą pogrzebową w parafii św. Maksymiliana Marii Kolbego przy ul. Dworcowej 1B. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Rodzina

76424opb1-a-P

Ze smutkiem i żalem zawiadamiamy, że 13 maja 2024 r. w wieku 96 lat odeszła od nas na zawsze

Barbara Kurowska

nasza Ukochana Mama, Teściowa i Babcia, wspaniały Człowiek, pedagog i społecznik. Swoje życie poświęciła synom, wnukom i kwiatom. Pozostawiła po sobie piękne wspomnienia i pustkę, którą trudno będzie wypełnić.

Synowie z rodzinami

76124opb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 15 maja 2024 r. odeszła od nas Nasza Droga Matka, Babcia i Prababcia

ś. † p. Janina Maria Serafin

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 18 maja 2024 r. (sobota) o godz. 12.45 pożegnaniem i modlitwą w kaplicy przy ul. Mariąńskiej, skąd o godz. 13.15 nastąpi wyprowadzenie do parafii Świętego Jakuba przy ul. Staszica (katedra) na Mszę Świętą Pogrzebową. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Rodzina

76524opb1-a-M

*Życie to czas, w którym szukamy Boga.
Śmierć to czas, w którym Go znajdujemy.
Wieczność to czas, w którym Go posiadamy...*

Św. Franciszek Salezy

340mp-otbr-6786a-M

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Stanisławy Gojskiej

wieloletniej działkowiczki z naszego ogrodu.

Wyrazy współczucia

Rodzinie

składają Działkowcy i Zarząd ROD „MEBLARZ” w Wadagu

75824opb1-a-M

ARKADIA

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125

całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną i kulturalną usługę

103923opb1-e-M

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI

Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2

89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

320520opb1-f-M

ARKA USŁUGI POGRZEBOWE

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24 (wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-k-M

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:

- na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
- na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00

* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**, plac Józefa Bema 5 **czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne** tel. **514-800-517**, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**, ul. Rybacka 35, tel. 55-236-18-02 **pon.-pt. godz. 8.00-16.00**

340-28919opb1-C-M

TRZY PO TRZY POD JEDNYM KOSZEM

KOSZYKÓWKA\\ W węgierskim Debreczynie dwie polskie trójkowe reprezentacje rozpoczną dzisiaj walkę o olimpijskie przepustki do Paryża. Zagra po 16 męskich i kobiecych zespołów, a upragniony awans wywalczą jedynie po trzy najlepsze ekipy.

Polki miały już jedną możliwość przepustki na IO, bo zagrały w turnieju kwalifikacyjnym w Hongkongu. No i były o włos od sukcesu, bo w finale z Azerbejdżanem przegrały jednym punktem po dogrywce. Teraz liczą na sukces, tym bardziej że jeszcze nigdy na olimpiadzie nie grały.

Inna sprawa, że olimpijska historia koszykówki 3x3 jest bardzo krótka, bo zadebiutowała w 2021 roku w Tokio. Byli tam natomiast Polacy, którzy do Japonii polecili jako jedni z faworytów, bo w 2019 roku niespodziewanie zostali brązowymi medalistami mistrzostw świata. Niestety, w Tokio z siedmiu meczów wygrali tylko dwa, w efekcie odpadli już po fazie pucharowej.

Kwalifikacje w Debreczynie potrwają do niedzieli - wtedy zaplanowano najważniejsze spotkania fazy play-off. Trener kadry kobiet Edyta Koryzna postawiła na ten

sam szeroki skład, który pojechał do Hongkongu. Z sześciu zawodniczek tuż przed startem turnieju dokona wyboru ostatecznej czwórki. Mają na to szansę Marissa Kastanek, Aldona Morawiec, Anna Pawłowska, Klaudia Sosnowska, Weronika Telenga i Aleksandra Ziemborska. Szkoleniowiec męskiej reprezentacji na Węgry od razu zabrał docelową drużynę: Adrian Bogucki, Filip Mateczak, Michał Sokołowski i Przemysław Zamojski. Uwagę szczególnie zwraca nazwisko Sokołowskiego - etatowego reprezentanta Polski w koszykówce 5x5. Będzie to dla niego debiut w trzyosobowej odmianie basketu.

- Zdecydowałem się na grę, bo dla mnie to walka o marzenia olimpijskie. Jest szansa pojechać na igrzyska - wyjaśnił swoją zaskakującą decyzję Sokołowski. - Co prawda jako dzieciak brałem udział w turniejach streetballowych, ale obecnie 3x3 to zupełnie coś

Na Węgrzech grupowymi rywalami Polaków będą reprezentacje Mongolii, Japonii i Belgii

innego. Tremy jednak nie mam, chociaż nie wiem, jak to będzie wyglądało, bo to pierwszy mój turniej. Jasne, to jest nadal koszykówka - trzeba obronić i rzucić więcej punktów. Nie mam jeszcze automatyzmu. To przychodzi, jak się gra dłużej. Muszę więc szybko to nadrobić. Trenerzy przekazują mi cały czas informacje, podpowiadają, co mogę zrobić lepiej, szybciej.

Myszę że z meczu na mecz jest lepiej, ale w ciągu kilku dni nie mogę przyswoić 300 tysięcy informacji

- dodał Sokołowski, który w lipcu w Walencji powalczy o awans na igrzyska z reprezentacją w tradycyjnej odmianie koszykówki. Może więc się zatem zdarzyć, że będzie miał dylemat, co wybrać, jeśli obydwie drużyny narodowe wywalczą awans.

- Najpierw zrobimy kwalifikację, a dopiero potem będę się martwić - odpowiedział z uśmiechem reprezentant Polski. W koszykówce 3x3 najgorsze są natomiast... rozgrzewki. Trzy, a nawet pięć razy

dziennie przed każdym meczem. W odmianie tradycyjnej rozgrzewasz się raz przed spotkaniem i na tym koniec. Tutaj grasz, potem dwie godziny przerwy i kolejna rozgrzewka. To dla mnie zabójcze - zakończył Michał Sokołowski.

Mocnym punktem kobiecej reprezentacji powinna być Marissa Kastanek, naturalizowana Amerykanka z czeskimi korzeniami, która w w polskiej ekstraklasie gra od 2016 r. - Koszykówka 3x3 to duże tempo gry, agresja i szybkość. Sytuacja zmienia się na parkiecie błyskawicznie - wyjaśniła Marissa. - Jest mniej taktyki niż w tradycyjnej odmianie, ale bardzo ważne jest czytanie gry, to, by wiedzieć, co może zrobić przeciwnik, szczególnie w defensywie. Trzeba więc tak konstruować atak, by oszukać rywali. Z drugiej strony nie masz pomocy w obronie od innej zawodniczki, sama musisz wybronić akcję. Jeśli ktoś postawi dobrą zasłonę,

to droga do kosza jest po prostu otwarta. Awans na igrzyska to realizacja marzeń. Jako dziecko nie myślałam o tym zbyt wiele. To była taka odległa rzecz, ale teraz, gdy jest tak blisko, patrzę na to jak na marzenie, które jest realne.

Polki w grupie zagrają przeciwko Ukrainie, Tunezji i Niemcom (bezpośrednia transmisja w TVP Sport) - awans do ćwierćfinału wywalczą dwa zespoły. Ich potencjalnymi przeciwnikami w tej fazie mogą być reprezentacje Hiszpanii, Japonii, Egiptu i Mongolii. Polacy zmierzą się z Mongolią, Japonią i Belgią, a w przypadku awansu będą rywalizować z kimś z grona Austria, Portoryko, Izrael bądź Węgry.

• Grupowe mecze Polaków, piątek: Mongolia - Polska (15:40), Polska - Japonia (17:30); **sobota:** Belgia - Polska (19:20)

• Grupowe mecze Polek, piątek: Ukraina - Polska (15:15), Tunezja - Polska (16:40); **sobota:** Polska - Niemcy (15:15)

O PIŁCE

III LIGA\\ W 30. kolejce cenne zwycięstwo odniósł Wiekielec, natomiast wstydliwą kartę w historii tych rozgrywek zapisała Concordia.

• GKS Wiekielec - Olimpia Zambrów 1:0 (0:0)
1:0 - Kacperek 90

• Pogoń Grodzisk Maz. - Concordia Elbląg 15:0 (6:0)

W Elblągu znów ktoś wpadł na pomysł, by rzucić na pożarcie klubową młodzież w trenerem Marcinem Szwedą na ławce. Eksperyment w starciu z liderem zakończył się pogromem, którzy przejdzie do historii III ligi. Dwucyfrowego wyniku na tym poziomie nie było od lat. Elblążanie zdecydowanie przebili własne „osiągnięcie” z końcówki marca, gdy w Ło-

wiczu ulegli Pelikanowi 0:8. Już tym występem Concordia ściągnęła na siebie zainteresowanie PZPN w związku z dziwnymi z ruchami na rynkach bukmacherskich, więc podejrzenia wobec klubu znów mogą wzrosnąć. Z drugiej jednak strony, jeśli podstawowy skład zaledwie cztery dni wcześniej przegrał u siebie 0:7 z Unią Skierniewice, to może faktycznie trzeba myśleć o przebudowie drużyny i odważnie wprowadzać do seniorskiej piłki nastolatków. Tym bardziej że w tle jest premia z programu Pro Junior System, w którym liczą się występy dziewiętnastolatków i młodszych graczy. Nawet w przypadku pomniejszenia kwoty o połowę, jeśli sezon zakończy się spadkiem, nagroda wciąż może wynieść

kilkadziesiąt tysięcy złotych. Teraz przed „Słonikami” kolejny wymagający rywal, bo Łomża po zimowych transferach jest najlepiej punktującym zespołem w lidze.

• Inne wyniki: Lechia Tomaszów Maz. - Jagiellonia II Białystok 7:0 (3:1), Legionovia Legionowo - GKS Bełchatów 2:3 (0:2), Warta Sieradz - Legia II Warszawa 1:0 (1:0), Victoria Sulejów - Pelikan Łowicz 4:0 (1:0), ŁKS 1926 Łomża - Broń Radom 0:2 (0:1), Unia Skierniewice - Mławianka Mława 3:3 (1:1), Pilica Białobrzegi - Świt Nowy Dwór Maz. 0:5 (0:1)

• 31. kolejka, sobota: Legia II - Wiekielec (12), Concordia - Łomża (17:30), Unia - Świt (17), Mławianka - Pogoń (17), Broń - Victoria (17), Olimpia - Legionovia (15), Bełchatów -

Jagiellonia II (17); **niedziela:** Pelikan - Warta (12), Pilica - Lechia (15).

PO 30 KOLEJKACH		
1. Pogoń	64	91:29
2. Legia II	58	62:36
3. Unia	56	67:39
4. Świt	50	60:39
5. Bełchatów	49	51:40
6. Lechia	47	54:44
7. Pelikan	46	46:34
8. Broń	43	34:37
9. Łomża	39	41:45
10. Warta	38	36:43
11. Victoria	37	37:42
12. Wiekielec	37	28:43
13. Mławianka	36	37:43
14. Jagiellonia II	36	43:51
15. Olimpia	33	42:43
16. Concordia	30	36:84
17. Legionovia	25	37:64
18. Pilica	19	26:72

IV LIGA\\ Do końca sezonu pozostało tylko pięć kolejek. Polonia Lidzbark Warmiński, aktualny lider, podejmie już w piątek Granicę. Gospodarze powalczą o kolejne zwycięstwo przed własną publicznością i zarazem będą chcieli przedłużyć wspaniałą serię - przypomnijmy, że na swoim stadionie Polonia nie przegrała już w 52 meczach z rzędu!

• Terminarz, piątek: Polonia Lidzbark Warmiński - Granica Kętrzyn (18:30); **sobota:** DKS Dobrze Miasto - Znicz Biała Piska (13), Polonia Iłowo - Mrągowia Mrągowo (14), Motor Lubawa - Stomil II Olsztyn (15), Mazur Etk - Mamry Giżycko (16), Constract Lubawa - Olimpia Olsztynek (17), Jeziorak Iława - Tęcza Biskupiec (17:30); **niedziela:** Olimpia II Elbląg - Rominta Gołdap (17).

PO 25 KOLEJKACH		
1. Polonia LW.	60	74:21
2. Znicz	59	76:28
3. Mrągowia	52	58:32
4. Rominta	47	45:32
5. Dobrze Miasto	45	48:35
6. Tęcza	40	42:30
7. Granica	39	45:33
8. Olimpia II	39	38:31
9. Jeziorak	29	42:51
10. Mamry	28	37:57
11. Olimpia O.	23	31:53
12. Mazur	23	34:42
13. Stomil II	21	33:60
14. Motor	21	22:40
15. Constract	20	40:73
16. Polonia Ił.	12	26:73

SZERSZEŃ ZOSTAJE W OLSZTYNIE

SIATKÓWKA\\ Nicolas Szerszeń będzie bronił barw Indykpolu AZS także w najbliższym sezonie PlusLigi. Poprzedni sezon z powodu kontuzji miał nieudany, ale kiedy był w pełni dyspozycji, wtedy był prawdziwą podporą olsztyńskiego zespołu.

Dla Nicolasa Szerszenia był to szósty sezon w PlusLidze, niestety, zarazem był to sezon niezwykle pechowy. Przyjmujący Indykpolu AZS Olsztyn musiał zmierzyć się nie tylko z ligowymi rywalami, ale także - a nawet przede wszystkim - z urazami, które kilkakrotnie wykluczały z gry. Kiedy już jednak pojawiał się na boisku, wtedy zawsze był bardzo ważną postacią w zespole, wielokrotnie pomagając mu w trudnych sytuacjach.

Niestety, kontuzja odniesiona pod koniec stycznia podczas domowego spotkania ze Stalą Nysa okazała się na tyle poważna, że potrzebny był zabieg.

Okazało się, że podstawowy zawodnik Indykpolu AZS doznał zerwania korzenia łąkotki w kolanie. W praktyce oznaczało to koniec sezonu dla kapitana zespołu z Kortowa.

Olsztyńscy kibice mogli oglądać Nicolasa Szerszenia tylko w 14 spotkaniach, w których zdobył 128 punktów - 111 w ataku (45 procent skuteczności), 19 w polu serwisowym i osiem w bloku. Fani ekipy ze stolicy Warmii i Mazur będą mogli podziwiać grę przyjmującego w kolejnym sezonie. Nicolas Szerszeń zostaje w Indykpolu AZS Olsztyn!

- Decyzja o pozostaniu w Indykpolu AZS nie była dla mnie trudna, ponieważ w olsztyńskiej drużynie jest potencjał - wyjaśnił Szerszeń. - AZS to bardzo dobry klub, więc gdy otrzymałem propozycję pozostania na kolejny sezon, długo się nie zastanawiałem. Niestety, w tym sezonie nie pokażę wszystkiego, na co mnie stać i nie pomogłem na tyle zespołowi, ile bym chciał. Mam nadzieję, że w przyszłym sezonie będzie znacznie lepiej. Jednak nie będzie nam łatwo, bowiem PlusLiga się wzmacnia.

- Cieszę się z przedłużenia umowy z Nicolasem na kolejny rok - dodał Tomasz Jankowski, prezes zarządu klubu. - Mamy świadomość, że miniony sezon, ze względu na kontuzje, nie był dla niego udany. Wierzę jednak, że jest to już koniec jego problemów zdrowotnych i nasz kapitan udowodni kibicom, że jest świetnym przyjmującym. Kilka dni wcześniej ogłoszono zmiany w sztabie szkoleniowym zespołu z Kortowa. Po siedmiu latach z drużyną pożegnał się Mateusz Nykiel, a po dwóch sezonach spędzonych w stolicy Warmii i Mazur do Brazylii powrócił Renato Bacchi. Nykiel pierwsze kroki w pracy statystyka stawiał w Akademii Talentów Jastrzębskiego Węgla (2015-17). W tym czasie pracował podczas meczów Młodej Ligi, II ligi i rozgrywek juniorskich. W kwietniu 2017 roku wraz z juniorami Jastrzębskiego Węgla zdobył tytuł mistrza Polski.

Od sezonu 2017/2018 Nykiel był statystykiem Indykpolu AZS. W tym czasie był także m.in. statystykiem reprezentacji Australii na MŚ 2018 i białoczerwonej ekipy uniwersjadowej, z którą w 2019 roku wywalczył srebrny medal. W 2022 roku był członkiem sztabu reprezentacji Kanady podczas mistrzostw świata, natomiast rok później (2023) z reprezentacją Słowenii wywalczył brązowy medal mistrzostw Europy. Jego najlepszym wynikiem z Indykpołem AZS jest czwarte miejsce w PlusLidze (2017/18).

Natomiast Renato Bacchi, trener od przygotowania fizycznego, pojawił się w Olsztynie w 2022 roku. Swoją przygodę z siatkówką w roli trenera przygotowania fizycznego rozpoczął w 2004 roku od pracy w sztabie brazylijskiego żeńskiego zespołu Brasil Telecom/Força Olímpica. Odpowiadał również za przygotowanie fizyczne zawodników m.in. w greckim Panathinaikosie Ateny, reprezentacji Portugalii i Taubate Funvic.

Największe sukcesy Bacchi odnosił z męską reprezentacją Brazylii, w której pracuje od 2013 roku. Brazylijczyk w swoim dorobku ma złoty medal olimpijski w Rio de Janeiro (2016), zwycięstwo w Pucharze Świata (2019), Lidze Narodów (2021) oraz dwa wice mistrzostwa świata (2018, 2014). Z Indykpołem AZS Olsztyn dwukrotnie zajął ósme miejsce.

Nykiel pierwsze kroki w pracy statystyka stawiał w Akademii Talentów Jastrzębskiego Węgla (2015-17). W tym czasie pracował podczas meczów Młodej Ligi, II ligi i rozgrywek juniorskich. W kwietniu 2017 roku wraz z juniorami Jastrzębskiego Węgla zdobył tytuł mistrza Polski.

Nicolas Szerszeń

z siatkówką w roli trenera przygotowania fizycznego rozpoczął w 2004 roku od pracy w sztabie brazylijskiego żeńskiego zespołu Brasil Telecom/Força Olímpica. Odpowiadał również za przygotowanie fizyczne zawodników m.in. w greckim Panathinaikosie Ateny, reprezentacji Portugalii i Taubate Funvic.

DWIE STRONY SIATKI

W sezonie 2024/25 w PlusLidze wystąpi Cuprum Stilon Gorzów. Mecze domowe nowy zespół będzie rozgrywać w Gorzowie Wielkopolskim. O przenosinach 14. zespołu PlusLigi do Gorzowa Wielkopolskiego mówiło się już od jakiegoś czasu. Zespół z Lubina zmagając się m.in. z brakiem wsparcia ze strony miasta, w efekcie doszło do fuzji ze Stilonem. - Przed nami wszystkimi bardzo wymagający sezon, po którym szeregi PlusLigi opuszczają aż trzy zespoły - przypomniał Artur Popko, prezes Polskiej Ligi Siatkówki. - Dlatego musimy potrzebę wzmocnienia i chęć walki Cuprum o pozostanie w elicie. Władze klubów uznały, że największe szanse na to będą po połączeniu z klubem z Gorzowa. Myślę, że tradycje gorzowskiej siatkówki sprawią, że w nowoczesnej hali będzie można liczyć na wysoką frekwencję i spore emocje.

>>> Taylor Averill opuszcza warszawski Projekt, bowiem klub nie przedłużył z nim umowy. Amerykański

Amerykański środkowy Taylor Averill

środkowy, który do Projektu przyszedł w listopadzie, w barwach stołecznego klubu zdobył 107 punktów w 18 spotkaniach.

>>> Jastrzębski Węgiel poinformowali o rozstaniach z kolejnymi zawodnikami. W sezonie 2024/25 barw ekipy ze Śląska nie będą reprezentować Jarosław Macionczyk, Mateusz Jóźwik oraz Ryan Sclater.

>>> Przygotowująca się do Ligi Narodów oraz igrzysk olimpijskich reprezentacja Polski siatkarzy przegrała w towarzyskim meczu z Niemcami 1:3 (23:25, 25:16, 16:25, 26:28). Spotkanie rozegrano

w katowickim Spodku. Polacy zagraли w składzie: Grzegorz Łomacz, Kamil Semeniuk, Mateusz Poręba, Bartłomiej Bołdź, Bartosz Bednorz, Jakub Kochanowski, Kamil Szymura (libero) - Marcin Komenda, Karol Butryn, Łukasz Usowicz, Artur Szalpus, Szymon Jakubiszak.

Po meczu rozgrywający Marcin Komenda przyznał, że on i koledzy z drużyny są obecnie w okresie ciężkich treningów: - My jednak zawsze chcemy wygrywać, niezależnie od stawki meczu. Niemcy bardzo dobrze zagrywali, przez to trochę lepiej grało im się w bloku i obronie. Szkoda porażki w pierwszym i czwartym secie. Mieliliśmy w nich przewagę, ale w obu przypadkach zabrakło „kropki nad i”. Białoczerwoni rywalizację w Lidze Narodów rozpoczną 22 maja meczem z USA w Antalyi. Podczas pierwszego turnieju w Turcji zmierzą się jeszcze z Kanadą, Holandią i Słowenią.

>>> W inauguracyjnym meczu Ligi Narodów polskie siatkarki

z siatkówką w roli trenera przygotowania fizycznego rozpoczął w 2004 roku od pracy w sztabie brazylijskiego żeńskiego zespołu Brasil Telecom/Força Olímpica. Odpowiadał również za przygotowanie fizyczne zawodników m.in. w greckim Panathinaikosie Ateny, reprezentacji Portugalii i Taubate Funvic.

Największe sukcesy Bacchi odnosił z męską reprezentacją Brazylii, w której pracuje od 2013 roku. Brazylijczyk w swoim dorobku ma złoty medal olimpijski w Rio de Janeiro (2016), zwycięstwo w Pucharze Świata (2019), Lidze Narodów (2021) oraz dwa wice mistrzostwa świata (2018, 2014). Z Indykpołem AZS Olsztyn dwukrotnie zajął ósme miejsce.

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 18 maja 2024 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawnia tylko kupon z papierowego wydania gazety.

52240tr-k-M

CUD W CZĘSTOCHOWIE MILE WIDZIANY

PIŁKA NOŻNA Stomil, który ma już niewielkie szanse na pozostanie w II lidze, w niedzielę zagra w Częstochowie z także zagrożoną spadkiem Skrą, natomiast będąca w trochę lepszej sytuacji Olimpia Elbląg w sobotę podejmie Polonię Bytom.

Kilka tygodni temu piłkarze Stomilu jeszcze wszystko mieli w swoich nogach - wystarczająco wygrać kilka meczów, by uniknąć nerwowej końcówki sezonu. Ale łatwo było powiedzieć „wygrać”, tylko z realizacją takiego planu było już znacznie trudniej. W efekcie szanse olsztyńskie na pozostanie w II lidze błyskawicznie malały, przez co dzisiaj potrzebne jest mocne szkło powiększające, by je dostrzec. Kilka dni temu dokładnie rozpisaliśmy, co się musi stać, by Stomil zajął bezpieczne miejsce, więc teraz krótkie przypomnienie: w dwóch ostatnich kolejkach olsztyńskie muszą zdobyć sześć punktów, Olimpia Grudziądz maksymalnie dwa, a Skra i Jastrzębie muszą zaliczyć dwa puste przebiegi. Kto chce, niech wierzy w ten scenariusz, ale jest on tak realny, jak wygranie Ligi Mistrzów przez Jezioraka, chociaż ilawscy kibice kiedyś śpiewali, że „nawet słynna Barcelona Jezioraka nie pokona”.

Do poniedziałku szanse Stomilu były trochę większe (jakiś sześć procent przy dzisiejszych dwóch), ale pogorszyły się po sensacyjnym zwycięstwie Jastrzębia w Siedlcach. W 74. min Pogoń wygrywała 3:1, więc jej kibice zaczęli świętować powrót do I ligi, ale wtedy goście zdobyli trzy gole i ze święta zrobiła się żałoba.

Pogoń i tak zapewne awansuje, bo w dwóch ostatnich meczach musi zdobyć tylko jeden punkt, ale wygrana Jastrzębia mocno skomplikowała sytuację na dole tabeli, w efekcie nawet zajmująca 11. miejsce Wisła

Puławy nie może się czuć bezpieczna.

Drugim klubem, który zagra w I lidze, będzie zapewne Kotwica (rok temu w barażu przegrała z Motorem Lublin), dla której będzie to już drugi awans w trzech ostatnich sezonach (w II lidze Kołobrzeg zameldował się w 2022 roku). Niestety, wszystko wskazuje na to, że Stomil w tym samym czasie zaliczy dwa spadki...

Poza tym na grę w barażach (miejsca 3-6.) teoretycznie ma szansę aż siedem klubów, tyle że już wiadomo, iż Radunia nie wystąpiła o pierwszoligową licencję, więc w barażach na pewno nie zagra, a rezerwy ŁKS awansować do I ligi nie mogą, bo zagra w niej pierwszy zespół ŁKS, który z hukiem spadł z Ekstraklasy.

Wiele wskazuje na to, że kilka klubów po sezonie może zrezygnować w gry w II lidze - mówi się o Raduni i Wiśle Puławy, bo oba kluby właśnie straciły sponsorów, oraz Skrze, której pełna nazwa - sądząc po problemach, z jakimi się boryka od kilku sezonów - powinna brzmieć Skra Kłopoty Częstochowa. Jeśli te trzy kluby nie otrzymają licencji lub o nią nie wystąpią, wtedy Stomil może uratować się przed spadkiem.

Kwintesencją beznadziejnego sezonu była ostatnia porażka 0:1 w Olsztynie z także broniącą się przed spadkiem Olimpią Grudziądz. Gospodarze długo się męczyli (a przy okazji swoją grą męczyli kibiców, którzy zdecydowali się przyjść na stadion) i nawet przewaga jednego zawodnika nic nie zmieniła. A jak tuż przed końcem

Fot. Emil Marecki

W obecnym sezonie olsztyński Stomil ma zdecydowanie najgorszy atak w II lidze

wreszcie trafili do bramki, to do swojej...

Po porażce z Grudziądzem głos zabrał Michał Żukowski, większościowy udziałowiec Stomilu. - Niezależnie od wszystkiego nie wyobrażam sobie, żebyśmy nie walczyli do końca. Taka postawa należy się wszystkim zaangażowanym w klub, partnerom, sponsorom, kibicom. Ale chciałbym zacząć od czegoś innego. Dwa lata temu - po spadku z I ligi - przejmowaliśmy klub od Michała Brańskiego i mieliśmy cel, aby przez kolejne dwa lata, czyli w czasie, w którym nie mogliśmy liczyć na wsparcie samorządu, utrzymać klub na powierzchni w sferze finansowej oraz sportowej. W pierwszym sezonie wypełniliśmy oba cele, byliśmy centymetry od awansu. W drugim popełniliśmy na pewno liczne błędy i zawiedliśmy na polu sportowym. Dlatego chciałbym przeprosić wszystkich, którzy tak jak ja kochają ten klub za to, że muszą przeżywać taki smutek i rozczarowanie, które również ja mam w sobie. Rozumiem perspektywę kibiców, którzy

nie mają szczegółowej wiedzy na temat budowy zaplecza finansowego klubu w II lidze. Ludzie przychodzący na stadion chcą po prostu zobaczyć fajną piłkę i cieszyć się zwycięstwami swojej drużyny. Zawiedliśmy ich, przynieśliśmy smutek i trudne chwile. Jednocześnie chciałbym podziękować wszystkim partnerom, sponsorom klubu, firmom, które dla nas świadczą usługi, za to, że jesteście z nami i że stworzyliśmy bardzo fajne relacje i możemy na sobie liczyć. Klub może sportowo mieć ciężkie chwile, ale także dzięki wam możemy żyć nadzieją na odbudowę piłki w Olsztynie - zakończył Michał Żukowski.

Trener Grzegorz Lech w meczu ze Skrą nie będzie mógł skorzystać z czterech piłkarzy. Za żółte kartki pauzują: Filip Laskowski, Karol Żwir oraz Filip Wójcik, poza tym kontuzjowany jest Michał Bezpalec, który w Kołobrzegu doznał urazu więzadeł kompleksu boczno-tyczkowego. Przerwa od treningów potrwa do trzech tygodni, więc w tym sezonie na tego defensywnego pomocnika nie ma co już liczyć.

W trochę lepszej sytuacji jest Olimpia, bo dwie kolejki przed końcem sezonu ma punkt przewagi nad strefą spadkową. Sobotni mecz w Elblągu z Polonią Bytom będzie więc miał olbrzymie znaczenie dla układu tabeli. Tyle że zespół trenera Sebastiana Letniowskiego tym razem nie może jedynie nie przegrać, co udaje się mu od ponad miesiąca. W sobotę elblążanie sięgnąć po wygraną, bo tylko taki wynik da im odrobinę komfortu przed ostatnią kolejką. Natomiast porażka lub kolejny remis mogą oznaczać spadek elblążan do czerwonej strefy i prawdziwe kłopoty.

Andrzej Witan i dobrze funkcjonująca ostatnio defensywa Olimpii zostaną wystawieni w sobotę na próbę, bo rywal z Bytomia należy do najsilniejszych zespołów w lidze. W dwóch ostatnich występach Polonia zdobywała po cztery gole i odniosła pewne zwycięstwa. Goście liczą się w walce o miejsca barażowe o awans do I ligi, więc ciężar gatunkowy meczu będzie naprawdę wysoki.

Trener elblążan będzie musiał zaplanować ofensywne działania bez udziału Dominika Kozery. 20-latek przed tygodniem w Niepołomicach obejrzał czwartą żółtą kartkę w sezonie i czeka go jeden mecz pauzy.

• 33. kolejka, piątek: Radunia Stężyca - Stal Stalowa Wola (16), GKS Jastrzębie - Wisła Puławy (20:30);

sobota: Lech II Poznań - Sandecja Nowy Sącz (12), Pogoń Siedlce - Chojniczanka Chojnice (12:45), Olimpia Grudziądz - KKS 1925 Kalisz (15), Olimpia Elbląg - Polonia Bytom (17:30); **niedziela:** Zagłębie II Lubin - ŁKS II Łódź (16), **Skra Częstochowa - Stomil Olsztyn** (17:30), Kotwica Kołobrzeg - Hutnik Kraków (20:15).

• 34. kolejka (25 maja, godz. 14: Chojniczanka - Olimpia E., Polonia - Lech II, Sandecja - Kotwica, Hutnik - Olimpia G., Kalisz - Skra, **Stomil - Radunia**, Stal - Zagłębie II, ŁKS II - Jastrzębie, Wisła - Pogoń Siedlce. **EM, LSZ, DRYH**

PO 32 KOLEJKACH

1. Pogoń	55	52:42
2. Kotwica	53	58:42
3. Kalisz	49	43:31
4. Hutnik	49	46:39
5. Stal	48	40:37
6. Chojniczanka	48	43:41
7. Polonia	47	51:47
8. Radunia	47	45:41
9. ŁKS II	45	46:45
10. Zagłębie II	43	46:45
11. Wisła	40	48:47
12. Olimpia E.	40	33:40
13. Lech II	39	34:46
14. Jastrzębie	39	40:48
15. Skra	39	37:37
16. Olimpia G.	37	33:40
17. Stomil	33	26:37
18. Sandecja	29	31:47

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 17-19.05.2024

TRUDNY JEST POWRÓT DO ELITY

HOKEJ \\ Nie ma łatwych meczów. To jest Elita, nieprzypadkowo nas tu nie było 22 lata – stwierdził reprezentant Polski Jakub Wanacki. Biało-czerwoni w mistrzostwach świata przegrali w Ostrawie wszystkie cztery dotychczasowe spotkania grupowe.

Po porażkach 4:5 z Łotwą (po dogrywce), 1:5 ze Szwecją i 2:4 z Francją w środowy wieczór Polacy ulegli Słowakom 0:4. - Nie byliśmy zaskoczeni, wiedzieliśmy, czego się spodziewać, że nie będzie sekundy na myślenie, więc trzeba grać szybko i prosto. W czwartek mamy dzień wolny, jest dobry materiał do analizy dla nas i trenerów. Trzeba poszukać sposobu naprawy przed czekającymi nas trzema spotkaniami - powiedział Jakub Wanacki, obrońca biało-czerwonych.

W OSTRAWIE POLACY PRZEGRYWAJĄ, ALE DZIELNIE WALCZĄ I CZĘSTO NIE USTĘPUJĄ WYŻEJ KLASYFIKOWANYM RYWAŁOM, W SKŁADACH KTÓRYCH WRĘCZ ROI SIĘ OD ZAWODNIKÓW NA CO DZIEŃ WYSTĘPUJĄCYCH NA LODOWISKACH NHL, TYMCZASEM W REPREZENTACJI POLSKI SĄ HOKEIŚCI M.IN. Z DRUGIEJ I TRZECIEJ LIGI NIEMIECKIEJ!

To jest przepaść, jednak na lodowisku jej nie widać. Warto przy tym pamiętać, że jeszcze dwa lata temu Polacy grali w światowej III lidze, po czym zaliczyli dwa awanse z rzędu. Do Elity dostali się razem z Brytyjczykami, którym teraz wiedzie się jeszcze gorzej niż biało-czerwonym.

- Zostawiamy serce na lodzie, ale w decydujących momentach brakuje umiejętności. Nieprzypadkowo nie było

Fot. PAP/Jarek Praszewicz

Polacy dzielnie walczyli ze Słowakami, ale ostatecznie ze zwycięstwa cieszyli się faworyzowani rywale

nas w tym gronie przez 22 lata. Gdybyśmy grali w sezonie 50-60 takich spotkań jak przeciwnicy, pewnie byłoby inaczej - ocenił Jakub Wanacki.

Polacy w środowym starciu ze Słowakami szybko stracili dwie bramki, więc potem ambitnie walczyli o odrobienie strat. - Dostosowaliśmy się do ich tempa. Szkoda, że nie wpadł gol, bo wtedy całkiem inaczej by się grało. Stworzyliśmy dobre widowisko. Musimy się wziąć w garść w kolejnych trzech spotkaniach z USA, Niemcami i Kazachstanem grać krok po kroku swój hokej. Zabrakło nam trochę szczęs-

cia i doświadczenia na tym wysokim poziomie - dodał napastnik Kamil Wałęga.

- Wyniki nie są takie, jak byśmy chcieli. Wiemy, na jakim poziomie gramy. Przeciwnicy wykorzystują każdy mały błąd i potrafią strzelić bramkę. Nie jest to fajne, że tak wysoko przegrywamy. Każdy z nas ma swoje ambicje i przeżywa to - ocenił z kolei napastnik Patryk Krężolek, dodając, że w porównaniu z przegranym 1:6 majowym sparingiem Polacy byli do tego starcia ze Słowakami lepiej przygotowani. - Wiedzieliśmy, jak grają, czego się mamy wystrzeżać, byliśmy goto-

wi na pewne rzeczy, ale to wyższa klasa zawodników, potrafią się urwać i zdobyć gola.

Pod koniec meczu ze Słowakami urazu mięśniowego doznał Tomas Fucik, który dwa dni przed mistrzostwami dostał polski paszport, więc w bramce zastąpił go David Zabotny. - Taka zmiana to dla nas normalna rzecz. Gratulacje dla Davida, że potrafił wejść w ten mecz, miał parę bardzo fajnych interwencji, wszedł na ten sam poziom, jak Tomas. Szkoda tych goli z końcówki, bo mogła się ułożyć całkowicie inaczej - podsumował Krężolek.

DZISIAJ W OSTRAWIE BIAŁO-CZERWONI ZAGRAJĄ Z USA, WIĘC ZNOWU TRUDNO BĘDZIE O PUNKTY, CHOCIAŻ DO TEJ PORY AMERYKANIE JAKOŚ SPECJALNIE NIE BŁYSZCZĄ - 2:5 ZE SZWECJĄ, 6:1 Z NIEMCAMI I 4:5 PO DOGRYWCE ZE SŁOWACJĄ.

Druga ośmiozespołowa grupa rywalizuje w Pradze. Potem po cztery najlepsze ekipy z obu grup awansują do ćwierćfinałów, a obie drużyny z ostatnich miejsc zostaną zdegradowane do Dywizji 1A. W grupie B prawdopodob-

nie o tym, kto spadnie, zdecydowanie poniedziałkowy mecz Kazachstan - Polska (g. 20:20).

* Za zwycięstwo w regulaminowym czasie są trzy punkty, za zwycięstwo po dogrywce lub karnych - dwa punkty, a za porażkę po dogrywce lub karnych - jeden punkt. **DRYH**

GRUPA A

1. Szwajcaria	11	16:8
2. Czechy	9	15:9
3. Kanada*	8	16:9
4. Finlandia*	7	12:2
5. Norwegia	3	8:15
6. Dania	3	10:15
7. Austria*	1	12:18

8. W. Brytania* 0 2:15

* mecz mniej

GRUPA B

1. Szwecja*	9	16:4
2. Słowacja	8	19:12
3. Łotwa	7	11:14
4. Niemcy	6	16:17
5. USA*	4	12:11
6. Francja*	4	7:8
7. Kazachstan*	3	5:9

8. Polska 1 7:18

* mecz mniej

MISTRZOWSKI WEEKEND

• **Piątek, grupa A:** Wielka Brytania - Dania (16:20), Czechy - Austria (20:20); **grupa B:** Niemcy - Kazachstan (16:20), **Polska - Stany Zjednoczone** (20:20)

• **Sobota, grupa A:** Dania - Szwajcaria (12:20), Kanada - Finlandia (16:20), Czechy - Wielka Brytania (20:20); **grupa B:** Łotwa - Szwecja (12:20), **Niemcy - Polska** (16:20), Francja - Słowacja (20:20)

• **Niedziela, grupa A:** Norwegia - Austria (16:20), Szwajcaria - Kanada (20:20); **grupa B:** Stany Zjednoczone - Kazachstan (16:2), Słowacja - Łotwa (20:20)